

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE
NADZOROWANEGO TERENU
W 2019 ROKU**
/POWIAT BĘDZIŃSKI I MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA/

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
mgr Marzanna Kuc*

SPIS TREŚCI

I.	CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	3
A.	Dane o powiecie będzińskim	3
B.	Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.	3
II.	DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE	3
	Działalność kontrolno – represyjna.....	3
III.	NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY	4
A.	Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna	4
B.	Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.	7
C.	Szczepienia ochronne	28
IV.	PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	34
A.	Szpitala	34
B.	Pozostałe podmioty lecznicze	39
C.	Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe	41
V.	BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI	41
A.	Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu	45
B.	Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności	45
C.	Ocena sposobu żywienia.....	46
D.	Inne podejmowane działania	47
VI.	STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	54
A.	Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli.....	54
B.	Obiekty użyteczności publicznej.....	67
C.	Interwencje	69
D.	Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:	71
VII.	OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	75
VIII.	WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY	84
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	93
X.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	105

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

A. Dane o powiecie będzińskim

Powiat będziński zajmuje powierzchnię 364 km². Liczba mieszkańców powiatu wynosi 149.955 osoby (wyniki bieżące GUS). W skład powiatu wchodzi 4 gminy miejskie (Będzin – 57961 osoby, Czeladź -31677 osób, Sławków -7092 osoby, Wojkowice -9078 osób), 3 wiejskie (Mierzęcice -7632 osoby, Psary - 11939osób, Bobrowniki -11905 osoby), oraz jedna miejsko-wiejska (Siewierz - 12323 osób).

B. Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.

Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 189 km². Liczba mieszkańców miasta wynosi 120 259 osób (wyniki bieżące GUS).

II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE

Działalność kontrolno – represyjna.

1. Bieżący nadzór sanitarny nad **4820** zakładami sprawowało **38** pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego, co przedstawia poniższa tabela:

Komórka organizacyjna	Sekcja Epidemiologii	Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	Sekcja Higieny Pracy	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	OGÓLEM (stan na dzień 31.12.2018)
Ilość obiektów będących pod bieżącym nadzorem	270	2676	1092	569	213	4820
Liczba pracowników wykonujących czynności kontrolne (łącznie z kierownikiem)	10	13	6	6	3	38

Czynności kontrolne wykonywało również **4** pracowników Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

2. Podejmowane działania kontrolno – represyjne.

Przeprowadzone kontrole sanitarne (w tym kontrole importu)	4323
Ogółem liczba pobranych próbek, w tym:	15486
1.liczba pobranych i ocenionych próbek żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	604
2.liczba pobranych i ocenionych próbek wody	276
3. liczba pobranych i ocenionych próbek z zakresu epidemiologii	14606

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

4. liczba badań z zakresu higieny pracy	1
5. liczba pobranych próbek środków zastępczych	0
Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1259
Liczba wydanych decyzji płatniczych	900
Liczba wydanych postanowień	80
Nałożono mandatów karnych / na kwotę w zł	172/ 31550zł

III. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej monitoruje sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie powiatu będzińskiego oraz miasta Dąbrowa Górnicza poprzez rejestrację chorób zakaźnych oraz analizę zebranych danych. Kolejne zadania o charakterze prewencyjnym to: prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu ustalenia źródła zakażenia, kontrole warunków sanitarno-higienicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych oraz dystrybucja szczepionek służących realizacji szczepień obowiązkowych. Ponadto pracownicy Sekcji Epidemiologii rozpatrują interwencje mieszkańców, dotyczące m.in. dezynsekcji i deratyzacji, zbierają i przekazują dane na temat podejrzeń i zatruc środkami zastępczymi.

A. Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna

Rejestracja zachorowań na choroby zakaźne prowadzona jest na podstawie zgłoszeń przekazywanych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu przez lekarzy i kierowników laboratoriów, w oparciu o art. 27 i art. 29 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2019 poz.1239 ze zm.). Rejestracji podlega 59 jednostek chorobowych. Każde zgłoszenie jest weryfikowane i klasyfikowane wg obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Powyższe działania pozwalają zgromadzić dane do oceny sytuacji epidemiologicznej na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, powiatu będzińskiego, a także współtworzą system nadzoru epidemiologicznego w kraju.

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **wzrost zachorowań** na wirusowe zakażenia jelitowe, grypę i infekcje grypopodobne oraz odrę. **Na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2018, kształtowała się zapadalność na: płonicę, krztusiec WZW B, WZW C. Zarejestrowano istotny **spadek zachorowań** na: inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, salmonellozy, giardiozę, Chorobę z Lyme- Boreliozę, ospę wietrzną, gruźlicę oraz zapalenia opon mózgowych inne i nieokreślone.

Ponadto odnotowano **1** porażenie wiotkie u dzieci do 14 roku życia.

W 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **8** przypadkach podejrzenia lub **zatrucia środkami zastępczymi**, które miały miejsce na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie miasta w latach 2018- 2019 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w mieście Dąbrowa Górnicza (wg GUS) dla 2019 roku wynoszącą **120 259 osób** oraz dla 2018 roku wynoszącą **121 121osób**.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Dąbrowa Górnicza, lata 2018-2019

Rok		2018		2019		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	70	57,80	51	42,41
		Salmonelozы	28	23,12	20	16,63
		Clostridium difficile	37	30,55	26	21,62
		Escherichia coli	1	0,83	0	0
		Campylobacter	1	0,83	4	3,33
		Jersinioza	2	1,65	0	0
		Inne określone i nieokreślone	1	0,83	1	0,83
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0,00	0	0
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	65	53,67	89	74,01
		W tym u dzieci do lat 2	29	23,94	37	30,77
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	291	240,26	303	251,96
		W tym u dzieci do lat 2	70	47,06	49	40,75
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	10382	8571,60	11240	9346,49
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	4	3,30	8	6,65
5	Ospa wietrzna	683	563,90	404	335,94	
6	Świnka	7	5,78	5	4,16	
7	Różyczka	1	0,83	2	1,66	
8	Odra	4	3,30	9	7,48	
9	Płonica	73	60,27	73	60,70	
10	Krztusiec	4	3,30	4	3,33	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	52	42,93	40	33,26
		Typu A	9	7,43	3	2,49
		Typu B	22	18,16	20	16,63
		Typu C	20	16,51	17	14,14
		pozostałe	1	0,83	0	0
12	Gruźlica	30	24,77	23	19,13	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	2	1,65	0	0	
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	1	0,83	1	0,83	
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	19	15,69	4	3,33	
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	1	0,83	0	0	
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	5	4,13	5	4,16	
18	Róża	28	23,12	31	25,78	
19	Borelioza	83	68,53	57	47,40	
20	Lamblioza (Giardioza)	45	37,15	30	24,95	
21	Szczepienia przeciwko wścieklicznie	15	12,38	15	12,47	
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	7	5,78	4	3,33	
23	Kiła i Rzeżączka	5	4,13	3	2,49	

*Zapadalność- ilość nowych przypadków w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu będzińskiego, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **wzrost zachorowań** na: inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy oraz nie określone, nowo wykryte zakażenia HIV, grypę i infekcje grypopodobne. **Na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2018, kształtowała się zapadalność na: boreliozę i ospę wietrzną. Zarejestrowano **spadek zachorowań** na: giardiozę, szkarlatynę, wirusowe zapalenie wątroby typ A, salmonellozy.

Ponadto odnotowano **3** przypadki zachorowania na odrę, nie zarejestrowano przypadków porażenia wiotkiego u dziecka do 14 roku życia.

W 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **2** przypadkach podejrzenia lub **zatrucia środkami zastępczymi**, które miały miejsce na terenie powiatu będzińskiego.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu w latach 2018-2019 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w powiecie (wg GUS): dla 2019 roku **148 762** osoby, dla 2018 roku **149 316** osób.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie będzińskim, lata 2018-2019

Rok		2018		2019		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	90	60,27	85	57,14
		Salmonellozy	52	34,83	21	14,12
		<i>Clostridium difficile</i>	31	20,76	59	39,66
		<i>Escherichia coli</i>	0	0,00	0	0
		<i>Campylobacter</i>	3	2,01	4	2,69
		Jersinioza	1	0,67	0	0
		Inne określone i nieokreślone	3	2,01	0	0
	Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0,00	1	0,67	
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	72	48,22	126	84,70
		W tym u dzieci do lat 2	31	20,76	68	45,71
3	Biegunka i zapalenie żółtkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	130	87,06	127	85,37
		W tym u dzieci do lat 2	31	20,76	30	20,17
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	2943	1970,99	3230	2171,25
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	5	3,35	11	7,39
5	Ospa wietrzna	849	568,59	893	600,29	
6	Świnka	11	7,37	8	5,38	
7	Różyczka	3	2,01	0	0	
8	Odra	2	1,34	3	2,02	
9	Płonica	114	76,35	76	51,09	
10	Krztusiec	7	4,69	6	4,03	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	68	45,54	47	31,59
		Typu A	28	18,75	1	0,67
		Typu B	23	15,40	21	14,12
		Typu C	17	11,38	25	16,81
		pozostałe	0	0,00	0	0
12	Gruźlica	30	20,09	36	24,20	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1	0,67	1	0,67	
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	3	2,01	1	0,67	
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	0,67	3	2,02	
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	1	0,67	0	0	
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	1	0,67	4	2,69	

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

18	Róża	32	21,43	34	22,86
19	Borelioza	65	43,53	65	43,69
20	Lamblioza (Giardioza)	43	28,80	21	14,12
21	Szczepienia przeciwko wściekliźnie	34	22,77	21	14,12
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	3	2,01	11	7,39
23	Kiła i Rzeżączka	3	2,01	4	2,69

*Zapadalność- ilość nowych przypadków w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców

B. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą wybranych chorób zakaźnych, które miały wpływ na sytuację epidemiologiczną na terenie nadzorowanym w 2019 roku.

1. Grypa i infekcje grypopodobne

Grypa jako ostra choroba zakaźna układu oddechowego, może powodować poważne powikłania, głównie ze strony układu oddechowego i układu krążenia. Grypę wywołuje jeden z trzech typów wirusa: A, B lub C. Współczynnik zapadalności na grypę oraz zachorowania grypopodobne na nadzorowanym terenie, uzyskany jest na podstawie informacji przekazywanych do PSSE przez lekarzy w postaci sprawozdań MZ-55. W formularzu tym zawarte są wszystkie ostre infekcje układu oddechowego (niezależnie od etiologii), jako przypadki grypy lub zachorowania grypopodobne.

Pandemia grypy A/H1N1, ogłoszona w czerwcu 2009r. przez Światową Organizację Zdrowia, została oficjalnie zakończona w sierpniu 2010r. Wirus grypy typu A/H1N1, pochodzący ze szczepów wirusa grypy ludzi, świń i ptaków, posiada zdolność do szybkiego przenoszenia się pomiędzy ludźmi, ale okazał się stosunkowo mało zjadliwy. Z tego względu obecnie traktowany jest tak samo jak inne, niepandemiczne wirusy grypy.

Od 2005 roku PSSE w Dąbrowie Górniczej uczestniczy w programie nadzoru epidemiologicznego – wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie Sentinel, który umożliwia lekarzom wirusologiczne potwierdzenie klinicznego rozpoznania grypy u pacjentów. W mieście Dąbrowa Górnicza w programie uczestniczy 7 lekarzy z jednej poradni.

Najskuteczniejszym i zalecanym przez lekarzy sposobem profilaktyki i kontroli grypy są regularne, sezonowe szczepienia.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza wzrosła ilość zachorowań na grypę/przypadki grypopodobne. W roku **2018** zarejestrowano **10382** przypadki, natomiast w **2019** roku **11240** zachorowań.

W 2019 roku zarejestrowano 8 potwierdzonych laboratoryjnie przypadków grypy. Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w roku 2019 to 2806, co stanowi 2,3% wszystkich mieszkańców miasta (ok 0,1 % więcej niż w roku 2018)

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2015 – 2019 na terenie Dąbrowy Górniczej

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na grypę w latach 2015- 2019 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2015	7972	6461,55
2016	7689	6232,17
2017	6609	5397,26
2018	10382	8571,59
2019	11240	9346,49

Powiat będziński

Na terenie powiatu odnotowano niewielki wzrost zachorowań na grypę/przypadki gypopodobne. W **2018** roku zarejestrowano **2943** przypadki natomiast w **2019** roku odnotowano **3230** przypadków zachorowań.

W 2019 roku zarejestrowano 11 przypadków potwierdzonej laboratoryjnie grypy. Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w 2019 r to 3120, co stanowi 2,09% mieszkańców powiatu (ok. 0,2% mniej w porównaniu do roku 2018).

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2015 – 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na gripę w latach 2015 - 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2015	4589	3044,38
2016	3480	2308,66
2017	3544	2363,38
2018	2943	1970,99
2019	3230	2171,25

2. Wirusowe choroby wieku dziecięcego: odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna

Są to choroby wirusowe nazywane chorobami wieku dziecięcego, ze względu na najczęstsze ich występowanie w populacji dzieci. Przeciwko wymienionym chorobom stosowane są skuteczne szczepionki, w przypadku odry świnki i różyczki są to szczepienia obowiązkowe u wszystkich dzieci, natomiast obowiązek szczepień przeciwko ospie obejmuje tylko dzieci z grup ryzyka, m.in. uczęszczające do żłobków. W całej Polsce w 2019 r odnotowano 4- krotnie więcej przypadków zachorowań na odrę niż w 2018 roku. Ten epidemiczny wzrost zachorowań wystąpił po blisko 10-letnim okresie, w którym choroba była bardzo dobrze kontrolowana, bliska eliminacji. Podobne epidemiczne zachorowania trwają w całym regionie europejskim, a ich przyczyna upatrywana jest w systematycznie obniżającym się odsetku dzieci zaszczepionych dwoma dawkami szczepionki przeciw odrze, śwince i różyczce.

Dąbrowa Górnicza

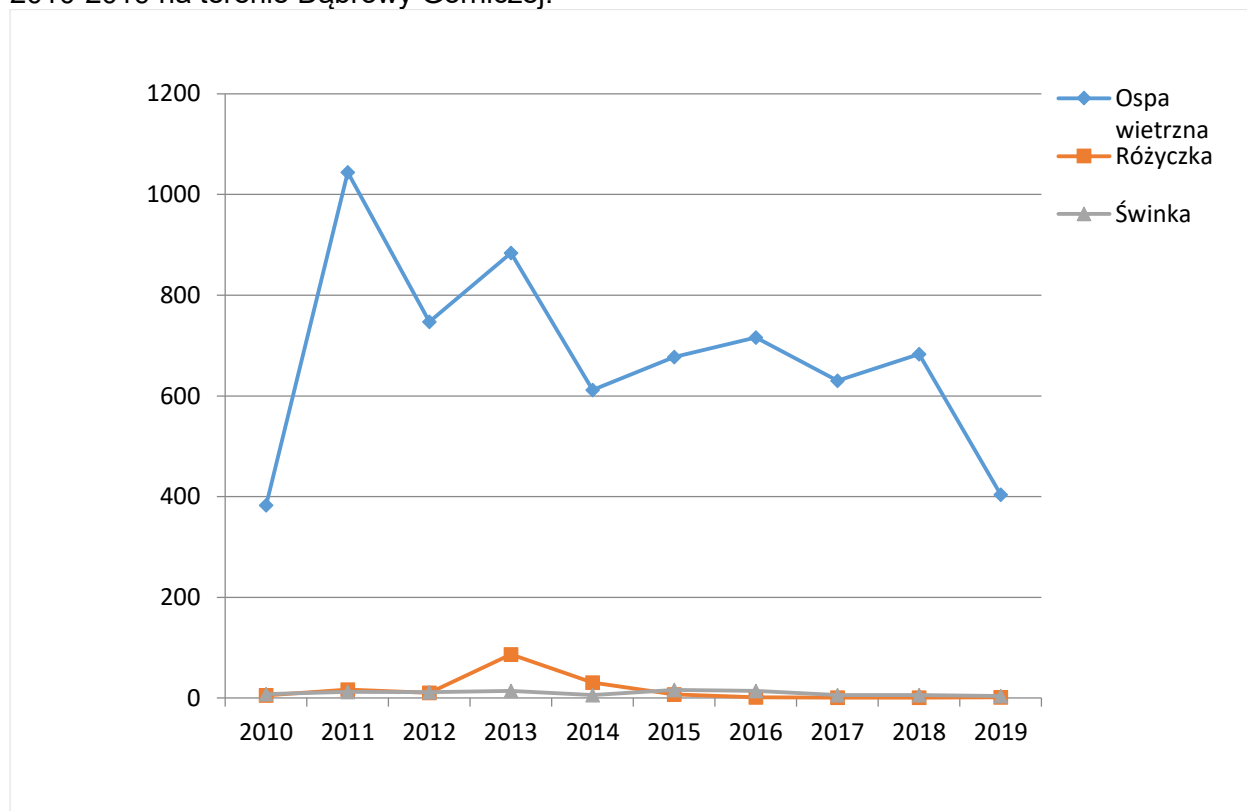
Na terenie Dąbrowy Górniczej odnotowano 9 przypadków zachorowania na odrę (w stosunku do 4 zarejestrowanych w roku 2018). Dotyczyły one głównie osób niezaszczepionych. W 2019 roku zarejestrowano spadek zachorowań na ospę wietrzną natomiast zachorowania na różyczkę i świnkę pozostały na podobnym poziomie jak w 2018 roku. Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na w/w choroby na terenie miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2010- 2019 w Dąbrowie Górniczej.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ospa	383	1044	747	884	612	677	716	630	683	404
Zapadalność	299,13	819,27	586,20	711,06	493,57	548,73	583,48	519,00	563,90	335,94
Różyczka	7	21	13	108	38	9	2	1	1	2
Zapadalność	5,47	16,48	10,20	86,87	30,65	7,29	1,63	0,82	0,83	1,66
Świnka	10	16	15	18	7	20	17	7	7	5
Zapadalność	7,81	12,56	11,77	14,48	5,65	16,21	13,85	5,77	5,78	4,16

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2010-2019 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego odnotowano **3** zachorowania na odrę (w stosunku do 2 zarejestrowanych w roku 2018).

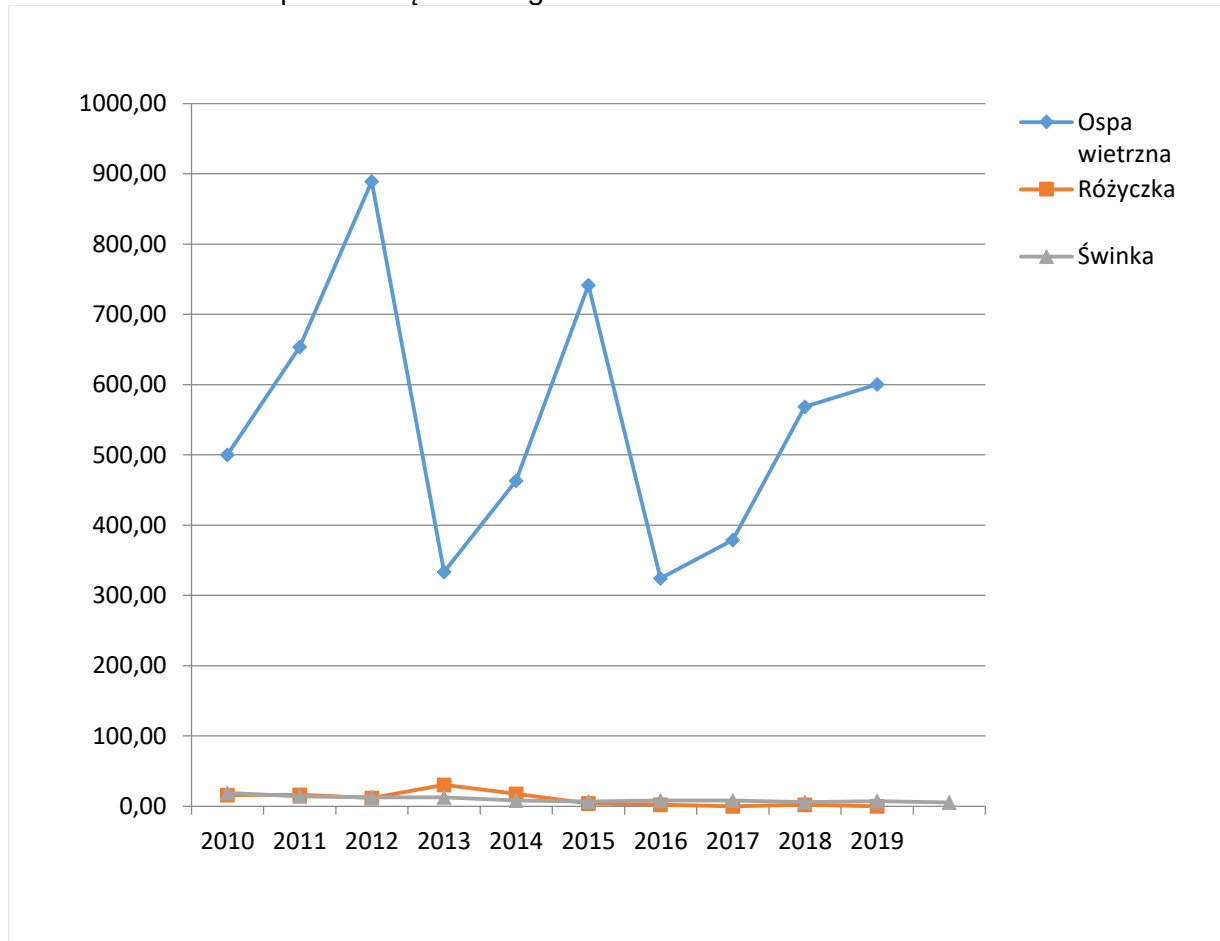
Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na różyczkę, świnkę (nagminne zapalenie przyusznic) i ospę wietrzną na terenie powiatu na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2010-2019 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ospa	755	993	1353	505	700	1118	487	566	849	893
Zapadalność	500,27	653,67	889,34	333,55	463,05	741,69	324,44	378,74	568,59	600,29
Różyczka	24	25	18	46	27	6	3	0	3	0
Zapadalność	15,90	16,46	11,83	30,38	17,86	3,98	2,00	0,00	2,01	0,00
Świnka	21	19	19	12	10	12	12	9	11	8
Zapadalność	13,91	12,51	12,49	7,93	6,62	7,96	7,99	6,02	7,37	5,38

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2010-2019 na terenie powiatu będzińskiego.

3. Bakteryjne choroby układu oddechowego: krztusiec, płonica (szkarlatyna), błonica.

Błonica, płonica (szkarlatyna) i krztusiec to ostre bakteryjne choroby zakaźne dróg oddechowych. Błonica jest chorobą zagrażającą życiu, obecnie dzięki masowym szczepieniom w Polsce nie występuje, jednak na świecie choruje na nią tysiące osób.

W ostatnich latach obserwowano wzrost zachorowań na krztusiec, szczególnie u młodzieży, w związku z czym od roku 2015 wprowadzono kolejną dawkę szczepienia przeciwko krztuścowi w 14 roku życia. Efekty dodatkowego szczepienia są już widoczne w postaci zmniejszania ilości rejestrowanych przypadków krztuśca.

Dąbrowa Górnicza

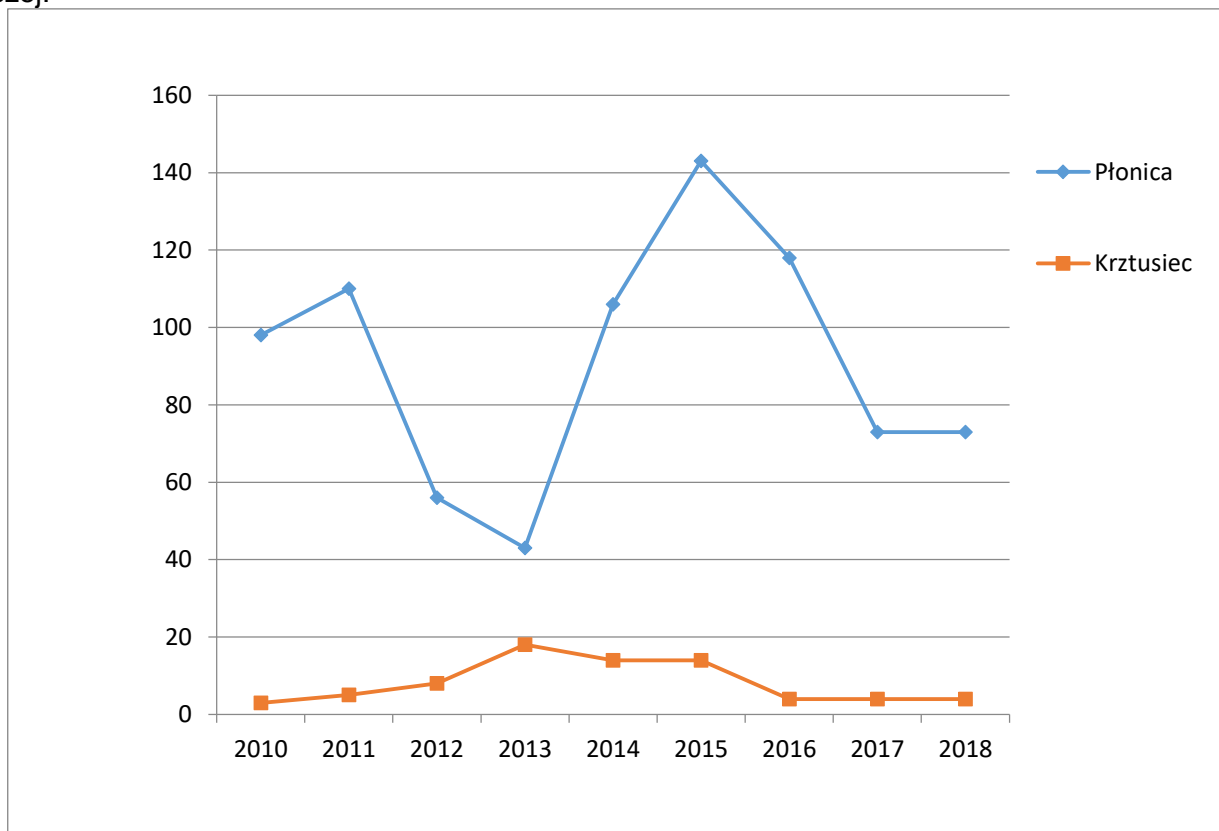
W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie miasta zachorowania na płonicę oraz krztusiec utrzymują się na takim samym poziomie jak w roku 2018 (tj. 73 przypadki płonicy, 4 przypadki krztuśca). Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2010 – 2019 na terenie Dąbrowy Górniczej

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Płonica	12	98	110	56	43	106	143	118	73	73
Zapadalność	9,37	76,90	86,32	45,04	34,68	85,92	116,53	97,21	60,27	60,70
Krztusiec	3	3	5	8	18	14	14	4	4	4
Zapadalność	2,34	2,35	3,92	6,43	14,52	11,29	11,35	3,26	3,30	3,33

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2010 – 2019 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Powiat będziński

W porównaniu z rokiem ubiegłym, na terenie powiatu, zarejestrowano znaczny spadek zachorowań na płonicę (szkarlatynę), zachorowania na krztusiec utrzymują się na podobnym poziomie tj. (2018 r - 7 przypadków, 2019 r - 6 przypadków)

Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

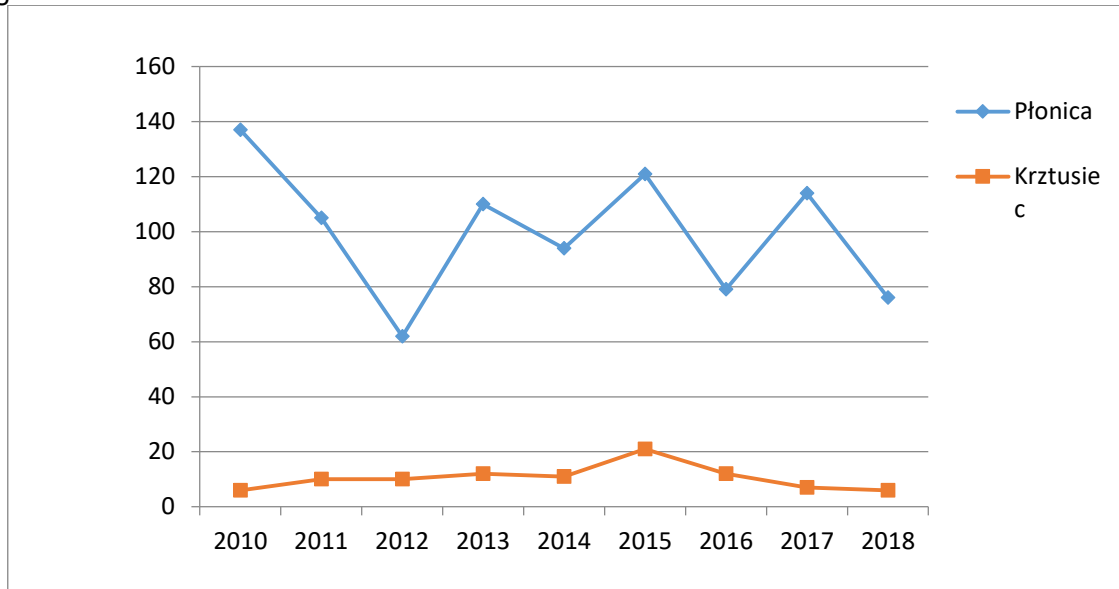
Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2010 – 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Płonica	55	137	105	62	110	94	121	79	114	76
Zapadalność	36,44	90,18	69,02	40,95	72,77	62,36	80,61	52,86	76,35	51,09

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Krztusiec	1	6	10	10	12	11	21	12	7	6
Zapadalność	0,66	3,95	6,57	6,60	7,94	7,30	13,99	8,03	4,69	4,03

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2010 – 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

4. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny. Zakażenia te szerzą się drogą pokarmową wskutek niewłaściwego postępowania z żywnością lub braku dobrych nawyków higienicznych.

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku na terenie miasta zarejestrowano ogółem **443** przypadki zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **51** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **89** zachorowań o etiologii wirusowej. Pozostałe **303** przypadki to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu zarejestrowano ogółem **339** przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **86** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **126** zachorowań o etiologii wirusowej. Pozostałe **127** przypadków to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

4.1 Zakażenia bakteryjne

Zdecydowana większość zakażeń bakteryjnych, z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołana była przez *Clostridium difficile* oraz *Salmonella* sp.

4.1.1 Clostridium difficile szerzy się często epidemicznie w placówkach opieki długoterminowej i oddziałach szpitalnych, najczęściej wśród chorych, u których przez dłuższy okres stosowano antybiotykoterapię. Do typowych objawów należy: biegunka, kurczliwa bolesność brzucha oraz

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

towarzysząca im podwyższona temperatura. Bakterie cechuje duża zjadliwość, zdolność do tworzenia form przetrwalnikowych oraz wytwarzania toksyn.

Dąbrowa Górnicza

W porównaniu z 2018 rokiem wystąpił spadek zakażeń wywołanych *Clostridium difficile*. W 2019 r. nie zgłoszono do Inspekcji Sanitarnej ogniska epidemicznego wywołanego przez *Clostridium difficile*.

Powiat będziński

W porównaniu z 2018 rokiem wystąpił wzrost zakażeń o etiologii *Clostridium difficile*. W 2019 r. zgłoszono do Inspekcji Sanitarnej 2 ogniska epidemiczne wywołane przez szczepy *Clostridium difficile* produkujące toksyny.

4.1.2 Salmonella sp.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, wykonywano badania u nosicieli, ozdrowieńców oraz osób, które były narażone na zakażenie poprzez styczność z osobami chorymi na salmonellozę.

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku zgłoszono 20 przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2018 to 8 przypadków mniej (tabela poniżej). Zarejestrowano sporadyczne zachorowania na **kampylobakteriozę (4 przypadki)**

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2019 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C oraz czerwonkę.

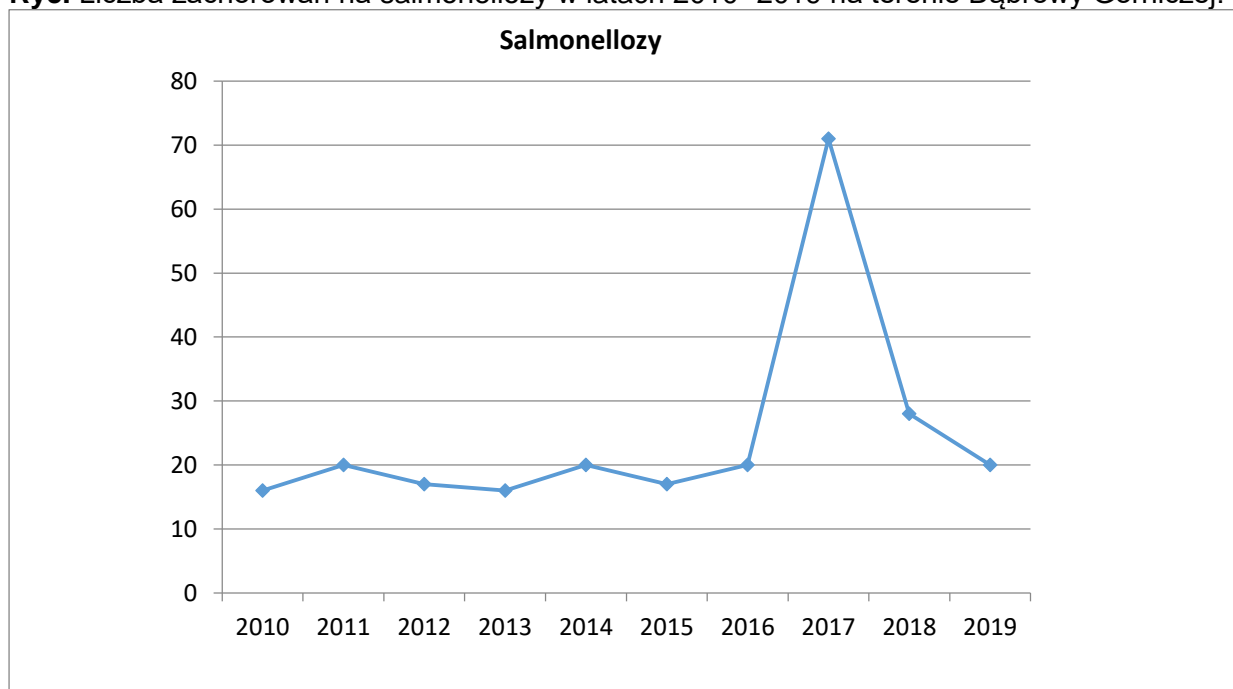
Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2010 - 2019 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Salmonellozy	16	20	17	16	20	17	20	71	28	20
Zapadalność	12,50	15,69	13,34	12,87	16,13	13,78	16,21	57,98	23,12	16,63
Escherichia coli	2	1	0	0	0	1	0	0	1	0
Zapadalność	1,56	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,00	0,83	0
Kampylobakteriozy	0	0	0	0	0	1	0	3	1	4
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	2,45	0,83	3,33
Jersiniozy	0	1	0	0	0	0	0	1	2	0
Zapadalność	0,00	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	1,65	0
Clostridium difficile*	0	0	0	0	3	63	34	42	37	26
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	2,42	51,06	27,56	34,30	30,55	21,62

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2010 -2019 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Powiat będziński

W 2019 roku zgłoszono **21** przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2018 nastąpił ponad dwukrotny spadek liczby zarejestrowanych przypadków (poniższa tabela).

Zarejestrowano sporadyczne zachorowania na **kampylobakteriozę** (4 przypadki)

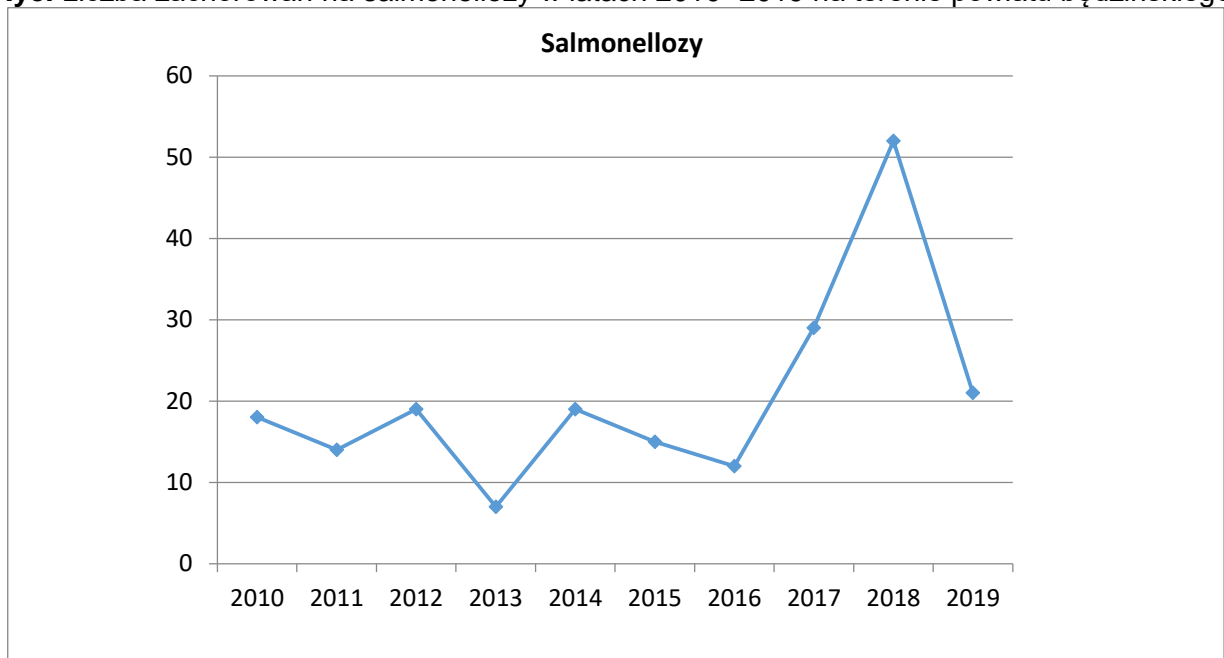
Podobnie jak w latach ubiegłych w 2019 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C, czerwonkę.

Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2009 - 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Salmonellozy	18	14	19	7	19	15	12	29	52	21
Zapadalność	11,93	9,22	12,49	4,62	12,57	9,95	7,96	19,34	34,83	14,12
Escherichia coli	4	1	0	1	2	0	0	1	0	0
Zapadalność	2,65	0,66	0,00	0,66	1,32	0,00	0,00	0,67	0,00	0
Kampylobakteriozy	0	0	0	0	2	1	1	0	3	4
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	1,32	0,66	0,66	0,00	2,01	2,69
Jersiniozy	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0
Zapadalność	0,66	0,00	0,66	0,00	0,66	0,66	0,00	0,67	0,67	0,00
Clostridium difficile*	0	0	0	2	7	30	45	68	31	59
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	1,32	4,63	19,90	29,85	45,35	20,76	39,66

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku.

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2010 -2019 na terenie powiatu będzińskiego.

4.2 Zakażenia wirusowe

Wirusowe zakażenia jelitowe mogą szerzyć się zarówno drogą pokarmową jak i kropelkową, dlatego ich przenoszenie z człowieka na człowieka jest niezwykle łatwe. Trudno natomiast ustalić czy zachorowanie jest spowodowane spożyciem skażonej potrawy czy bezpośrednim kontaktem z osobą chorą.

Dąbrowa Górnicza

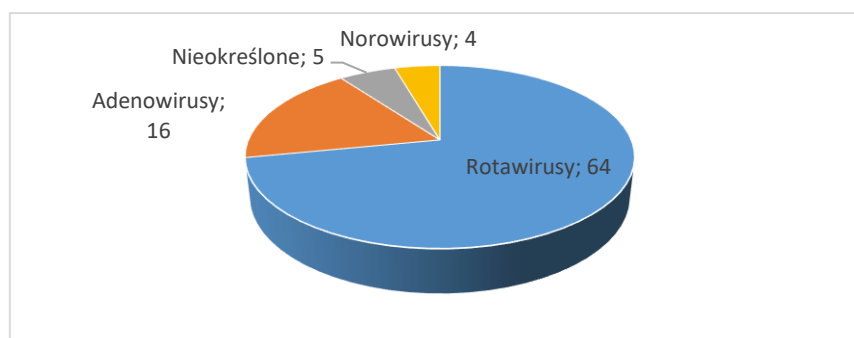
W 2019 roku na terenie miasta zanotowano **89** przypadków wirusowych zakażeń jelitowych, z czego 37 zachorowań dotyczyło dzieci do lat 2.

Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

- **rotawirusy** (64 przypadki, co stanowiło **72%** ogółu wirusowych zakażeń jelitowych)
- **adenowirusy** (16 przypadków - **18%**)
- **norowirusy** (4 przypadki, - **4,5%**)

5 przypadków zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2019r. na terenie Dąbrowy Górniczej

Powiat będziński

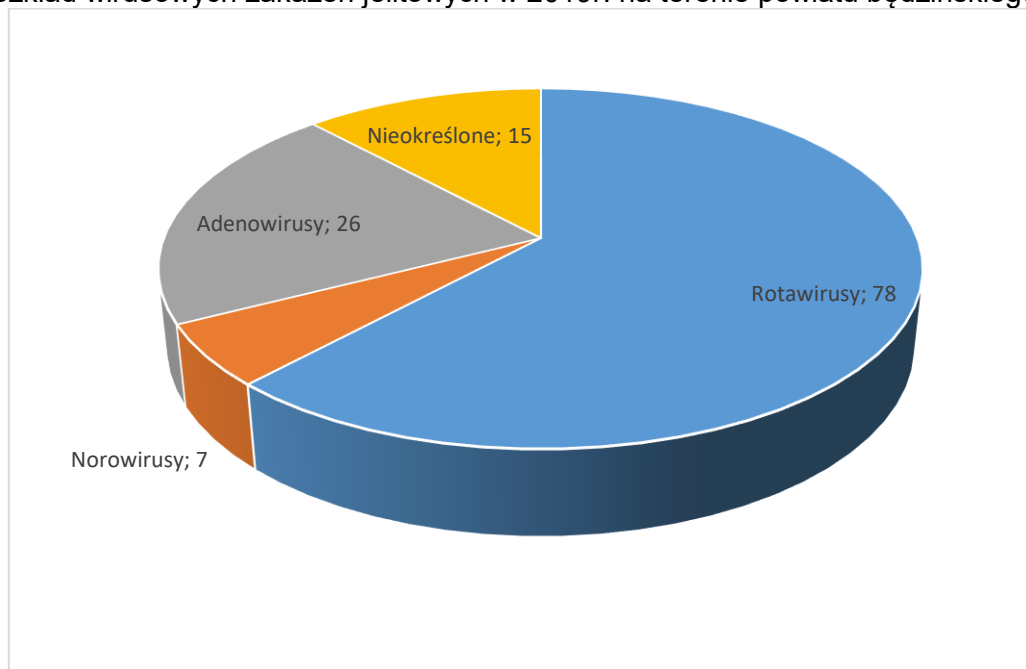
W 2019 roku na terenie powiatu zanotowano **126** przypadków wirusowych zakażeń jelitowych, z czego **68** zachorowań wystąpiło wśród dzieci do lat 2.

Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

- **rotawirusy** (78 przypadków, co stanowi **62%** ogółu wirusowych zakażeń jelitowych)
- **adenowirusy** (26 przypadków - **21%**)
- **norowirusy** (7 przypadków - **5,5%**)

15 przypadków zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2019r. na terenie powiatu będzińskiego.

4.2.1 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

Wirus zapalenia wątroby typu A dostaje się do organizmu drogą pokarmową. W Polsce w roku 2016 odnotowano 35 przypadków WZW A, w 2017 były to już 3072 przypadki, w 2018 to 3006, natomiast w 2019 r. nastąpił prawie 3-krotny spadek rejestrowanych zachorowań (1065 przypadków). W związku z dobrymi warunkami sanitarno – higienicznym znaczna część Polaków nie choruje w dzieciństwie, kiedy przebieg zakażenia jest często bezobjawowy, pozostaje więc nieodporna. Można skutecznie zapobiegać tej chorobie poprzez szczepienie zalecane.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2019 roku odnotowano mniejszą ilość przypadków wirusowego zapalenia wątroby typ A, tj. **3**, w roku 2018 było to **9** zachorowań.

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego w 2019 roku odnotowano **1** przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typ A jest to znaczny spadek zachorowań w porównaniu do roku 2018, kiedy to odnotowano **28** przypadków.

4.3 Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

Ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową to wystąpienie przynajmniej dwóch przypadków zachorowań powiązanych epidemiologicznie, spowodowanych przez czynniki przenoszone drogą pokarmową lub wystąpienie sytuacji, w której liczba zgłoszonych przypadków zachorowań jest wyższa od oczekiwanej na danym terenie w określonym czasie i istnieje wspólne źródło tych zachorowań (lub jego podejrzenie).

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku na terenie miasta wystąpiły **2** ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. Były to **ogniska w środowisku domowym (małe)**. Zachorowało łącznie **6** osób, Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nie przestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, nie zastosowanie zasad reżimu sanitarnego.

Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu będzińskiego wystąpiło **5** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, w których zachorowało łącznie **17** osób.

1) ogniska w środowisku domowym (małe) – odnotowano **3** ogniska wywołane pałeczką *Salmonelli*, w których zachorowało **5** osób. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nie przestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, nie zastosowanie zasad reżimu sanitarnego.

2) ogniska zakażenia szpitalnego – odnotowano **2** ogniska w środowisku szpitalnym; ilość osób chorych: **12**. Czynnikiem etiologicznym w przypadku obu ognisk była bakteria *Clostridium difficile*. Potencjalnym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

5. Zakażenia krwiopochodne: wirusowe zapalenie wątroby typu b i c

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C dochodzi przez kontakt z zakażoną krwią. Wirusy te mogą wywoływać zakażenia ostre lub – w większości – przewlekłe, w przypadku których objawy są niespecyficzne, więc często zakażenie wykrywane jest przypadkowo. Nielezione, może prowadzić do poważnych powikłań, np. marskości, nowotworu czy niewydolności wątroby. Szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B jest obowiązkowe dla wszystkich niemowląt. Do tej pory brak jest szczepionki przeciwko wirusowi typu C, natomiast leczenie tego zakażenia jest coraz bardziej skuteczne i dostępne.

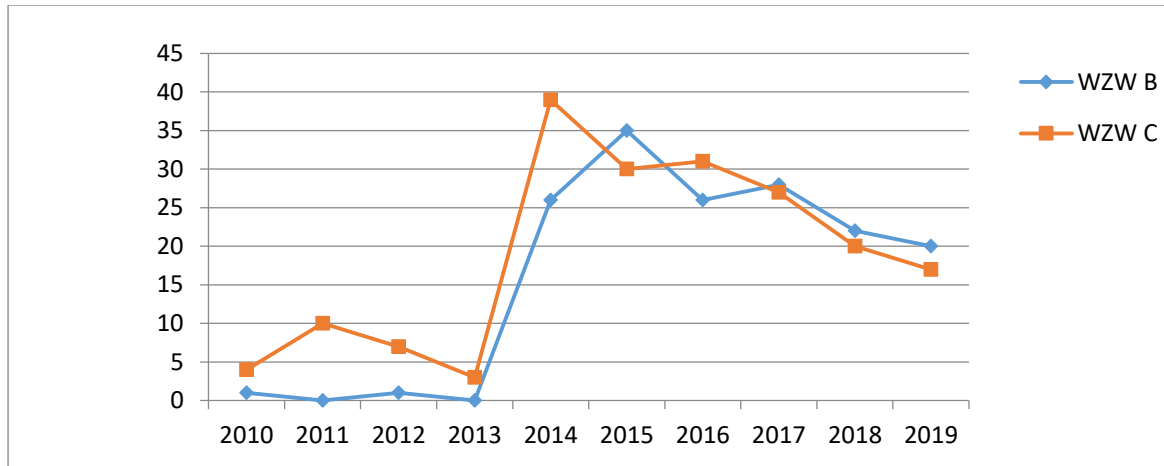
Widoczny na przedstawionych wykresach wzrost zachorowań od 2014 roku wynika ze zmiany przepisów i rozpoczęcia zgłaszania czynników biologicznych (wyników wskazujących na zakażenie wirusem żółtaczką) przez kierowników laboratoriów. Wcześniej rejestrowano wyłącznie przypadki zgłoszone przez lekarza.

Dąbrowa Górnicza

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B, C w latach 2010-2019 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

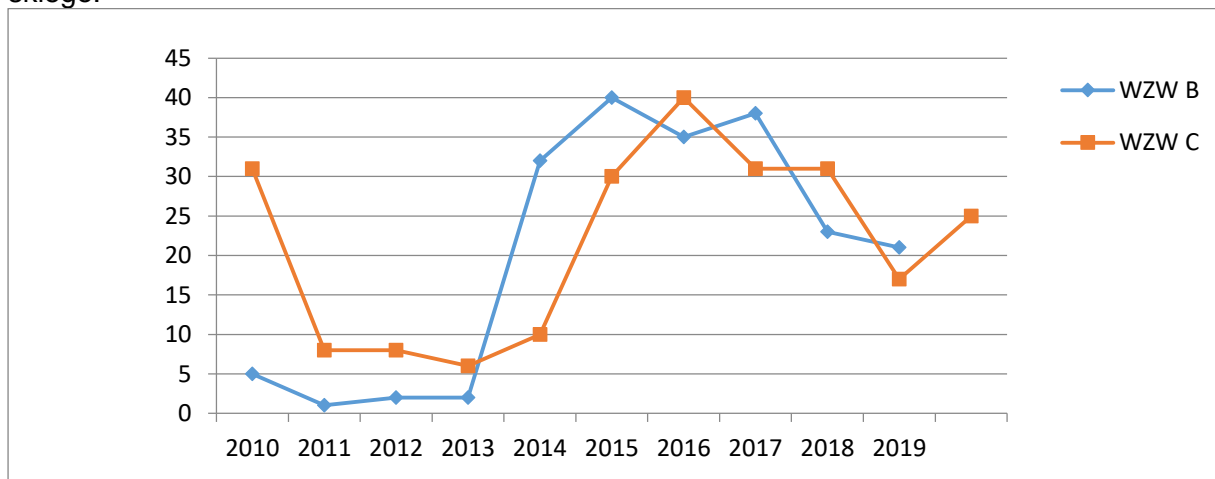
WZW typu B (HBV) – w 2019 roku zarejestrowano **20** przypadków zachorowań wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

WZW typu C (HCV) – w 2019 roku zarejestrowano **17** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie.

Powiat będziński

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B i C w latach 2010-2019 na terenie powiatu będzińskiego.

WZW typu B (HBV) – w 2019 roku zarejestrowano **21** przypadków zachorowań. Wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

WZW typu C (HCV) – w 2019 roku zarejestrowano **25** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie.

6. Gruźlica

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej rejestruje przypadki podejrzeń/zachorowań na gruźlicę oraz prowadzi nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie, dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji.

Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy są szczepienia BCG, wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych po urodzeniu, przed wypisem z oddziału noworodkowego

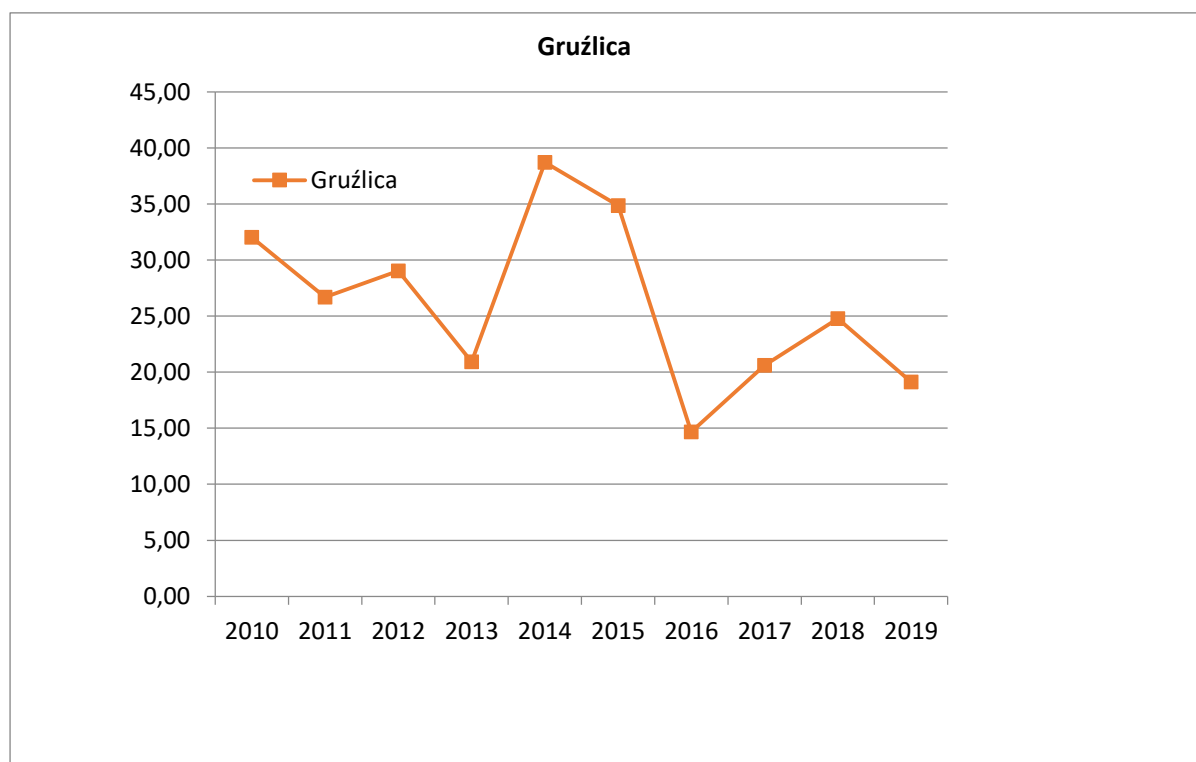
Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku na terenie miasta zanotowano **23** przypadki zachorowań na gruźlicę, co stanowi istotny spadek w porównaniu do roku 2018. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2009- 2019 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gruźlica	41	34	37	26	48	43	18	25	30	23
Zapadalność	32,02	26,68	29,04	20,91	38,71	34,85	14,59	20,42	24,77	19,13

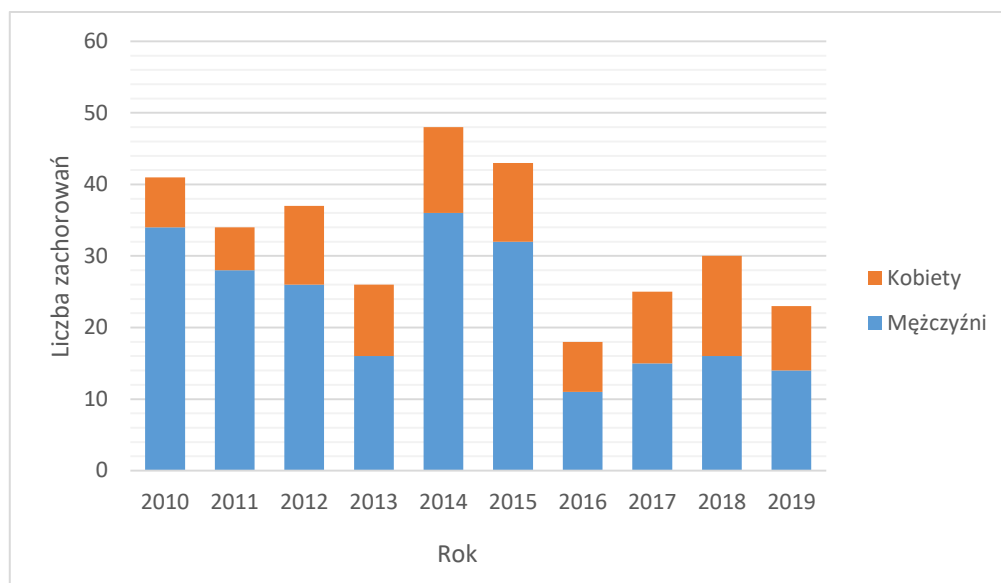
Ryc. Zapadalność na gruźlicę w latach 2010- 2019 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza

Zdecydowaną większość chorych w 2019 roku stanowili mężczyźni – 61%, kobiety - 39%.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2010- 2019 z podziałem na płeć.

W 2019 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zaszczepiono 856 noworodków, co stanowiło 98,7 % ogółu urodzonych w 2019 roku dzieci.

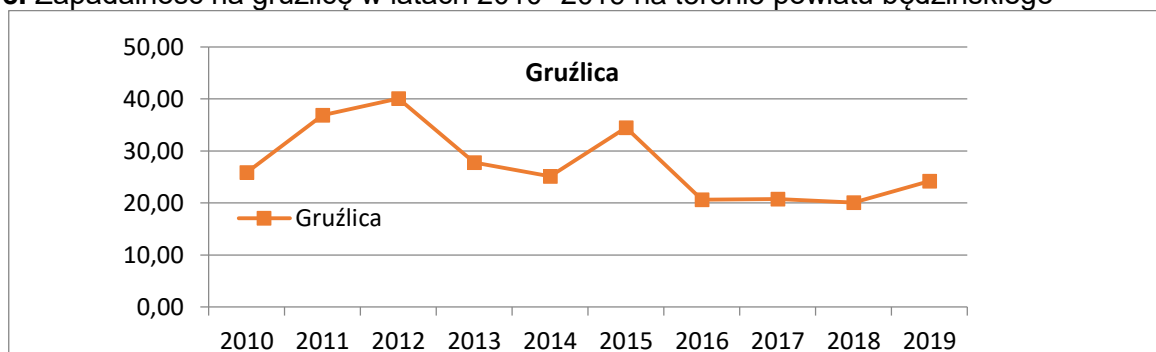
Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu zanotowano **36** przypadków zachorowań na gruźlicę. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę w powiecie na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2010- 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gruźlica	39	56	61	42	38	52	31	31	30	36
Zapadalność	25,84	36,86	40,10	27,74	25,14	34,50	20,57	20,67	20,09	24,20

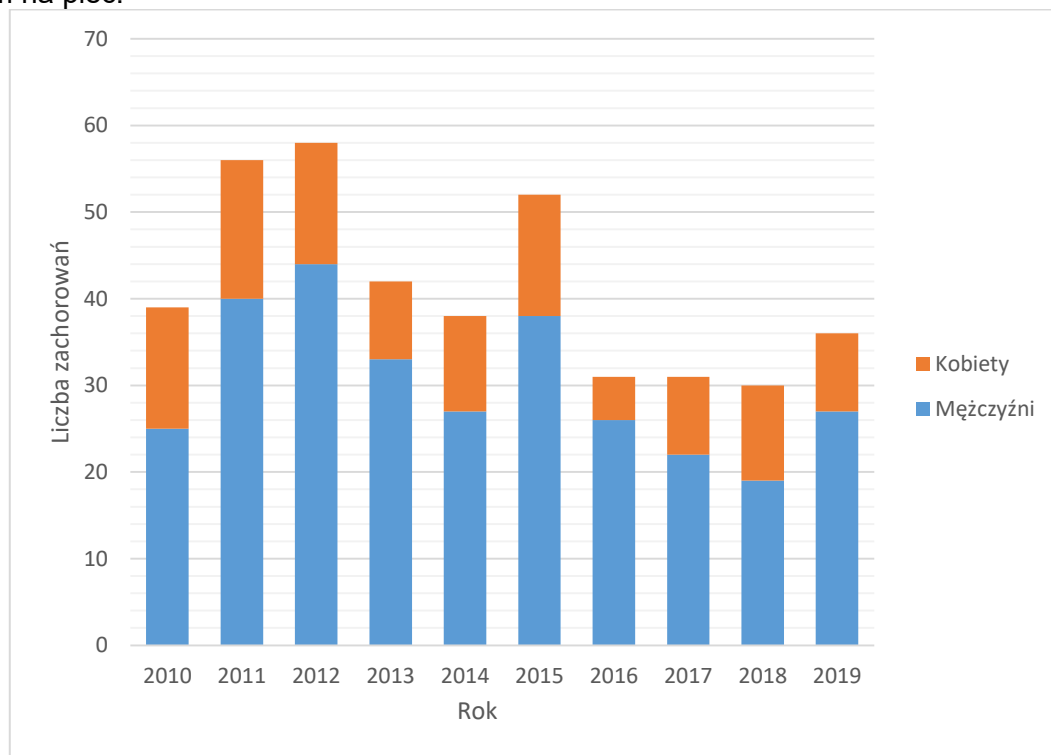
Ryc. Zapadalność na gruźlicę w latach 2010- 2019 na terenie powiatu będzińskiego

Zdecydowaną większość chorych w 2019 r. stanowili mężczyźni - 75%, kobiety - 25%.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie powiatu będzińskiego w latach 2010- 2019 z podziałem na płeć.

W 2019r. na terenie powiatu będzińskiego zaszczepiono 951 noworodków, co stanowiło 98,55% ogółu urodzonych w 2019 roku dzieci.

7. Neuroinfekcje

7.1 Wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

Dąbrowa Górnica

W 2019 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnica nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych.

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2010-2019 na terenie miasta Dąbrowa Górnica.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	2	0	0	2	7	0	6	1	2	0
Zapadalność	1,56	0,00	0,00	1,61	5,65	0,00	4,86	0,82	1,65	0,00

Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2010-2019 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	1	1	1	4	0	1	3	0	1	1
Zapadalność	0,66	0,66	0,66	2,64	0,00	0,66	1,99	0,00	0,67	0,67

Bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

W 2019 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon, które zidentyfikowano jako zapalenie opon wywołane przez paciorkowce.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2010 – 2019 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	3	4	5	4	1	3	1	2	1	1
Zapadalność	2,34	3,14	3,92	3,22	0,81	2,43	0,81	1,65	0,83	0,83

Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2010 – 2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	3	5	8	6	6	3	2	1	3	1
Zapadalność	1,99	3,29	5,26	3,96	3,97	1,99	1,33	0,67	2,01	0,67

8. Inwazyjne choroby bakteryjne.

Zakażenie inwazyjne rozwija się w fizjologicznie jałowych tkankach i narządach organizmu. Najczęściej we krwi, a następnie rozprzestrzenia się do różnych narządów (np. ośrodkowego układu nerwowego, stawów). Zakażenie inwazyjne wywoływane są przez bakterie otoczkowe, takie jak: pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*), meningokoki (*Neisseria meningitidis*) oraz pałeczki hemofilne (*Haemophilus influenzae*) i stanowią szczególne zagrożenie dla zdrowia i życia małych dzieci.

8.1 *Neisseria meningitidis* (meningokoki) – Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową podczas kontaktu z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Na zakażenie meningokokami narażeni są wszyscy, niezależnie od płci czy wieku. Jednak najczęściej chorują dzieci w wieku do 5 lat oraz nastolatki i młodzi dorośli w wieku 16- 21 lat. Meningokoki kolonizują jamę nosowo-gardłową zdrowych osób (tzw. nosicieli), nie powodując żadnych dolegliwości ani objawów. Szczepionki przeciwko meningokokom zalecane są zarówno dzieciom, młodzieży oraz osobom powyżej 65 roku życia. W każdym przypadku podejrzenia lub rozpoznania Inwazyjnej Choroby

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Meningokokowej przeprowadzane są dochodzenia epidemiologiczne oraz podejmowane działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia (nadzór epidemiologiczny i chemio-profilaktyka u osób z najbliższego otoczenia).

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku nie zarejestrowano zachorowania na Inwazyjną Chorobę Meningokokową.

Powiat będziński

W 2019 roku nie zarejestrowano zachorowania na Inwazyjną Chorobę Meningokokową.

8.2 *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki) – Zakażenia pneumokokowe szerzą się drogą kropelkową, infekcja często jest poprzedzona wcześniejszą kolonizacją okolicy nosowo-gardłowej. Nosicielstwo pneumokoków wśród zdrowych dorosłych waha się od 5 - 10%, a u zdrowych dzieci od 20 - 60%. Pneumokoki wywołują choroby górnych dróg oddechowych, zapalenie gardła, zatok, zapalenie oskrzeli oraz zapalenia ucha środkowego. Najbardziej podatne na zakażenia *Streptococcus pneumoniae* są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia (szczególnie uczęszczające do żłobka i przedszkola) oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W Polsce dostępnych jest kilka szczepionek przeciwko pneumokokom, które zalecane są osobom dorosłym. Od 2017 obowiązkiem szczepień p/pneumokokom objęto wszystkie dzieci od 6 tyg. życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku zarejestrowano **5** przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* z czego **3** przebiegały pod postacią posocznicy, **2** przypadki dotyczyły zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2010 – 2019

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Meningokoki	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0
Zapadalność	0,78	0,00	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,83	0,00
Pneumokoki	1	9	7	5	6	3	9	7	5	5
Zapadalność	0,78	7,06	5,49	4,02	4,84	2,43	7,29	5,72	4,13	4,16

Powiat będziński

W 2019 roku zarejestrowano **4** przypadki Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*, **3** przypadki przebiegały pod postacią posocznicy natomiast w **1** przypadku zakażenie dotyczyło opon mózgowych i/lub mózgu.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2010 – 2019

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Meningokoki	0	1	1	2	0	2	0	0	1	0
Zapadalność	0,00	0,66	0,66	1,32	0,00	1,33	0,00	0,00	0,67	0
Pneumokoki	1	2	5	3	4	4	2	4	1	4
Zapadalność	0,66	1,32	3,29	1,98	2,65	2,65	1,33	2,67	0,67	2,69

8.3 *Haemophilus influenzae* –

Szczepy *Haemophilus influenzae* typu b (Hib), obok pneumokoków i meningokoków, należą do bakterii najczęściej wywołujących ciężkie zakażenia, m. in.: posocznicę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, zapalenie płuc, zapalenie kości i stawów. Najczęstszym źródłem zakażeń Hib jest bezpośredni kontakt z nosicielem lub chorą osobą.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia te wprowadzone były do kalendarza od 2007 roku, są obowiązkowe dla dzieci w 1 i 2 roku życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku zarejestrowano 1 przypadek Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* przebiegającej pod postacią posocznicy.

Powiat będziński

W 2019 roku nie zarejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

9. Choroby odzwierzęce i pasożytnicze

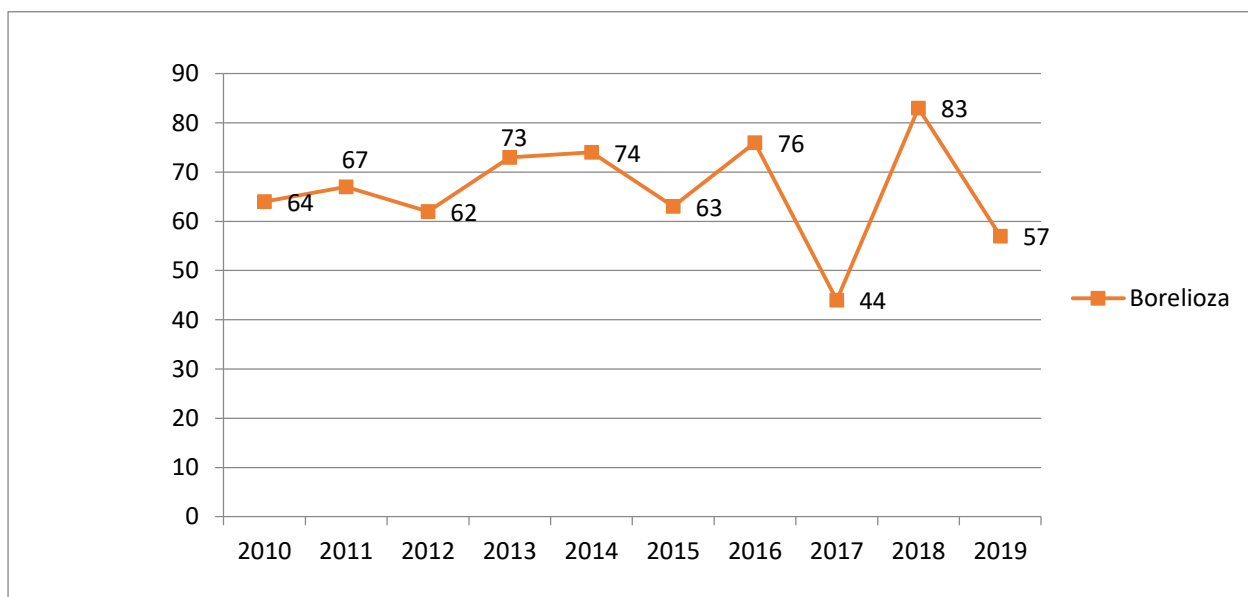
9.1 Borelioza- Choroba z Lyme

Borelioza to choroba przenoszona przez kleszcze. Do tej pory nie opracowano przeciwko niej szczepionki. Działania zapobiegające zachorowaniom polegają na unikaniu ukąszeń przez kleszcze, poprzez stosowanie odzieży ochronnej oraz substancji odstraszcających kleszcze (tzw. repellentów).

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano **57** przypadków zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący.

Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2010 – 2019 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

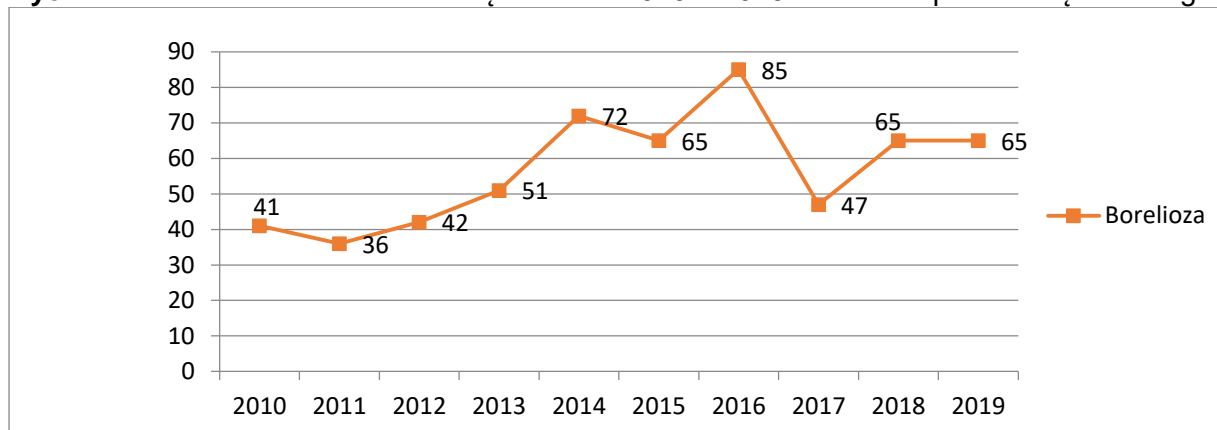

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano **65** przypadków zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący.

Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2010 – 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

9.2 Lamblioza (giardioza)

Giardioza jest chorobą wywołaną przez pierwotniaki z gatunku *Giardia intestinalis*. Człowiek zaraża się poprzez zanieczyszczony cystami giardii pokarm bądź wodę.

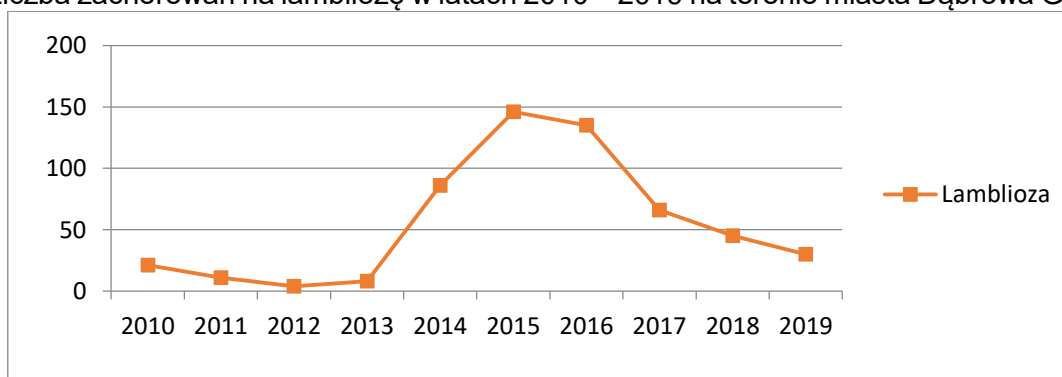
Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **30** przypadków zachorowań na **giardiozę (lambliozę)**. Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2010 – 2019

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lamblioza	21	11	4	8	86	146	135	66	45	30
Zapadalność	16,40	8,63	3,14	6,43	69,36	118,34	109,42	53,90	37,15	24,95

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2010 – 2019 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

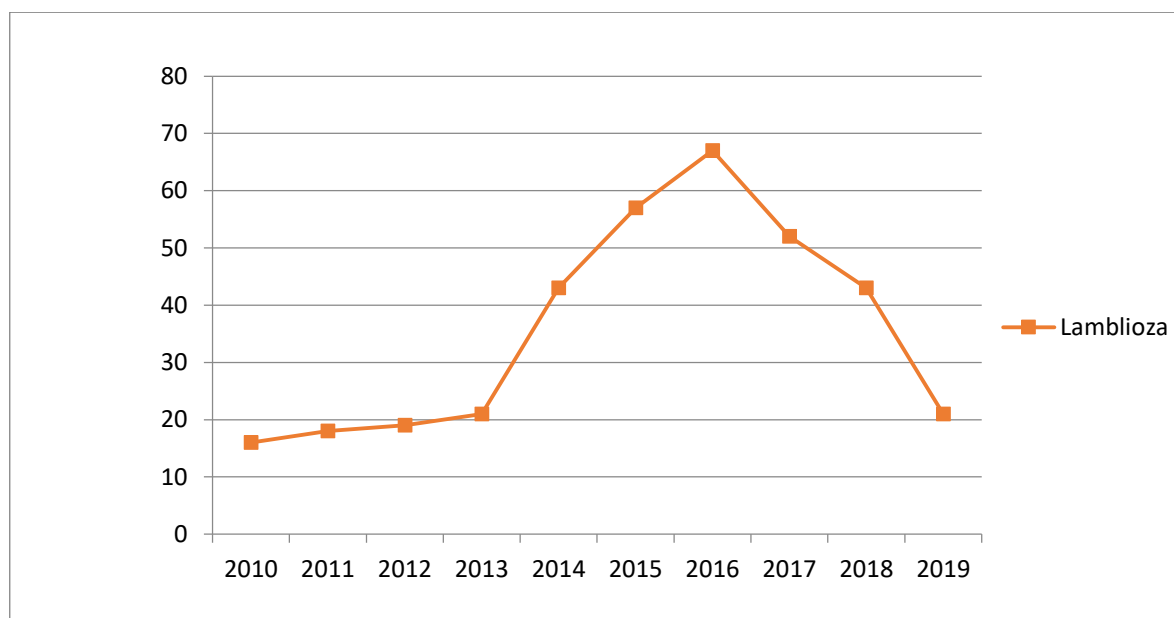
Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu zarejestrowano **21** przypadków zachorowań na giardiozę (lambliozę). Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu będzińskiego zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie powiatu będzińskiego w latach 2010 – 2019

Jednostka chorobowa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lamblioza	16	18	19	21	43	57	67	52	43	21
Zapadalność	10,60	11,85	12,49	13,87	28,44	37,81	44,45	34,68	28,80	14,12

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2010 – 2019 na terenie powiatu będzińskiego.

9.3 Wścieklizna

W Polsce od wielu lat nie odnotowano przypadków wścieklizny u ludzi. Występują natomiast zachorowania u zwierząt, dlatego postępowanie w przypadku pokąsania człowieka przez zwierzę obejmuje obserwację weterynaryjną zwierzęcia w celu wykluczenia choroby, a w przypadku braku takiej możliwości – szczepienie poekspozycyjne osoby pokąsanej.

Dąbrowa Górnicza

W 2019 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **25** pokąsań przez zwierzęta, **15** osób poddano szczepieniu przeciw wściekliznie.

Powiat będziński

W 2019 roku na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano **50** pokąsań przez zwierzęta, **21** osób zostało poddanych szczepieniu przeciwko wściekliznie.

10. Choroby przenoszone drogą płciową

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej prowadzi rejestrację następujących chorób przenoszonych drogą płciową: kiła, rzeżączka, chlamydiozy. Rejestrację zakażeń wirusem HIV oraz zachorowań na AIDS prowadzi natomiast Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2015 – 2019

	Dąbrowa Górnicza				
	2015	2016	2017	2018	2019
AIDS	0	0	1	2	1
HIV	7	4	3	7	4
Kiła	1	7	4	4	3
Rzeżączka	0	2	0	1	0
Chlamydie	0	0	0	0	0

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2015 – 2019

	Powiat będziński				
	2015	2016	2017	2018	2019
AIDS	0	1	0	0	1
HIV	5	4	5	3	11
Kiła	4	6	0	2	4
Rzeżączka	1	2	0	1	0
Chlamydie	0	0	0	0	0

11. Ostre porażenia wiotkie

Ostre Porażenie Wiotkie (OPW) może być jednym z objawów zakażenia wirusem polio, wywołującym ostre nagminne porażenie dziecięce (chorobę Heinego-Medina). W Polsce, uznanej za obszar wolny od wirusa, zgodnie z zaleceniami WHO, prowadzony jest nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi, który umożliwia potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio.

Dąbrowa Górnicza

W **2019** roku, na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, zarejestrowano **1** przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dziecka poniżej 14 r.ż. Badania wykonane w kierunku obecności wirusa Polio wykluczyły to zachorowanie.

Powiat będziński

W **2019** roku, na terenie powiatu będzińskiego, podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego.

C. Szczepienia ochronne

Szczepienia są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne zarówno u osób poddanych tym szczepieniom, jak również całej populacji. Wysoki poziom uodpornienia danej zbiorowości zapewnia również bezpieczeństwo osobom, które nie mogą być szczepione.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

To właśnie zjawisko odporności zbiorowiskowej stanowi społeczne uzasadnienie obowiązku szczepień.

W Polsce obowiązek szczepień reguluje Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Szczegółowy Program Szczepień Ochronnych (PSO) publikowany jest corocznie w Komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego. Program ten składa się z następujących części dotyczących:

- szczepień obowiązkowych: dzieci i młodzieży (do 19 roku życia), osób narażonych w szczególności w sposób na zakażenie oraz szczepień poekspozycyjnych,
- szczepień zalecanych, niefinansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia,
- informacji uzupełniających oraz ogólnych zasad przeprowadzania i organizacji szczepień.

Do grupy szczepień obowiązkowych należą szczepienia przeciwko:

gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki), poliomyelitis, zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b, odrze, śwince, różyczce.

Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie to szczepienie przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, ospie wietrznej, zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki), wściekliźnie, błonicy, tężcowi.

Szczepienia zalecane (odpłatne) chronią m.in. przed: wirusowym zapaleniem wątroby typu A, grypą, meningokokami, rotawirusami, wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Są one bardzo ważne z punktu widzenia indywidualnej ochrony przed chorobami zakaźnymi.

1. Realizacja szczepień ochronnych w 2019 r.

Analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wskazuje procent dzieci i młodzieży, który został w pełni lub częściowo uodporniony przeciwko danej jednostce chorobowej. Częściowe uodpornienie oznacza, że wszystkie wymagane dawki szczepienia nie zostały jeszcze podane.

Dąbrowa Górnicza

Tab. Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2019 w porównaniu do roku 2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (% osób uodpornionych całkowicie lub częściowo w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku)

Szczepienie/ wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6 r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019
1 r.ż	85,57	87,77	54,01	58,31	44,90	51,44			98,91	98,73		
2 r.ż	96,58	97,34	94,57	94,78	97,38	93,14					75,80	64,89
3 r.ż	98,28	98,61			97,17	97,72					95,56	91,37
6 r.ż							99,36	98,81				98,91
10 r.ż											99,91	100
14 r.ż							100	100				
19 r.ż							100	99,76				

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

1. Utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2018 nastąpił nieznaczny spadek o 0,2 %.
2. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego znacząco spadło – o 10,9 %. Przyczyn można dopatrywać się, poza zwiększającą się ilością osób uchylających się od szczepień, również we wprowadzeniu w tym wieku trzeciej dawki szczepienia podstawowego przeciwko pneumokokom. Pomimo możliwości jednoczesnego szczepienia, są one rozdzielane na osobne wizyty, z czego może wynikać opóźnienie w realizacji szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce. Szczepienie to jest w większości uzupełniane w 3 r.ż, gdzie poziom zaszczepienia w 2018 r przekroczył 95%, w 2019 r. odsetek zaszczepionych jedną dawką w 3 r. ż spadł o ok. 4%. Od 2019 r. podanie drugiej dawki szczepienia przeciwko odrze śwince i różyczce zostało przesunięte z 10 na 6 rok życia, tj. okres rozpoczęcia edukacji szkolnej. Dzieci, które w chwili wejścia w życie Programu Szczepień Ochronnych miały ukończony 6 r.ż, drugą dawkę szczepienia otrzymają w 10 r.ż. Realizacja szczepienia przypominającego w 6 r.ż wykonana była na poziomie 65,05%, natomiast w 10 r.ż na poziomie 77,31 %. Podkreślić jednak należy że uodpornienie populacji dzieci (1 lub 2 dawkami szczepionki) sięga 99% w 6 roku życia oraz 100% w 10 r.ż.
3. Wykonanie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, *poliomyelitis* oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci w 2 roku życia spadło (o 4,25%), natomiast w 3 r.ż. jest na podobnym poziomie co w roku 2018. Odsetek dzieci uodpornionych w pełni lub częściowo w 6 r.ż. spadł w porównaniu do 2018 r o 0,5 %, w 14 r.ż. osiągnął tak jak w 2018 r 100%, natomiast w 19 r.ż. zmniejszył się o 0,2%
4. O ponad 2% wzrósł poziom zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia. Szczepienia te są uzupełniane w 2 i 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych dzieci zmienił się nieznacznie w stosunku do roku 2018.
5. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W roku 2019 Dąbrowie Górniczej dwoma dawkami szczepienia objęto 58,31 % dzieci do 1 r.ż. jest to o 4,3% więcej niż rok wcześniej. Tak jak w roku 2018, blisko 95 % dzieci w 2 r.ż. jest uodpornionych przeciwko pneumokokom dwoma lub trzema dawkami szczepionki.

Tab. Realizacja szczepień zalecanych w roku 2019 w porównaniu do roku 2018 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Liczba osób zaszczepionych według choroby									
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia Neisseria meningitidis	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Biegunka rotawirusowa	Kleszczowe zapalenia mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2018	2682	43	194	0	319	38	2	672	139
2019	2806	79	270	26	455	143	48	586	223

*obejmuje również szczepienia obowiązkowe

Powiat będziński

Tab. Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2019 w porównaniu do roku 2018 na terenie powiatu będzińskiego (% osób uodpornionych całkowicie lub częściowo w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku).

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Szczepienie/ wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, Polio (w 6r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2019
1 r.ż	88,39	86,01	51,31	55,85	48,19	47,25			98,04	98,55		
2 r.ż	96,95	97,64	92,93	94,37	94,18	95,28					76,65	76,06
3 r.ż	99,08	98,14			97,89	95,85					96,42	91,81
6 r.ż							99,16	100				99,73
10 r.ż											100	99,84
14 r.ż							100	100				
19 r.ż							100	100				

1. Utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2018 nastąpił niewielki wzrost o 0,5 %.
2. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego spadło o ok.0,5 %. Szczepienie to jest w większości uzupełniane w 3 r.ż., gdzie poziom zaszczepienia w 2018 r przekroczył 95% W 2019 r. odsetek zaszczepionych jedną dawką w 3 r.ż. spadł o ok. 4,5%. Od 2019 r. podanie drugiej dawki szczepienia przeciwko odrze śwince i różyczce zostało przesunięte z 10 na 6 rok życia, tj. okres rozpoczęcia edukacji szkolnej. Dzieci, które w chwili wejścia w życie Programu Szczepień Ochronnych miały ukończony 6 r.ż. drugą dawkę szczepienia otrzymają w 10 r.ż. Realizacja szczepienia przypominającego w 6 r.ż. wykonana była na poziomie 58 %, natomiast w 10 r.ż. na poziomie 76,32 %. Podkreślić jednak należy, że uodpornienie populacji dzieci w 6 oraz w 10 r.ż. (1 lub 2 dawkami szczepionki) sięga blisko 100%.
3. Wykonanie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, *poliomyelitis* oraz zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci w 2 r.ż. wzrosło o 1,1 %, natomiast w 3 roku życia spadło o ok. 2 %. Poziom uodpornienia (pełnego lub częściowego) przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w późniejszym wieku utrzymuje się na podobnie wysokim poziomie.
4. Poziom zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia spadł o 2,3% w stosunku do 2018 r. Szczepienia te są uzupełniane w 2 i 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych zmienił się nieznacznie w stosunku do 2018 r.
5. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W roku 2019 w powiecie będzińskim dwoma dawkami szczepienia objęto 55,85 % dzieci do 1 r.ż., jest to o 4,5 % więcej niż rok wcześniej. 94,37% dzieci do 2 r.ż. jest uodpornionych przeciwko pneumokokom dwoma lub trzema dawkami szczepionki, jest to o 1,4 % więcej w porównaniu do 2018 r.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Realizacja szczepień zalecanych w roku 2019 w porównaniu do roku 2018 na terenie powiatu będzińskiego.

Liczba osób zaszczepionych według choroby									
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia <i>Neisseria meningitidis</i>	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Biegunka rotawirusowa	Kleszczowe zapalenie mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2018	3466	172	308	92	372	101	74	681	227
2019	3120	100	271	33	398	162	83	1228	343

*obejmuje również szczepienia obowiązkowe

Powiat będziński

Od kilku lat na terenie gminy Bobrowniki, prowadzone są programy szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV, finansowane z budżetu gminy.

6. Nadzór nad przeprowadzaniem szczepień ochronnych

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, prowadzili w podmiotach leczniczych nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych, warunkami sanitarno – higienicznymi, w jakich wykonywane są szczepienia oraz przechowywane preparaty szczepionkowe.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie Dąbrowy Górniczej, w roku sprawozdawczym funkcjonowało 27 punktów szczepień, skontrolowano 25 z nich, przeprowadzając łącznie 41 kontroli. W żadnym punkcie szczepień nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji szczepień.

W 17 największych punktach szczepień funkcjonują urządzenia zapewniające całodobowy monitoring temperatury w lodówkach służących do przechowywania preparatów szczepionkowych.

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego w roku sprawozdawczym funkcjonowało 37 punktów szczepień, wszystkie skontrolowano, przeprowadzając łącznie 64 kontrole. W żadnym punkcie szczepień nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji szczepień. W 25 największych punktach szczepień funkcjonują urządzenia zapewniające całodobowy monitoring temperatury w lodówkach służących do przechowywania preparatów szczepionkowych.

7. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Szczepionki, tak jak wszystkie leki, mogą być przyczyną działań niepożądanych.

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) jest zaburzeniem stanu zdrowia, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią odczyny po szczepieniu BCG – w tych wypadkach kryterium czasowe jest znacznie wydłużone, co wynika ze specyfiki szczepionki. Niepożądane odczyny poszczepienne mogą być wynikiem: przypadkowo występujących objawów zaburzenia zdrowia występujących w tym samym czasie co szczepienie, nieprawidłowego wykonania szczepienia, wadą szczepionki, indywidualnej reakcji organizmu osoby szczepionego na podanie szczepionki, działania samej szczepionki (np. uczulenia na jej składnik).

Każde zaburzenie stanu zdrowia, które może mieć związek ze szczepieniem podlega zgłoszeniu przez lekarza. Każdy zgłoszony NOP jest analizowany i kwalifikowany na podstawie kryteriów

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

opracowanych przez ekspertów. Wyniki są ostatecznie gromadzone, rejestrowane, analizowane i weryfikowane w Zakładzie Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny i udostępniane w Biuletynie Szczepienia Ochronne.

W 2019 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej zgłoszono **36 NOP**, 20 z nich zgłosiły placówki z terenu Dąbrowy Górniczej, 16 – z terenu powiatu będzińskiego. Wszystkie spełniały kryteria odczynu łagodnego. Reakcje niepożądane, które wystąpiły po szczepieniach, nie zagrażały życiu i na ogół szybko przemijały, były to najczęściej: gorączka, odczyn miejscowy w postaci obrzęku i stanu zapalnego.

W Dąbrowie Górniczej najwięcej NOP wystąpiło po szczepionce Tetraxim (3 zgłoszenia) oraz po szczepionce Infanrix Hexa (4 zgłoszenia).

W powiecie będzińskim najwięcej NOP wystąpiło po szczepionce MMR (5 zgłoszeń), Bexsero (3 zgłoszenia) oraz Tetraxim – (3 zgłoszenia)

8. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień.

Na znaczący wzrost ilości osób uchylających się od szczepień wpływa spadek poczucia wartości szczepień w opinii publicznej. Ruchy antyszczepionkowe, odwołując się do emocji rodziców, zagrożonego poczucia wolności, podważają zasadność szczepień oraz propagują ich szkodliwość. Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej poziom uodpornienia dzieci i młodzieży pozostaje na zadowalającym poziomie. Niemniej jednak rejestrowany jest systematyczny wzrost ilości osób uchylających się od szczepień. Przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga rozwiązań systemowych.

W roku 2019 zintensyfikowano działania zmierzające do wszczęcia egzekucji administracyjnej wobec osób niewypełniających ustawowego obowiązku szczepień, wysyłając 59 upomnień do rodziców nie realizujących obowiązku szczepień dzieci oraz 27 wniosków do Wojewody Śląskiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego i nałożenie grzywny.

Dąbrowa Górnicza

Ilość dzieci zgłaszanych przez placówki z terenu Dąbrowy Górniczej w poszczególnych latach, których rodzice/opiekunowie nie wykonali obowiązku szczepień, przedstawia poniższy wykres. Aktualnie stanowią one ok. 2,2% populacji podlegającej szczepieniom obowiązkowym.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W roku 2019 do rodziców nie realizujących obowiązku szczepień swoich dzieci wysłano 38 upomnień wzywających do jego wykonania. Do Wojewody Śląskiego skierowano 18 wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w celu nałożenia grzywny.

Powiat będziński

Ilość dzieci zgłaszanych przez placówki z terenu powiatu będzińskiego w poszczególnych latach, których rodzice/opiekunowie nie wykonali obowiązku szczepień, przedstawia poniższy wykres. Aktualnie stanowią one ok. 1,9 % populacji podlegającej szczepieniom obowiązkowym.

W roku 2019 do rodziców nie realizujących obowiązku szczepień swoich dzieci wysłano 21 upomnień wzywających do jego wykonania. Do Wojewody Śląskiego skierowano 9 wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w celu nałożenia grzywny.

IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

A. Szpitale

Dąbrowa Górnicza

W 2019 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonowały :

- 1 szpital - Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz.Starkiewicza;
- 2 filie (oddziały) szpitali.

Skontrolowano wszystkie w/w podmioty. Wyniki kontroli umieszczono poniżej.

1. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej przy ul. Szpitalnej i przy ul. Krasieńskiego 43

W zakresie higieny komunalnej i epidemiologii w 2019 roku przeprowadzono:

- a) 1 kontrolę planową kompleksową, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości (została wydana decyzja administracyjna,)
- b) 1 kontrolę planową,
- c) 3 kontrole problemowe z zakresu Epidemiologii,

d) 3 kontrole sprawdzające.

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną pionu żywnościowego oraz 1 kontrolę kuchni mlecznej zlokalizowanej na Oddziale Pediatrycznym w Zagłębiowskim Centrum Onkologii, Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej.

Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego: powierzchni ścian i sufitów w pomieszczeniach oddziałów Chorób Wewnętrznych, Rehabilitacji, Otolaryngologicznym, Szpitalny Oddział Ratunkowy, Psychiatryczny; stolarki drzwiowej wyposażenia w tym mebli, wózka do transportu chorych, wózków do transportu zwłok, łóżek ortopedycznych, uszkodzonych kratki wentylacyjnych, uszkodzonych koszy, powierzchni podłóg (ubytki, połączenia ścian z podłogami nie zapewniające zmywalności,

Postępowanie z bielizną szpitalną i odpadami medycznymi.

Szpital korzysta z pralni zewnętrznej z barierą higieniczną usługi świadczy konsorcjum firm: Citronet-Kraków Sp. z o.o. ul. Gromadzka 52 Kraków i Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych SA ul. Żółkowskiego 20/26 Toruń na podstawie zawartej umowy obejmującej również transport bielizny oraz dzierżawę nowej bielizny, kołder, poduszek, ręczników, koszul w zależności od potrzeb

Transportem bielizny z poszczególnych oddziałów zajmują się pracownicy firmy zewnętrznej Izan+ Sp. z o.o. ul. Żabiniec 31-215 Kraków podzieleni na transport *czysty i brudny W trakcie przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.*

W wyniku prowadzonej działalności powstają odpady medyczne o kodach 180101, 180102, 180103, 180104, 180107, 180106, 180109. Odpady w miejscu powstawania gromadzone są w pojemnikach lub workach posiadających prawidłowe oznakowanie identyfikujące zgodne z wymaganiami określonymi rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. *w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1975). Transport odpadów do miejsca czasowego magazynowania odbywa się za pomocą zamkniętych środków transportu. w podmiocie obowiązuje procedura postępowania z odpadami medycznymi oraz instrukcja selektywnego zbierania odpadów medycznych Odpady medyczne czasowo gromadzone są w stacjonarnym urządzeniu chłodniczym przy którym zapewniony jest dostęp do umywalki do mycia rąk z wodą ciepłą i zimną. Zgodnie z zapisami umowy odpady odbierane są 2 razy w tygodniu przez wyspecjalizowaną firmę. W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości w prowadzonej gospodarce z odpadami medycznymi.

Blok żywieniowy:

Przeprowadzono kontrolę sanitarną w zakresie oceny stanu sanitarno – technicznego obiektu, prawidłowości prowadzenia zapisów wynikających z dokumentacji GHP/GMP i systemu HACCP oraz w zakresie oceny sposobu żywienia przeprowadzonej na podstawie arkusza oceny jadłospisów udostępnionego przez Głównego Inspektora Sanitarnego, w ramach „Programu oceny żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej. W trakcie kontroli sprawdzono stan sanitarno – techniczny kuchni centralnej, przyległych pomieszczeń, bufetu oraz kuchenek oddziałowych, w tym zamiejscowych. Kontrola wykazała nieprawidłowości w stanie technicznym kontrolowanych pomieszczeń. Na terenie bufetu stwierdzono środki spożywcze po upływie dat minimalnej trwałości, które usunięto w trakcie kontroli.

W związku z powyższym pouczono osobę sprawującą nadzór nad bufetem, w oparciu o art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks Wykroczeń* (Dz. U. 2019 r. poz. 821 z późn. zm.). Podczas kontroli dokonano oceny sposobu żywienia w oparciu o dietę podstawową serwowaną pacjentom. Oceniany jadłospis wymagał poprawy- tj. wprowadzenia większej ilości warzyw i owoców, brak roślin strączkowych, brak ryb lub ich przetworów. W wyniku ww. kontroli wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzję administracyjną.

Dodatkowo przeprowadzono kontrolę kuchni mlecznej, dotyczącą oceny stanu sanitarno-technicznego obiektu oraz prawidłowości prowadzenia zapisów wynikających z dokumentacji GHP/GMP i systemu HACCP.

Posiłki w tym również tzw „diety” zlecone przez lekarza) dla oddziału pediatrycznego przygotowywane są na terenie kuchni centralnej Zagłębiowskiego Centrum Onkologii, Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej, skąd dostarczane są do wydawalni posiłków. Posiłki wydawane są przez personel medyczny. Sąsiadujące z wydawalnią pomieszczenie stanowi kuchnia mleczna, w której przygotowywane są mieszanki przez dietetyka szpitala. Kuchnia mleczna połączona jest ze zmywalnią naczyń stołowych, w której znajduje się urządzenie myjąco-wyparzające oraz sterylizator.

W trakcie przeprowadzonej kontroli poddano ocenie stan sanitarno-higieniczny kucharki oddziałowej, kuchni mlecznej oraz pomieszczeń magazynowych, w których przechowywane są środki do produkcji posiłków dla oddziału pediatrycznego. Zweryfikowano sposób przygotowywania mieszanek. Niniejsza kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

2. Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2019 r. przeprowadzono:

- 3 kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu, nie stwierdzono nieprawidłowości,
- 2 kontrole wydawalni posiłków Oddziału Nefrologicznego w budynku Zagłębiowskiego Centrum Onkologii, Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej.

W podmiocie używana jest bielizna jednorazowego użycia, która przechowywana jest w szafkach zamykanych oraz wielorazowego użycia, która przechowywana jest w magazynie. Bielizna uzupełniana jest codziennie. Bielizna brudna gromadzona jest w koszach z wkładem foliowym w brudownikach, codziennie jest zabierana jest do prania przez wyspecjalizowaną firmę.

W wyniku prowadzonej działalności powstają odpady medyczne o kodach 180101, 180102, 180103, 180104, 180107, 180106, 180109 i 180110. Odpady w miejscu powstawania gromadzone są w pojemnikach lub workach posiadających prawidłowe oznakowanie identyfikujące zgodne z wymaganiami określonymi rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w *sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1975). Transport odpadów do miejsca czasowego magazynowania odbywa się za pomocą zamykanych środków transportu. w podmiocie obowiązuje procedura postępowania z odpadami medycznymi oraz instrukcja selektywnego zbierania odpadów medycznych Odpady medyczne czasowo gromadzone są w stacjonarnym urządzeniu chłodniczym przy którym zapewniony jest dostęp do umywalki do mycia rąk z wodą ciepłą i zimną. Zgodnie z zapisami umowy odpady odbierane są 2 razy w tygodniu przez wyspecjalizowaną firmę.

Blok żywieniowy:

W wydawalni posiłków przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, w tym 1 sprawdzającą oraz 1 dotyczącą sposobu żywienia pacjentów. Posiłki dla pacjentów produkowane i dostarczane są przez firmę cateringową: P.P.H.U „Postęp” Sp. z o.o., 44-100 Gliwice, ul. Portowa nr 16G. Porcjowane są przez pracowników Oddziału Nefrologicznego i wydawane w naczyniach jednorazowego użytku. Kontrola sprawdzająca dotyczyła realizacji obowiązków nałożonych decyzją administracyjną z roku 2019. W trakcie kontroli tematycznej, dotyczącej sposobu żywienia pacjentów zwrócono uwagę na konieczność na modyfikacji pod względem ilości płynów i elektrolitów.

3. Polsko – Amerykańskie Kliniki Serca

1) Działalność kontrolno-represyjna:

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W 2019 r. przeprowadzono:

- **3** kontrole w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie kontroli zostały stwierdzone nieprawidłowości, wydano **1** decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni sufitu w sali intensywnej opieki medycznej i pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym.

W podmiocie używana jest bielizna jednorazowego użycia, która przechowywana jest w szafkach zamykanych oraz wielorazowego użycia, która przechowywana jest w magazynach z regałami na każdej kondygnacji. Bielizna brudna codziennie jest transportowana do magazynu bielizny brudnej, skąd zabierana jest do prania przez wyspecjalizowaną firmę zgodnie z podpisaną umową

W wyniku prowadzonej działalności powstają odpady medyczne o kodach 180102, 180103, 180104. Odpady w miejscu powstawania gromadzone są w pojemnikach lub workach posiadających prawidłowe oznakowanie identyfikujące zgodne z wymaganiami określonymi rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. z 2017 r. poz. 1975). Transport odpadów do miejsca czasowego magazynowania odbywa się za pomocą zamykanych środków transportu. w podmiocie obowiązuje procedura postępowania z odpadami medycznymi oraz instrukcja selektywnego zbierania odpadów medycznych Odpady medyczne czasowo gromadzone są w stacjonarnym urządzeniu chłodniczym przy którym zapewniony jest dostęp do umywalki do mycia rąk z wodą ciepłą i zimną. Zgodnie z zapisami umowy odpady odbierane są 3 razy w tygodniu przez wyspecjalizowaną firmę.

Powiat będziński

Na terenie powiatu funkcjonują:

- Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie nad którym I-instancyjny nadzór sanitarny sprawuje Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
- Szpital Chorób Płuc w Siewierzu.

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi przeprowadzono:

- **3** kontrole tj. **1** kontrola w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *Clostridium difficile* w Oddziale Chorób Wewnętrznych II z Pododdziałem Szybkiej Diagnostyki Kardiologicznej, **1** kontrola realizacji obowiązku przekazywania zgłoszeń chorób zakaźnych na podstawie przepisów dotyczących zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, **1** kontrola w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *Clostridium difficile* w Oddziale Chorób Wewnętrznych II z Pododdziałem Szybkiej Diagnostyki Kardiologicznej.

Nałożono **1** mandat karny na kwotę 300 zł. za niezgłaszanie chorób zakaźnych.

- **5** kontroli w kuchni w Szpitalu w Czeladzi, która dzierżawiona jest przez firmę JOL-MARK Sp. z o.o. 44-100 Gliwice, ul. Portowa nr 16G, świadcząca na rzecz Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie usługi cateringowe.

Blok żywieniowy:

Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Pierwsza z nich dotyczyła sprawdzenia wykonania zarządzeń wynikających z decyzji administracyjnej wydanej we wrześniu 2018 r., która wykazała wykonanie jednego z ośmiu zarządzeń oraz niewykonanie pozostałych. W związku z powyższym wezwano stronę na podstawie upomnienia do wykonania obowiązków. Strona wystosowała prośbę o przesunięcie terminu wykonania niniejszych zarządzeń- decyzja została prolongowana. Dokonano także oceny bieżącego stanu sanitarno – technicznego obiektu. Stwierdzono niepra-

widłości w zakresie stanu technicznego. Wobec przedsiębiorcy wszczęto postępowanie administracyjne, wydano decyzję administracyjną oraz płatniczą. Dodatkowo skierowano pismo do p.o. dyrektora Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie, w którym wyszczególniono nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli oraz zwrócono uwagę, iż zastany stan nie pozwala na zapewnienie pełnego bezpieczeństwa i wysokiej jakości zdrowotnej produkowanych przez kuchnię posiłków. Kolejna kontrola urzędowa dotyczyła sprawdzenia wykonania zarządzeń wynikających z obydwu w/w decyzji administracyjnych. Wykazała ona częściowe wykonanie zarządzeń. W związku z niewykonaniem zarządzeń (decyzja z 2018 r.) wystosowano postanowienie o nałożeniu na przedsiębiorcę grzywny. Natomiast w związku z niewykonaniem zarządzeń z 2019 r. wystosowano upomnienie. Następna kontrola wykazała wykonanie wszystkich zarządzeń ww. decyzji. Dokonano oceny stanu sanitarno – higienicznego obiektu oraz oceny sposób żywienia pacjentów. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego. Oceniono dietę podstawową. Weryfikowaną dekadę uznano za wymagającą poprawy. W diecie stwierdzono niewystarczającą ilość warzyw i owoców oraz brak roślin strączkowych.

Szpital Chorób Płuc w Siewierzu

W 2019 r. przeprowadzono:

- 3 kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu. Wydano 1 decyzję administracyjną, która dotyczyła doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian i sufitów w pomieszczeniach Pracowni RTG,
- 3 kontrole sprawdzające,
- 3 kontrole w wydawalni posiłków.

Nnałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł. za nieprawidłowy skład zespołu i komitetu kontroli zakażeń szpitalnych.

W podmiocie używana jest bielizna jednorazowego użycia, która przechowywana jest w szafkach zamykanych oraz wielorazowego użycia, która przechowywana jest w magazynie z regałami osłoniętymi, zabezpieczonymi przed zabrudzeniem. Bielizna brudna codziennie transportowana jest do magazynu bielizny brudnej, skąd zabierana jest do prania przez wyspecjalizowaną firmę.

W wyniku prowadzonej działalności powstają odpady medyczne o kodach 180101, 180102, 180103, 180104, 180106, 180107, 180109 i 180182. Odpady w miejscu powstawania gromadzone są w pojemnikach lub workach posiadających prawidłowe oznakowanie identyfikujące zgodne z wymaganiami określonymi rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. z 2017 r. poz. 1975). Transport odpadów do miejsca czasowego magazynowania odbywa się za pomocą zamykanych środków transportu. w podmiocie obowiązuje procedura postępowania z odpadami medycznymi oraz instrukcja selektywnego zbierania odpadów medycznych Odpady medyczne czasowo gromadzone są w stacjonarnym urządzeniu chłodniczym przy którym zapewniony jest dostęp do umywalki do mycia rąk z wodą ciepłą i zimną. Zgodnie z zapisami umowy odpady odbierane są co 2 tygodnie przez wyspecjalizowaną firmę.

Blok żywieniowy:

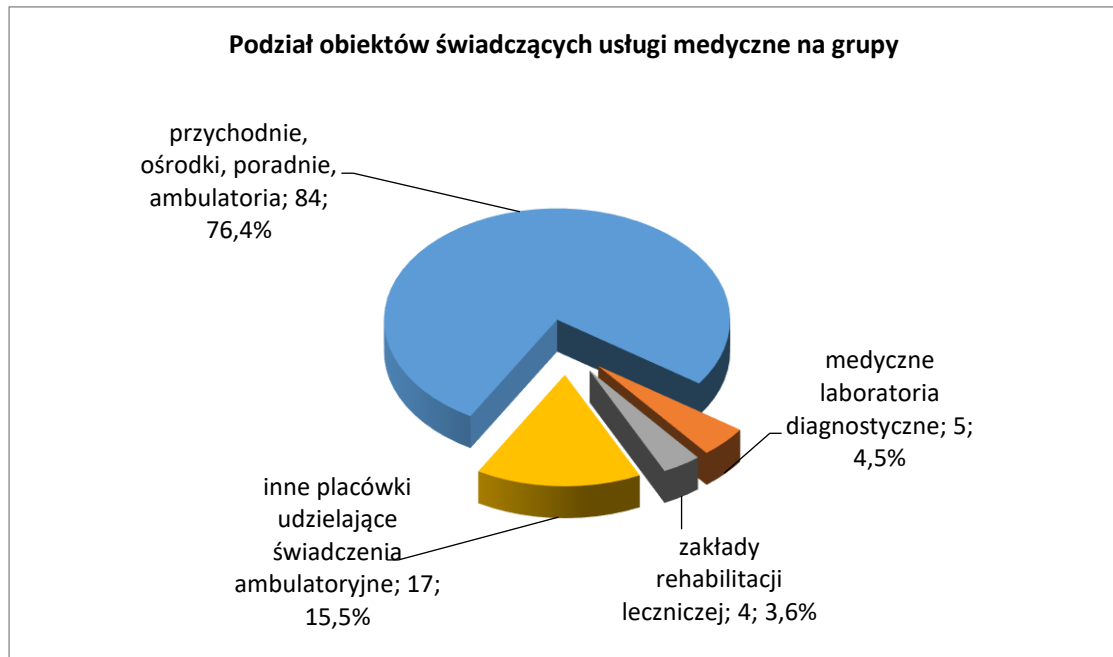
W wydawalni przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, w tym 1 w pełnym zakresie. Kontrola w pełnym zakresie wykazała nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego obiektu, brak dokumentacji GHP/GMP i systemu HACCP. Natomiast kontrola dotycząca żywienia pacjentów wykazała brak zgodności jadłospisu ze stanem faktycznym oraz brak głębokich opakowań jednorazowego użytku umożliwiających serwowanie dań płynnych (zup) w ilościach zgodnych z jadłospisem. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wszczęto wobec przedsiębiorcy postępowanie administracyjne, wydano decyzję administracyjną i płatniczą. Kontrola sprawdzająca wykonanie części zarządzeń.

B. Pozostałe podmioty lecznicze

Dąbrowa Górnica

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajdowały się następujące podmioty lecznicze:

- 84 przychodni, poradni, ambulatoriów;
- 5 zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych;
- 4 zakładów rehabilitacji leczniczej;
- 17 innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych podmiotów działalności leczniczej przeprowadzono **154** kontrole w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

Wydano **3** decyzje administracyjne, które dotyczyły doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego podłóg oraz połączeń ścian z podłogami, zapewnienia środków do dezynfekcji rąk i powierzchni w gabinetach lekarskich i zabiegowych, zapewnienia prawidłowego oznakowania identyfikującego pojemniki i worki z odpadami medycznymi, zapewnienia pomieszczenia lub urządzenia do czasowego magazynowania odpadów medycznych, zapewnieniu środka transportu wewnętrznego do odpadów medycznych.

Nałożono **5** mandatów karnych na kwotę 1300 zł

- NZOZ „Lumo-Med” w Dąbrowie Górniczej 2 mandaty w wysokości 300 zł. każdy, za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny gabinetu chirurgii ogólnej i gabinetu zabiegowego, brak środków dezynfekcyjnych,
- NZOZ „San-Vita” w Dąbrowie Górniczej w wysokości 200 zł. za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny izolatki, punktu pobrań, gabinetu zabiegowego,
- NZOZ „Poliklinika Dąbrowska” w Dąbrowie Górniczej w wysokości 300 zł. za niewłaściwy stan sanitarny pojemnika ze sprzętem sterylnym, brudny sprzęt i pomieszczenie gabinetu rehabilitacji, brak opisu pojemnika ze środkiem do dezynfekcji narzędzi,
- NZOZ „Merkury” w Dąbrowie Górniczej w wysokości 200 zł. za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny powierzchni wewnętrznych szafek ze sprzętem medycznym.

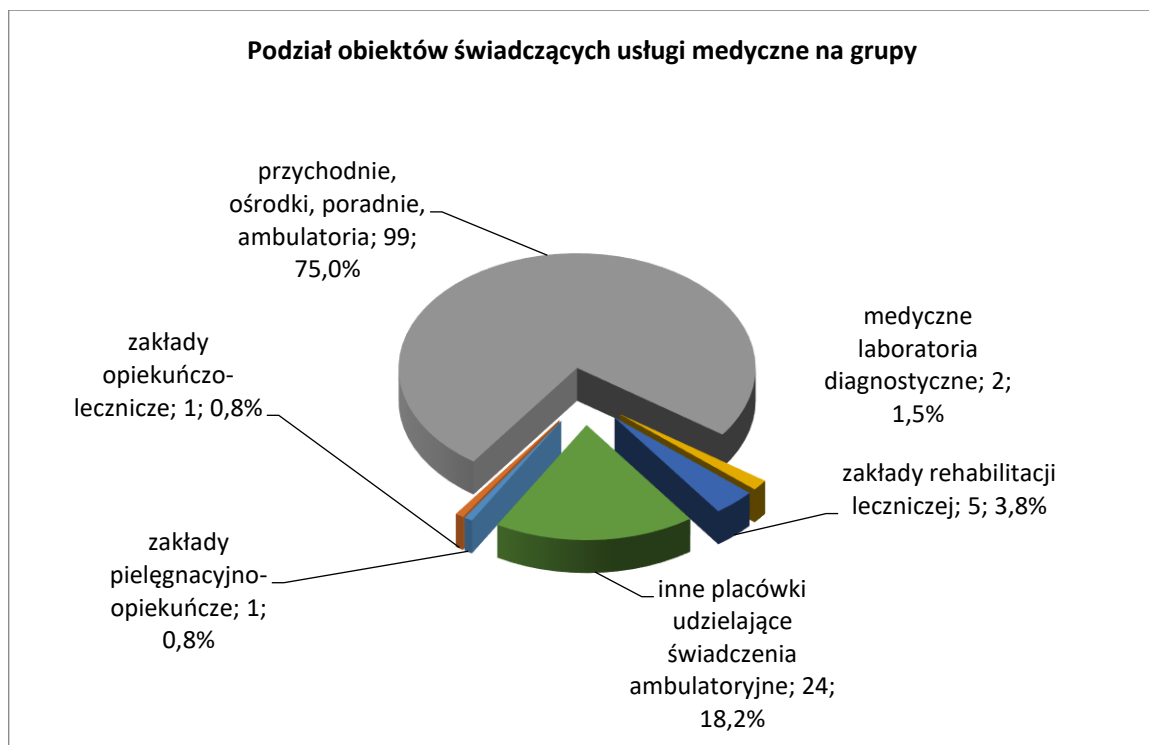
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajdowały się następujące podmioty lecznicze:

- 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy;
- 1 zakład opiekuńczo-leczniczy;
- 99 przychodni, poradni, ambulatoriów;
- 2 zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne;
- 5 zakładów rehabilitacji leczniczej;
- 24 inne placówki udzielające świadczenia ambulatoryjne

Wśród zewidencjonowanych podmiotów działalności leczniczej przeprowadzono **212** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

Wydano **7** decyzji administracyjnych, które dotyczyły doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian i sufitów, parapetów przyokiennych, podłóg i połączeń ścian z podłogami, zapewnienia powłoki zmywalnej krzeseł i ławek w gabinetach i poczekalniach oraz zabezpieczenia świetlówek sufitowych.

Nałożono **3** mandaty karne na kwotę 400 zł:

- NZOZ „Primus” w Brudzowicach w wysokości 100 zł. za niezgłaszanie chorób zakaźnych,
- NZOZ „Medical M&S” w Czeladzi w wysokości 100 zł. za niezgłaszanie chorób zakaźnych,
- NZOZ „Zdrovit” w Czeladzi w wysokości 200 zł. za nieprzestrzeganie zakazu palenia,

Podczas kontroli sprawdzano bieżący stan sanitarny placówek, sposób postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi, prowadzoną dezynfekcją narzędzi i powierzchni oraz stosowanymi do niej środkami.

C. Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia. Przeprowadzone kontrole wykazały, że praktyki lekarskie i pielęgniarskie posiadają wyposażenie (preparaty dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej, narzędzia i urządzenia) umożliwiające bezpieczne wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

Stwierdzić można, że świadczenia zdrowotne w praktykach lekarskich i pielęgniarskich na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym. Podczas bieżących kontroli prowadzono również działania edukacyjne – przekazywano informacje dotyczące zapobiegania zakażeniom HCV - w ramach utrzymania trwałości Projektu KIK/35 „Zapobieganie zakażeniom HCV” realizowanego w ramach Szwajcarsko - Polskiego Programu Współpracy w obszarze ochrony zdrowia.

W związku z nowelizacją ustawy o działalności leczniczej zawód swój w formie indywidualnej praktyki mogą wykonywać również fizjoterapeuci.

Obowiązek wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą fizjoterapeuci prowadzący działalność gospodarczą musieli dopełnić do dnia 31 października 2019 roku. W związku z powyższym w roku 2020 nadzorem objęte zostaną również praktyki zawodowe fizjoterapeutów, którzy zarejestrowali swoją działalność w organie prowadzącym rejestr praktyk zawodowych, tj. Krajowej Radzie Fizjoterapeutów.

Dąbrowa Górnicza

Według ewidencji na dzień 31.XII.2019 r na terenie miasta zarejestrowanych było 121 lekarskich praktyk zawodowych, skontrolowano 42 z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego.

Powiat będziński

Według ewidencji na dzień 31.XII.2019 r. na terenie powiatu zarejestrowane były 142 praktyki zawodowe (lekarskie i jedna pielęgniarska), skontrolowano 67 z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywnienia i przedmiotów użytku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest głównie nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności
- warunków żywienia zbiorowego
- nadzór nad jakością zdrowotną żywności
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy fizycznych.

Ogólna ocena stanu sanitarnego Miasto Dąbrowa Górnicza

Działalność kontrolno-represyjna. PPIS w Dąbrowie Górniczej w roku 2019 wydał:

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 76 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 13 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 15 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 134 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 103 decyzje dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 3 decyzje warunkowe
- 40 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 48 decyzji umarzających postępowanie,
- 1 decyzja uchylająca zatwierdzenie
- 24 decyzje inne
- 304 decyzji płatniczych
- 489 decyzji płatniczych związanych z importem
- 2 postanowienia

W roku 2019 w ewidencji zarejestrowanych było 1464 zakładów. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 773 kontrole sanitarnych oraz 489 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 228 próbek (w tym 206 próbek żywności, jeden posiłek pobrany w żłobku, 15 próbek sanitarnych, 2 próbki kosmetyków, 5 próbek przedmiotów użytku). Zakwestionowano 10 próbek. W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 76 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 66 mandatami karnymi na łączną kwotę 10800,00 PL

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2019.

Obiekty ogółem	1464
Zakłady produkcji żywności	36
Obiekty obrotu żywnością	885
w tym: środki transportu żywności	120
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	235
w tym: zakłady małej gastronomii	141
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	137
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	5
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	15
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	1
Obiekty obrotu kosmetykami	9

Zakłady produkcji żywności

W roku 2019 w ewidencji było 36 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 20. Negatywnie oceniono 5 zakładów (tj.25%), w tym: za zły stan techniczny – 1 (tj.5%), w części utrzymania porządku i czystości – 2 zakłady (tj.10%) za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i utrzymania czystości i porządku – 2 zakłady (tj.10%).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2019

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2019 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnice lodów	1	0	0
2	Automaty do lodów	3	1	33
3	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0
4	Piekarnie	10	4	40
5	Ciastkarnie	2	0	0
6	Przetwórnice owocowo-warzywne	0	0	0
7	Wytwórnice napojów bezalkoholowych	1	0	0
8	Browary	0	0	0
9	Wytwórnice używek	0	0	0
10	Zakłady garmazeryjne	1	0	0
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	1	0	0
12	Wytwórnice makaronów	0	0	0
13	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	0	0	0
14	Wytwórnice koncentratów spożywczych	0	0	0
15	Wytwórnice suplementów diety	0	0	0
16	Wytwórnice substancji dodatkowych	0	0	0
17	Inne wytwórnice żywności	1	0	0
	Obiekty ogółem	20	5	25

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in. brak zachowania czystości podczas produkcji, brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych, braki w dokumentacji GHP.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2019 skontrolowano 290 obiektów z 885 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 12 obiektach, co stanowi 4,1 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny – 4 obiektów (tj. 1,3 %),
- za niedostateczne warunki techniczne – 22 obiektów (tj. 7,5 %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 8 obiektów (tj. 2,7).

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2019.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2019 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	210	9	4,2
Kioski spożywcze	33	2	6
Magazyny hurtowe	16	1	6,25

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Obiekty ruchome i tymczasowe	17	0	0
Środki transportu	6	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	8	0	0
Obiekty ogółem	290	12	4,1

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- nieprawidłowy stan techniczny urządzeń chłodniczych,
- brak katalogu dla klienta finalnego w zakresie informowania o alergenach, przy sprzedaży środków spożywczych luzem
- brudne ściany i sufity,
- ubytki w podłogach,

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajduje się jedno targowisko oraz 3 mniejsze place handlowe. Na targowisku przeprowadzono ogółem 4 kontrole, w tym 2 w kioskach sprzedających mięso na targowisku. Nałożono 1 mandat karnych na kwotę 100,00 PLN.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2019 roku skontrolowano 119 zakładów żywienia zbiorowego, z których 15 oceniono negatywnie, co stanowi 12,6 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymało 7 obiektów (tj.5,8 %), za uchybienia w części technicznej obiektów 4 (tj.3,3%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 5 obiektów (tj.4.2 %).

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2019.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2019 roku		
	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	106	9	8,4
Zakłady małej gastronomii	140	6	4,2
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	135	0	0
Obiekty ogółem	381	15	3,9

Najczęstsze uchybienia to:

- brak prawidłowego stanu technicznego szafek i półek,
- brak prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitów,
- brak dokumentacji GHP/GMP/HACCP,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- przeterminowane środki spożywcze,
- brak orzeczeń do celów sanitarno –epidemiologicznych,
- brak identyfikowalności środków spożywczych

Mała gastronomia

W 2019 roku w ewidencji zarejestrowanych było 140 zakładów małej gastronomii. Ocenę “złą” ze względu na stan sanitarny otrzymało 6 zakładów (tj.4,2%).W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia :

- nieprawidłowy bieżący stanu sanitarny, przeterminowane produkty spożywcze, nieprawidłowe warunki przechowywania (brak tzw. łańcucha chłodniczego), brak orzeczeń do celów sanitarno epidemiologicznych, nieprawidłowy stan techniczny.

Nadzór nad przedmiotami użytku oraz kosmetykami

W 2019 roku w w/w obiektach przeprowadzono 7 kontroli. Pobrano i przebadano 5 próbek przedmiotów użytku.. Przeprowadzono również 1 kontrolę w u producenta kosmetyków , w trakcie której pobrano próbki 2 kosmetyków. Próbki kosmetyków zbadane były po względem fizykochemicznym. We wszystkich próbkach oceniono znakowanie. Nie zdyskwalifikowano pobranych próbek.

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w latach 2019.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2019 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	7	0	0

A. Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 489 kontroli, oceniono 489 partii w tym 4 partie środków spożywczych i 485 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 489 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę. Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem to 26228,00 PLN

B. Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

W roku 2019 zarejestrowano 68 interwencji w tym 13 anonimów. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej rozpatrzyli wszystkie zgłoszone interwencje. Najczęściej skarżono się na:

- sprzedaż przeterminowanych środków spożywczych,

- niewłaściwą jakości środków spożywczych,
- brak orzeczeń do celów sanitarno- epidemiologicznych,
- obecność szkodników w obiektach,
- niewłaściwy stanu techniczny obiektów,
- niewłaściwą higienę personelu,
- Nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych.

Wszystkie zabezpieczone środki spożywcze z powodu upływu terminu przydatności do spożycia i/lub daty minimalnej trwałości zostały wycofane z obrotu podczas trwania kontroli. W 28 przypadkach stwierdzono zasadność wnoszonych interwencji co stanowi 42% zgłoszeń.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 26 mandatów karnych na kwotę 4850,00PLN. Podczas kontroli interwencyjnych pobrano 6 próbek żywności. Żadne próbki nie zostały zakwestionowane.

Wydano 6 decyzji nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego, (dot. sklepu, żywienia zbiorowego), opracowania i wdrożenia dokumentacji dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej oraz systemu HACCP, zapewnienia identyfikowalności środków spożywczych, złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, okazania orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, zapewnienia prawidłowego stanu technicznego obiektu, zapewnienia prawidłowego przechowywania odpadów komunalnych.

C. Ocena sposobu żywienia

Sposób żywienia oceniono w 4 obiektach (w 1 żłobku, 1 przedszkolu oraz szpitalach). Dokonano 3 ocen teoretycznych jadłospisów. W żłobku pobrano próbkę posiłku obiadowego do oceny laboratoryjnej.

Żłobek:

Dokonano oceny teoretycznej i laboratoryjnej sposobu żywienia. Pobrano posiłek obiadowy do oceny laboratoryjnej w kierunku udziału procentowego białek, tłuszczu i węglowodanów oraz zawartości chlorku sodu w posiłku.

Ocena laboratoryjna wykazała, iż kaloryczność posiłku, jak i udział procentowy podstawowych składników odżywczych były nieprawidłowe. Zbadano zawartość soli w posiłku obiadowym, która nie wykazała nieprawidłowości.

W trakcie oceny teoretycznej stwierdzono realizację zapotrzebowania energetycznego oraz nieprawidłową średnią procentową zawartość tłuszczu dla danej grupy wiekowej (zaniżona). Przeanalizowano zawartości wybranych składników mineralnych i witamin. W wyniku powyższego stwierdzono, m.in. nieprawidłową podaż wapnia, witaminy C, witaminy A i witamin z grupy B oraz prawidłową podaż żelaza. W wyniku przeprowadzonej analizy wydano i przesłano do dyrekcji zalecenia. Polecono zweryfikowanie ustalonych receptur potraw tak, aby uniknąć różnic kaloryczności pomiędzy poszczególnymi posiłkami oraz dniami oraz podawanie warzyw lub owoców w każdym posiłku.

Przedszkole

Przeprowadzono dwie oceny teoretyczne sposobu żywienia dzieci. W obydwu stwierdzono brak realizacji założonego zapotrzebowania energetycznego oraz nieprawidłowy średni procentowy udział tłuszczu w dekadach (zawyżony). Dwukrotnie stwierdzono nieprawidłową podaż wapnia. Jedna analiza wykazała nieprawidłowy poziom żelaza. Powyższe analizy stanowiły narzędzie umożliwiające sprawdzenie wykonania zarządzenia wynikającego z decyzji administracyjnej, dotyczącej realizacji rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r., poz.1154) przez

placówkę. Analiza wykazała wykonanie punktu dotyczącego serwowania porcji ryby, natomiast nie zachowano odpowiedniej kaloryczności posiłków przedszkolnych. Ponadto stwierdzono brak warzyw lub owoców w każdym posiłku, co stanowiło dodatkowe naruszenie w/w rozporządzenia. Kolejna analiza wykazała brak realizacji zapotrzebowania energetycznego dla żywionej grupy oraz brak warzyw lub owoców w każdym posiłku. Stwierdzono także brak podaży odpowiedniej ilości porcji mleka lub przetworów mlecznych w jadłospisach, co stanowiło naruszenie kolejnego punktu w/w rozporządzenia.

W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano do dyrekcji zalecenia, odnosząc się w nich do każdej analizy indywidualnie. Każdorazowo zalecono stosownie się do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r, poz.1154). Ponadto zwrócono uwagę na zbyt dużą podaż witaminy A oraz błonnika pokarmowego. Zalecono unikanie gotowych wyrobów oraz czytanie ich etykiet.

Opis oceny żywienia pacjentów szpitali opisano w części II materiału „ Podmioty wykonujące działalność leczniczą”.

D. Inne podejmowane działania

- 1) „Bezpieczne wakacje” W trakcie trwania akcji Bezpieczne wakacje przeprowadzono 22 kontroli w tym 10 na półkoloniach, 12na zimowiskach ,w których nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrolowano także obiekty sezonowe, zlokalizowane w miejscach wypoczynku (od czerwca do września). Wzmocnionym nadzorem objęto punkty sprzedaży lodów, wyrobów cukierniczych .
- 2) W okresie od lipca do października uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano ocen grzybów od klientów indywidualnych
- 3) Akcja „Mklik Próchniczek” kontynuacja.
W czasie trwania akcji skontrolowano 5 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 15 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych, zakwestionowano 7 próbek.
- 4) Akcja „ocena przestrzegania przez przedsiębiorców rozporządzenia 1829/2003 i 1830/2003 dot. żywności genetycznie zmodyfikowanej . W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, że pobrane środki spożywcze nie były modyfikowane genetycznie. Na nadzorowanym terenie nie funkcjonują zakłady produkujące żywność modyfikowaną genetycznie, jak również nie stwierdzono w/w żywności w obrocie.

Ocena stanu sanitarnego Powiatu Będzińskiego

Działalność kontrolno –represyjna. W roku 2019 PPIS w Dąbrowie Górniczej wydał:

- 75 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 18 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 9 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 143 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 122 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 4 decyzje zatwierdzenia warunkowego,
- 104 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności, lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 4 decyzje odmowne ,
- 1 decyzję odmowna zmiany terminu wykonania decyzji terminowej
- 52 decyzji umarzających postępowanie,
- inne 28

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 278 decyzji płatniczych
- 7 decyzji płatniczych dotyczących importu
- 2 postanowienia

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 374 próbek. W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 75 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 90 mandatami karnymi na łączną kwotę 17400,00 PLN.

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2019r.

Obiekty ogółem	1555
Zakłady produkcji żywności	82
Obiekty obrotu żywnością	1196
w tym: środki transportu żywności	210
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	253
w tym: zakłady małej gastronomii	146
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	135
Wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	4
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	17
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	1
Obiekty obrotu kosmetykami	8

Zakłady produkcji żywności

W roku 2019 w ewidencji były 82 zakłady z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 44. Negatywnie oceniono 5 zakładów (tj. 11%), w tym:

- za zły stan techniczny – 1 (tj. 2,2%),
- w części utrzymania porządku i czystości – 2 zakłady (tj. 4,5%),
- za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i utrzymania czystości i porządku 2 zakłady (tj. 4,5%).

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2019

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2019 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnie lodów	4	0	0
2	Automaty do lodów	1	0	0
3	Wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0
4	Piekarnie	15	3	20
5	Ciastkarnie	5	0	0
6	Przetwórnie owocowo-warzywne	0	0	0
7	Wytwórnie napojów bezalkoholowych	0	0	0
8	Browary	0	0	0
9	Wytwórnie używek	0	0	0
10	Zakłady garnażeryjne	6	0	0
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	2	0	0
12	Wytwórnie makaronów	0	0	0

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

13	Wytwórnia wyrobów cukierniczych	1	0	0
14	Wytwórnie koncentratów spożywczych	1	0	0
15	Wytwórnie suplementów diety	1	0	0
16	Wytwórnie substancji dodatkowych	1	0	0
17	Inne wytwórnie żywności	7	0	0
	Obiekty ogółem	44	3	6,8

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

brak zachowania czystości podczas produkcji, brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych, braki w dokumentacji GHP

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2019 skontrolowano 390 obiektów z 1196 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 13 obiektach, co stanowi 3,3 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny – 4 obiektów (tj. 1 %),
- za niedostateczne warunki techniczne – 11 obiektów (tj. 2,8 %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 9 obiektów (tj. 2,3 %)

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2019.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2019 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	271	10	3,6
Kioski spożywcze	55	2	3,6
Magazyny hurtowe	19	1	5,2
Obiekty ruchome i tymczasowe	12	0	0
Środki transportu	20	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	13	0	0
Obiekty ogółem	390	13	3,3

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany i sufity,
- ubytki w podłogach,
- nieprawidłowy stan techniczny urządzeń chłodniczych,
- brak katalogu dla klienta finalnego w zakresie informowania o alergenach, przy sprzedaży środków spożywczych luzem

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Na terenie powiatu będzińskiego funkcjonuje jedno targowisko. W 2019 roku przeprowadzono na nim 38 kontroli, w tym 23 w kioskach sprzedających. Nałożono 9 mandatów karnych na kwotę 1400,00 PLN.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2019 roku skontrolowano 109 zakładów żywienia zbiorowego, z których 11 oceniono negatywnie, co stanowi 10 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymało 4 obiektów (tj.3,6 %), za uchybienia w części technicznej obiektów 9 (tj.8,2%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 10 obiektów (tj.9,1 %).

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2019.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2019 roku		
	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	105	9	8,5
Zakłady małej gastronomii	147	2	1,3
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	137	0	0
Obiekty ogółem	389	11	2,8

Najczęstsze uchybienia to:

- brak prawidłowego stanu technicznego szafek i półek,
- brak prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitów,
- brak dokumentacji GHP/GMP/HACCP,
- przeterminowane środki spożywcze,
- brak orzeczeń do celów sanitarno–epidemiologicznych,
- brak identyfikowalności środków spożywczych.

Mała gastronomia

W 2019 roku w ewidencji zarejestrowanych było 147 zakładów małej gastronomii. Ocenę “złą” ze względu na stan sanitarny otrzymało 2 zakładów (tj. 1,3%). W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia:

Nieprawidłowy bieżący stan sanitarny, przeterminowane produkty spożywcze, nieprawidłowe warunki przechowywania (brak tzw. łańcucha chłodniczego), brak orzeczeń do celów sanitarno epidemiologicznych, nieprawidłowy stan techniczny.

Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2019 roku w w/w obiektach przeprowadzono 6 kontroli. Pobrano i przebadano 3 próbki przedmiotów użytku. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę w sklepie drogeria Natura ,pobrano w nim do badań 3 próbki kosmetyków. Próbki zbadane były po względem fizykochemicznym. We wszystkich próbkach oceniono znakowanie. Nie zdyskwalifikowano pobranych próbek kosmetyków.

Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 7 kontroli, oceniono 7 partii środków spożywczych. Wydano 7 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę. Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem to 745,00 PLN

Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

Przyjęto/zarejestrowano 139 (51 interwencji dotyczyło dwóch, tych samych przedsiębiorców). Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej rozpatrzyli ogółem 80 skarg , przeprowadzono 76 kontroli. Zgłaszane interwencje najczęściej dotyczyły:

- oferowania do sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych,
- niewłaściwej jakości środków spożywczych,
- braku orzeczeń do celów sanitarno- epidemiologicznych, obecności szkodników w obiektach,
- niewłaściwego stanu technicznego obiektów,
- niewłaściwej jakości posiłków w placówkach oświaty,
- niewłaściwej higieny personelu,
- nieprawidłowego przechowywania artykułów spożywczych,

Wszystkie zabezpieczone środki spożywcze z powodu upływu terminu przydatności do spożycia i/lub daty minimalnej trwałości zostały wycofane z obrotu podczas trwania kontroli. W 36 przypadkach stwierdzono zasadność wnoszonych interwencji co stanowi 45% zgłoszeń. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono łącznie 27 mandatów karnych na kwotę 5800 zł

Pobrano 12 próbek Żadne próbki nie zostały zakwestionowane.

Wydano 5 Decyzji nakazujących (dot. sklepu, piekarni, żywienia zbiorowego) w zakresie opracowania i wdrożenia dokumentacji dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej oraz systemu HACCP, zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami i zwierzętami domowymi, zapewnienia identyfikowalności środków spożywczych, złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, okazania orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych, zapewnienia prawidłowego stanu technicznego obiektu oraz zapewnienia prawidłowego przechowywania odpadów kat. 3). Wydano również 1 decyzję natychmiastową (dot. piekarni) w zakresie przeprowadzenia zabiegu dezynsekcji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 2 wnioski do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 25 sierpnia o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2019r. poz. 1252 z póź.zm.), za działalność gospodarczą w zakresie produkcji bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowych kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

We wszystkich obiektach, w których potwierdzona została zasadność interwencji, zaplanowano wzmożenie nadzoru w 2020 r.

Ocena sposobu żywienia

Ocenę sposobu żywienia dokonano w siedmiu placówkach tj.: 2 żłobkach, 1 zespole szkolno-przedszkolnym, 2 domach opieki oraz 2 szpitalach. We wszystkich obiektach dokonano ocen teoretycznych.

W 4 obiektach dokonano oceny laboratoryjnej pobranej próbki posiłku obiadowego (kuchnia w żłobku, wydawalnia w żłobku oraz 2 kuchnie w domach opieki)

Szkoły:

W zespole szkolno-przedszkolnym przeanalizowano jadłospisy dekadowe, przeznaczone dla grupy przedszkolnej. Stwierdzono nieprawidłową średnią wartość energetyczną w ocenianej dekadzie oraz nieprawidłowy udział procentowy energii z tłuszczów. Poddano ocenie poziom wapnia i witaminy C, które w ocenianej dekadzie były nieprawidłowe. Oceniono podaż żelaza, którego średnia wartość była prawidłowa. W wyniku przeprowadzonej analizy jadłospisów dekadowych wydano zalecenia. Zwrócono uwagę na fakt, iż w/w placówka pełni funkcję edukacyjną także w kwestii żywienia, a dziecko od najmłodszych lat powinno być uczone prawidłowych nawyków żywieniowych oraz roli żywienia w zachowaniu zdrowia. Zalecono zwrócenie uwagi na urozmaicenie serwowanych potraw oraz na konieczność zwiększenia podaży wapnia i obniżenie spożycia soli i produktów bogatych w witaminę A. Zalecono szkolenia pracowników odpowiedzialnych za nadzór nad żywieniem w zakresie zasad żywienia poszczególnych grup konsumentów oraz pracownikom odpowiedzialnym za produkcję i dystrybucję posiłków, w zakresie postępowania z żywnością. Przeprowadzone szkolenia pozwolą na utrwalenie i pogłębienie wiedzy w danym zakresie.

Żłobki:

Oceną sposobu żywienia przeprowadzono w 1 żłobku z kuchnią własną oraz w żłobku z żywieniem w formie tzw. cateringu. W obydwu dokonano ocen teoretycznych jadłospisów i pobrano posiłki obiadowe do oceny laboratoryjnej.

Ocena laboratoryjna wykazała, iż kaloryczność posiłków, jak i rozkład procentowy podstawowych składników odżywczych były nieprawidłowe. Zbadano zawartość soli, która w 1 placówce przekroczyła zalecaną ilość.

W wyniku przeprowadzonej oceny teoretycznej stwierdzono realizację założonych przez placówki zapotrzebowań energetycznych. Analizy wykazały, że średnia procentowa zawartość tłuszczu w obydwu placówkach była poniżej zalecanego udziału. Dodatkowo średni udział energii z białek w jednej analizie był nieprawidłowy. Przeanalizowano zawartości wybranych składników mineralnych i witamin. W wyniku powyższego stwierdzono, m.in. prawidłową podaż wapnia i żelaza, nieprawidłową podaż witaminy C i zawyżoną podaż witaminy A i witamin z grupy B.

W wyniku przeprowadzonych analizy wydano i przesłano do dyrekcji indywidualnie opracowane zalecenia. Wśród zaleceń znalazły się: unikanie monotonii kolorystycznej w jadłospisach oraz zweryfikowanie ustalonych receptur potraw. Zwrócono uwagę na kaloryczność poszczególnych posiłków, gdyż w 1 placówce wartość energetyczna śniadań była wyższa niż obiadów. Zaproponowano udział personelu odpowiedzialnego za nadzór nad żywieniem w szkoleniach dotyczących zasad żywienia dzieci. W jednej z analizowanych placówek zalecono zwrócenie uwagi podczas planowania jadłospisów na udział warzyw i owoców w jadłospisach, na zachowanie proporcji pomiędzy nimi oraz na zwiększenie udziału ryb w jadłospisach.

Domy opieki:

Oceną sposobu żywienia przeprowadzono w 2 domach opieki. Jedna z wymienionych placówek produkuje posiłki na terenie własnej kuchni, natomiast druga częściowo produkuje posiłki we własnym zakresie (śniadania, kolacje) oraz korzysta z usług cateringowych w ramach przygotowywania i transportu posiłku obiadowego.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dokonano 3 ocen teoretycznych sposobu żywienia w w/w obiektach. W obydwu pobrano posiłek obiadowy do oceny laboratoryjnej w kierunku udziału procentowego białek, tłuszczu i węglowodanów oraz zawartości chlorku sodu w posiłku. Niniejsze oceny laboratoryjne wykazały, iż kaloryczność posiłków, jak i udział procentowy podstawowych składników odżywczych był nieprawidłowy. Zbadano zawartość soli, która w obydwu posiłkach obiadowych przekroczyła zalecaną przez WHO dobową ilość.

Natomiast przeprowadzone 3 oceny teoretyczne wykazały brak realizacji zapotrzebowania energetycznego dla danej grupy wiekowej. W dwóch analizach stwierdzono prawidłowy udział procentowy podstawowych składników odżywczych. Oceny wykazały, że średnia procentowa zawartość tłuszczu w 1 przypadku była nieprawidłowa. Przeanalizowano zawartości wybranych składników mineralnych i witamin, stwierdzając:

- nieprawidłową podaż wapnia, sodu, witaminy C, witaminy A i witamin z grupy B w 3 analizach,
- nieprawidłową podaż żelaza w 2 analizach.

W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano zalecenia do osób kierujących placówkami. We wszystkich zalecono zastosowanie się do zaleceń diety łatwostrawnej oraz zwiększenie udziału warzyw i owoców w jadłospisach. Zwrócono uwagę na konieczność urozmaicenia serwowanych potraw. Zasugerowano udział personelu odpowiedzialnego za żywienie w szkoleniach dotyczących zasad żywienia. W jednej z analizowanych placówek zalecono opracowanie receptur oraz ustalenie założeń dla planowanych jadłospisów.

Szpitala

Opis oceny żywienia pacjentów szpitali opisano w części II materiału „Podmioty wykonujące działalność leczniczą”.

Inne podejmowane działania

„Bezpieczne wakacje” W trakcie trwania akcji Bezpieczne wakacje przeprowadzono 3 kontrole na półkoloniach, w których nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrolowano także obiekty sezonowe zlokalizowane w miejscach wypoczynku (od czerwca do września). Wzmocnionym nadzorem objęto punkty sprzedaży lodów, wyrobów cukierniczych

Sprawdzano warunki sanitarno-higieniczne występujące podczas sprzedaży żywności na „Jarmarkach” organizowanych w centrum handlowym M1. Ogółem na „Jarmarku” przeprowadzono 4 kontrole (kontrolowano również zakłady przedsiębiorców zarejestrowanych poza nadzorowanym administracyjnie terenie) kontrole w zakresie sprzedaży żywności w centrum handlowych M-1 w Czeladzi. Nałożono 1 mandat w wysokości 100,00 PLN

W okresie od lipca do października uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano ocen grzybów od klientów indywidualnych.

Akcja „Mklik Próchniczek” kontynuacja.

W czasie trwania akcji skontrolowano 11 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 19 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 4 próbki.

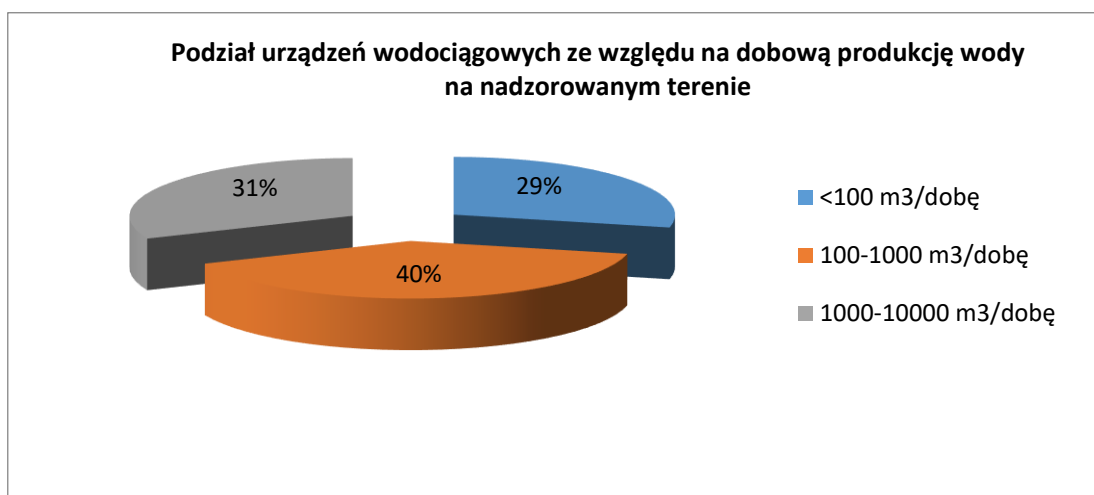
Akcja „ocena przestrzegania przez przedsiębiorców rozporządzenia 1829/2003 i 1830/2003 dot. żywności genetycznie zmodyfikowanej. W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, że pobrane środki spożywcze nie były modyfikowane genetycznie. Na nadzorowanym terenie nie funkcjonują zakłady produkujące żywność modyfikowaną genetycznie, jak również nie stwierdzono w/w żywności w obrocie.

VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

A. Jakość zdrowotna wody przeznaczanej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajduje się ogółem 39 ujęć wody, wśród których można wyróżnić 37 głębinowych oraz 2 powierzchniowe. Wśród ww. ujęć:

- 2 urządzenia wodociągowe (tj. studnia głębinowa Zadzień i studnia głębinowa Nowa Wieś) były wyłączone z eksploatacji i stanowią studnie rezerwowe,
- 1 urządzenie wodociągowe (tj. Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice Łubianki Ł-2) wyłączona z eksploatacji ze względu na brak wody od końca 2018 r.
- 1 urządzenie wodociągowe (tj. studnia głębinowa Gołuchowice) było wyłączone z eksploatacji ze względu na ponadnormatywną zawartość metalu ciężkiego – ołowiu od 2017 r.

Woda do spożycia, rozprowadzana przez wodociągową sieć rozdzielczą, produkowana jest przez wodociągi o różnej wydajności, co przedstawia powyższy wykres.

Powiat będziński

GMINA BĘDZIN

Na terenie gminy Będzin znajdują się ogółem 3 urządzenia wodociągowe:

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 2 oparte na ujęciach głębinowych Małobądz i Rozkówka, z których woda mieszana jest z wodą powierzchniową dostarczaną przez GPW S.A. Katowice celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody,
- 1 oparte na ujęciu powierzchniowym tj. rzece Czarna Przemsa posiadającej kategorię jakości wody A2 i wymagającej typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - *Dz. U. z 2019 r., poz. 1747*).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Dynamicznego Mieszania „Małobądz”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	3900 m ³ /dobę	19500
2.	Stacja Mieszania „Rozkówka”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	2050 m ³ /dobę	10250
3.	Stacja Uzdatniania Wody Będzin ul. Siemońska 45 Czarna Przemsa	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	3210 m ³ /dobę	16050

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy gminy złożyli 5 interwencji, które dotyczy niewłaściwej jakości wody (brudna woda, o zapachu chloru, twarda z domieszką piasku, a po przegotowaniu mętna z dużym białym osadem). Po rozpatrzeniu interwencji, 1 uznano za zasadną ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest 1 pływalnia kryta tj. pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Siemońskiej 13, która spełnia zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (*Dz. U. z 2015 r. poz. 2016*).

Zarządzający pływalnią realizował badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody (częstotliwość oraz zakres parametrów). W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem, zarządzający informował o nich

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Analiza sprawozdań z badań jakości wody na pływalni wykonywanych przez zarządzającego w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, pozwalają stwierdzić bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia na podstawie między innymi w/w wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczej rocznej oceny wody na pływalni.

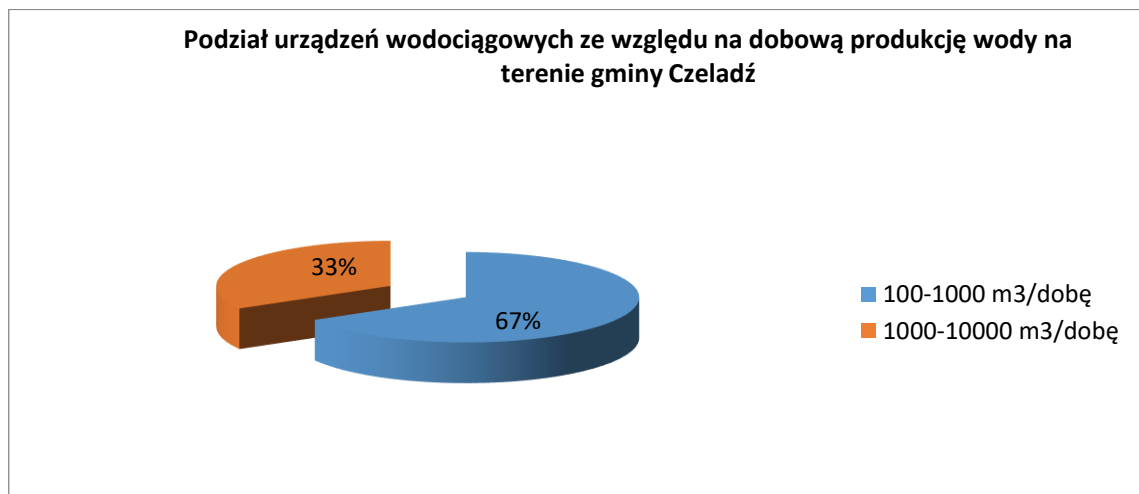
Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną bieżącego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pływalni, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie gminy znajduje się również 1 pływalnia zlokalizowana na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 przy ulicy Sportowej 2, nieczynna od 2012 r.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2019 (ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.) zgłoszone zostały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli Brzozowica I i Brzozowica II (organizator Ośrodek Sportu i Rekreacji w Będzinie).

Podczas trwania sezonu, jakość wody w w/w miejscach okazjonalnie wykorzystanych do kąpieli była pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej. W sytuacji wystąpienia przekroczeń mikrobiologicznych organizator wraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dąbrowie Górniczej podejmował działania mające na celu eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu osób kąpiących się. Do czasu uzyskania wyników badań potwierdzających przydatność wody do kąpieli obowiązywała decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nakazująca tymczasowy zakaz kąpieli. W sezonie kąpielowym 2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej wydał 2 decyzje administracyjne dotyczące tymczasowego zakazu kąpieli – Brzozowice I i Brzozowice II.

GMINA CZELADŹ

Na terenie gminy Czeladź znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, oparte na ujęciach głębinowych. Woda pochodząca z jednego ujęcia mieszana jest w budynku przepompowni II° z wodą powierzchniową pochodzącą z ujęcia należącego do GPW S.A. Katowice, celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Czeladź ul. Przelajka S-3	Czeladzkie Wodociągi Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	2130 m ³ /dobę	10650
2.	Czeladź ul. Grodziecka S-1	Czeladzkie Wodociągi Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	464 m ³ /dobę	2320
3.	Czeladź ul. Szpitalna S-2	Czeladzkie Wodociągi Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	550 m ³ /dobę	2750

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 1 kwestionowaną próbkę wody, co spowodowane było ponadnormatywną zawartością wapnia i magnezu (twardość). Kolejne wyniki badań próbek wody pobrane w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń.

Mieszkańcy gminy złożyli 1 interwencję, która dotyczyła niewłaściwej jakości wody (zapach chloru w wodzie). Po przeprowadzeniu badań próbki wody pobranej w ramach rozpatrywanej interwencji – została ona uznana za niezasadną.

Ponadto przeprowadzono 1 ponadplanową kontrolę w budynku przepompowni II°, w związku z wprowadzeniem nowej technologii uzdatniania wody tj. dezynfekcji wody za pomocą lampy UV.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody nadzorem objęto również ciepłą wodę użytkową w budynku Domu Pomocy Społecznej „SENIOR” przy ulicy Szpitalnej 5a - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) - kryteria pływalni spełniają następujące obiekty:

- pływalnia szkolna zlokalizowana w Szkole Podstawowej nr 5 przy ulicy Lwowskiej 2,
- kompleks Termy Rzymskie Sp. z o.o. przy ulicy Dehnelów 2 – w skład którego wchodzi następujące niecki: duża, mała, zewnętrzna, jacuzzi wewnętrzne, jacuzzi zewnętrzne 1 i jacuzzi zewnętrzne 2 (czynne cały rok).

Zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramami wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający na bieżąco informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych. Badania jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej oraz przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej, jak również podejmowane działania naprawcze

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzających w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczych rocznych ocen wody na w/w pływalniach.

Ponadto przeprowadzono kontrolę bieżącego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pływalni w kompleksie Termy Rzymskie, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości. Jak również rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą stanu czystości wody w zimnym basenie chłodzącym na terenie kompleksu Termy Rzymskie. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała podnoszonych przez interweniującego nieprawidłowości.

GMINA WOJKOWICE

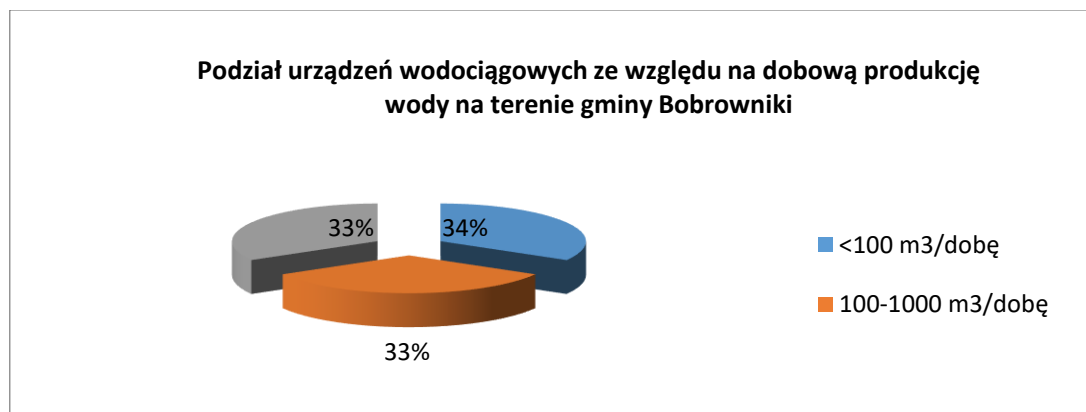
Na terenie gminy brak jest własnych ujęć wody. Sieć wodociągowa zaopatrywana jest z ujęć zlokalizowanych poza terenem gminy – głównie ze Stacji Mieszania Wody „Rozkówka” oraz Stacji Uzdatniania Wody Kozłowa Góra.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 3 kwestionowane próbki wody co spowodowane było przekroczeniem dopuszczalnych wartości parametrów:

- mętność (1 próbka)
- mętność, twardość (1 próbka)
- mętność, żelazo (1 próbka)

Kolejne wyniki badań próbek wody pobrane w tych samych punktach nie wykazały przekroczeń. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

GMINA BOBROWNIKI

Na terenie gminy Bobrowniki znajdują się 4 urządzenia wodociągowe:

- 3 z nich oparte są na ujęciach głębinowych,
- 1 oparte jest na ujęciu powierzchniowym tj. zbiorniku zaporowym Kozłowa Góra posiadającym kategorię jakości wody A2 i wymagającym typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - *Dz. U. z 2019 r., poz. 1747*).

Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. w Bobrownikach kupuje również wodę od:

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice – (około 97 m³/dobę),
- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 121 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ / dobę/osobę)
1.	Myszkowice-Łubianki Ł-1	Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	54,5 m ³ /dobę	272,5
2.	Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice-Łubianki Ł-2 ^{*)}	Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	0 m ³ /dobę	0
3.	Myszkowice M-1	Bobrownickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	217 m ³ /dobę	1085
4.	Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra Wymysłów ul. Leśna 34 zbiornik zaporowy Kozłowa Góra	Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	706 m ³ /dobę	3530

^{*)}Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice Łubianki Ł-2 wyłączona z eksploatacji (brak wody) z dniem 17.10.2018 r.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

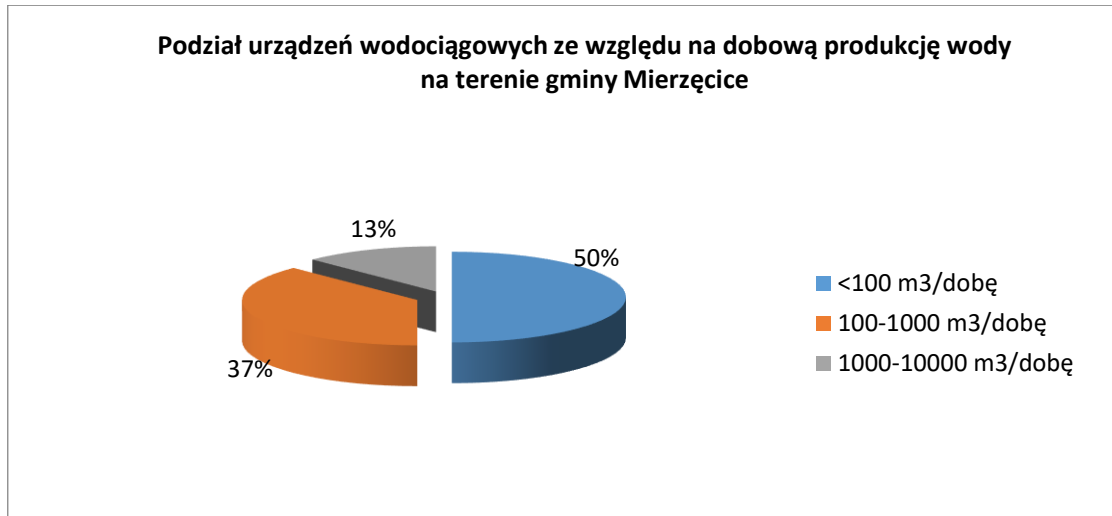
Przeprowadzono 3 planowe kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych tj. ujęcie Myszkowice-Łubianki Ł-1, Myszkowice M-1, Stacja Uzdatniania Wody Myszkowice Ł-2 podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2019 (ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.) na terenie gminy zgłoszone zostały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii Rogoźnik I i Rogoźnik II (organizator Gminne Centrum Kultury i Sportu w Bobrownikach).

Podczas trwania sezonu kąpielowego jakość wody w ww. miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).

GMINA MIERZĘCICE

Na terenie gminy Mierzęcice znajduje się ogółem 10 urządzeń wodociągowych (w tym 2 ujęcia zakładowe), opartych na ujęciach głębinowych. Natomiast ujęcie Zadzień i ujęcie Nowa Wieś wyłączone z eksploatacji i stanowią studnie rezerwowe.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Mierzęcice ul. Wolności	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	1 m ³ /dobę	5
2.	Mierzęcice - Łubne	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	73 m ³ /dobę	146
3.	Nowa Wieś	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
4.	Sadowie	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	300 m ³ /dobę	1500
5.	Zawada	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	126 m ³ /dobę	630
6.	Przeczyce	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i	1016 m ³ /dobę	5080

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

		Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133		
7.	Boguchwałowice	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	252 m ³ /dobę	504
8.	Zadzień	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
9.	WTG HOLDING Sp. z o.o.	WTG HOLDING Sp. z o.o. Najdziszów ul. Topolowa 14	45 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
10.	Zakład Rzeźniczo- Wędliniarski Bara Jacek	Zakład Rzeźniczo- Wędliniarski Bara Jacek Boguchwałowice ul. Buczka 6	20 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 1 kwestionowaną próbkę wody, ze względu na ponadnormatywną zawartość ołowiu. Ponowne badania wody pobranej w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń. Nie odnotowano interwencji mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

Przeprowadzono 3 planowe kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych tj. ujęcie Mierzęcice Łubne, ujęcie Sadowie, ujęcie Zawada, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody nadzorem objęto również ciepłą wodę użytkową w budynku Centrum Opieki Długoterminowej „Joanna” w Mierzęcicach przy ulicy Osiedle 76 - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (*Dz.U. z 2017 r. poz. 2294*).

Na terenie gminy Mierzęcice w związku z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2019 (ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – *Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.*) zbiornik Przeczyce nie został objęty uchwałą Rady Gminy o wykazie kąpielisk, brak jest również informacji aby zbiornik ten funkcjonował w sezonie letnim jako miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

GMINA PSARY

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Na terenie gminy Psary znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, w tym jedno oparte głównie na wodzie pochodzącej ze Stacji Uzdatniania Wody w Malinowicach, zaopatrzonej w filtry odżelaziające i odmanganiające.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

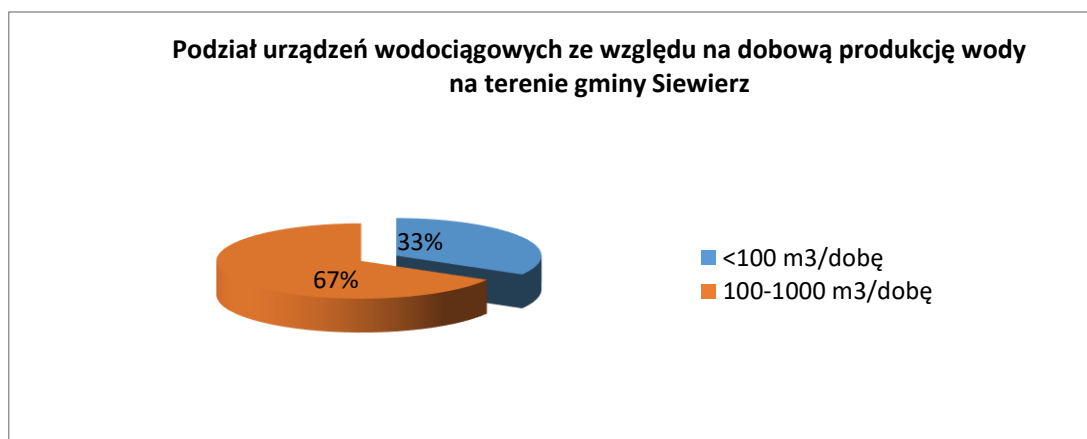
Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Dąbie ul. Poczтовая 38 A SD-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	230 m ³ /dobę	1150
2.	Stacja Uzdatniania Wody Malinowice	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	2298 m ³ /dobę	11490
3.	Źródełko Góra Siewierska	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	343 m ³ /dobę	1715

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi –nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy gminy złożyli 1 interwencję, która dotyczyła niewłaściwej jakości wody (woda koloru rdzawego, brunatnego, żółtego). Po przeprowadzeniu badań próbki wody pobranej w ramach rozpatrywania interwencji - została uznana za niezasadną.

Przeprowadzono 1 planową kontrolę sanitarną urządzenia wodociągowego tj. ujęcie głębinowe Dąbie SD-1, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

GMINA SIEWIERZ

Na terenie gminy Siewierz znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych opartych na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe). Ujęcie Gołuchowice zostało wyłączone ze względu na ponadnormatywną zawartość ołowiu w wodzie do spożycia w 2017 r. Woda pochodząca z ujęcia

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Żeliszawice mieszana jest z wodą pochodzącą z Kopalni Dolomitu, celem obniżenia ponadnormatywnej zawartości azotanów.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Siewierz-Chmielowskie	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	36 m ³ /dobę	180
2.	Siewierz Czekanka	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	336 m ³ /dobę	1680
3.	Tuliszów	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	334 m ³ /dobę	1670
4.	Kopalnia Dolomitu	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	557 m ³ /dobę	2785
5.	Gołuchowice	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	-	-
6.	Siewierz Trzebiesławice	Zakład Usług Wodnych i Kanalizacyjnych Siewierz ul. Ściegna 9	227 m ³ /dobę	1135
7.	Unimot Siewierz	Unimot Sp. z o.o. Siewierz ul. Warszawska 89	20 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy gminy złożyli 2 interwencje, które dotyczyły niewłaściwej jakości wody w domu prywatnym i zakładzie produkcyjnym (kolor wody brązowy lub pomarańczowy z wyraźnym osadem i widocznym gołym okiem czarnymi zanieczyszczeniami oraz niewłaściwą jakość wody z podłączonego do sieci wodociągowej dystrybutora). Po przeprowadzeniu badań próbek wody pobranych w ramach rozpatrywanych interwencji – zostały one uznane za niezasadne.

Przeprowadzono 4 planowe kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych tj. ujęcie głębinowe Siewierz Trzebiesławice, ujęcie głębinowe Żeliszawice, ujęcie głębinowe Tuliszów i ujęcie głębinowe Kopalnia Dolomitu, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto nadzorem również ciepłą wodę użytkową w budynku Hotelu Natura Residence Business & Spa w Siewierzu przy ulicy Suchej 4 – wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (*Dz.U. z 2017 r. poz. 2294*).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest pływalnia na terenie Hotelu Natura Residence Business & Spa w Siewierzu przy ulicy Suchej 4, w skład której wchodzi: jacuzzi i niecka basenowa.

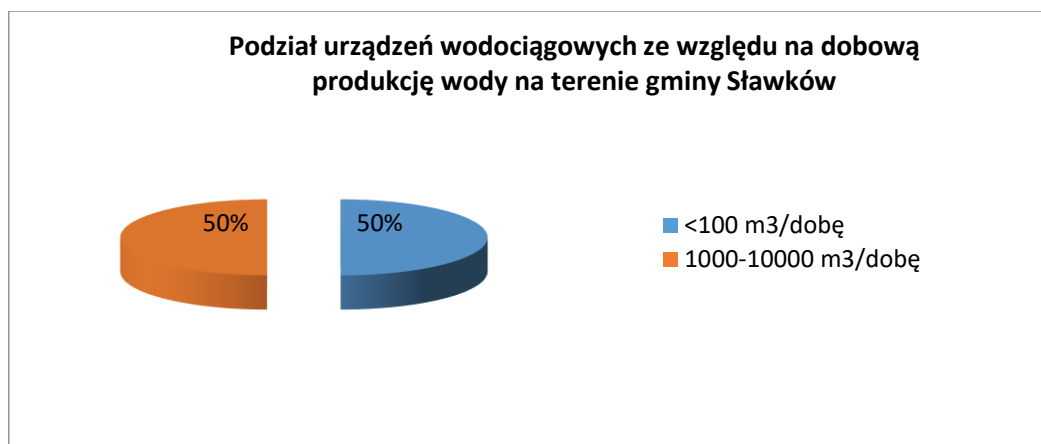
Zarządzający pływalnią realizował badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem, zarządzający informował o nich Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Analiza sprawozdań z badań jakości wody na pływalni wykonywanych przez zarządzającego w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, pozwalają stwierdzić bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni.

Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia na podstawie między innymi w/w wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczej rocznej oceny wody na pływalni.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną bieżącego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń ww. pływalni, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

GMINA SŁAWKÓW

Na terenie gminy Sławków znajdują się 2 urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Sławków	Miejski zakład Wodociągów i kanalizacji Sławków ul. Okradzionowska 29b	1406 m ³ /dobę	7030

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

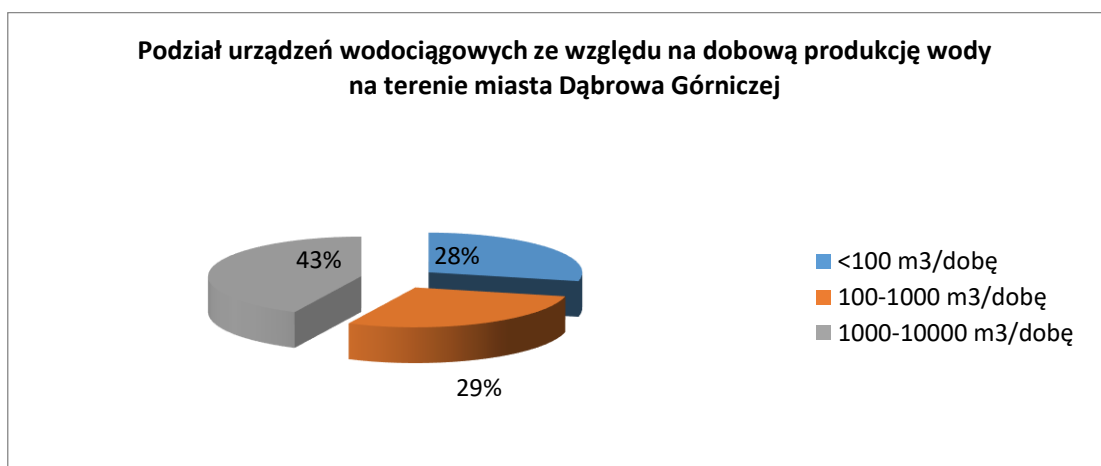
2.	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków ul. Fabryczna 10	14,3 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
----	---------------------------------	---	---------------------------	-------------------------------------

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej nie wpłynęły interwencje mieszkańców w sprawie niewłaściwej jakości wody.

Przeprowadzono 1 planową kontrolę sanitarną urządzenia wodociągowego tj. ujęcie głębinowe Sławków, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych (w tym 3 ujęcia zakładowe) opartych na ujęciach głębinowych.

Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. kupują również wodę od:

- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 120 m³/dobę),
- PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza – (około 70 m³/dobę),
- Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Olkusz – (około 20 m³/dobę),
- Górnośląskiego Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice – (około 3827 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie miasta przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Uzdatniania Wody Łazy	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	4613 m ³ /dobę	23065
2.	Ujejsce	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	8200 m ³ /dobę	41000

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

3.	Trzebiesławice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	450 m ³ / dobę	2250
4.	Ząbkowice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	390 m ³ / dobę	1950
5.	PPUH „Dolomity”	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	20 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
6.	ERG S.A.	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	55 m ³ / dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
7.	PUW „Łosień”	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych HKW Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	4500 m ³ / dobę	produkcja na potrzeby Koksowni Przyjaźń i ArcelorMittal

W minionym roku woda na terenie miasta nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy miasta Dąbrowa Górnicza złożyli 5 interwencji, które dotyczyły niewłaściwej jakości wody (żółty osad, woda koloru kawy i herbaty, brudna woda z osadem). Po rozpatrzeniu interwencji uznano wszystkie za niezasadne.

Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych tj.: ujęcie głębinowe Ujejsce, ujęcie głębinowe Trzebiesławice, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Na terenie miasta realizowany był obowiązek monitoringu jakości wody ciepłej użytkowej w niżej wymienionych obiektach:

- Hotel Standard przy ulicy Magazynowej 1A – wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (*Dz.U. z 2017 r. poz. 2294*),
- Hotel Dąbrowiak przy ulicy Wybickiego 1 - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (*Dz.U. z 2017 r. poz. 2294*),
- Gościniec Biznesowy przy ulicy Roździeńskiego 9 - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (*Dz.U. z 2017 r. poz. 2294*),
- Dom Pomocy dla Osób Starszych przy ulicy Oddziału AK Ordona 19 - wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (*Dz.U. z 2017 r. poz. 2294*),
- Nefrolux Sp. J. przy ulicy Szpitalnej 13 - badania wykazały średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. w 1 z 5 próbek. Zobowiązano dyrekcję do

opracowania długoterminowych działań zapewniających utrzymanie liczby bakterii *Legionella* sp. na dopuszczalnym poziomie (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - *Dz.U. z 2017 r. poz. 2294*), celem uniknięcia podobnych sytuacji w przyszłości.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (*Dz. U. z 2015 r. poz. 2016*) spełnia 9 pływalni, wśród których jest 8 pływalni szkolnych i kompleks NEMO WODNY ŚWIAT DĄBROWA GÓRNICZA Sp. z o.o.

Zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramami wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Badania jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej oraz przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej, jak również podejmowane przez nich działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzającego w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni. Wobec czego, zgodnie z §4 w/w rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczych rocznych ocen wody na pływalniach.

Przeprowadzono 2 kontrole bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń pływalni. Kontrola przeprowadzona w Szkole Podstawowej nr 13 przy alei Piłsudskiego 24, wykazała szereg nieprawidłowości natury higieniczno-technicznych w związku z czym wydano decyzję administracyjną nakazującą ich usunięcie.

Rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą stanu sanitarno-higienicznego pisuarów na terenie kompleksu pływalni. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała wskazanych przez interweniującego nieprawidłowości.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w sezonie kąpielowym 2019 (zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne – *Dz. U. z 2018 poz. 2268 z późn. zm.*) zostały zgłoszone 2 kąpieliska:

1. POGORIA I – (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza),
2. POGORIA III – (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza).

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (*Dz.U. z 2019 r. poz. 255*). Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizator

B. Obiekty użyteczności publicznej

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajdowało się ogółem **852** obiektów użyteczności publicznej:

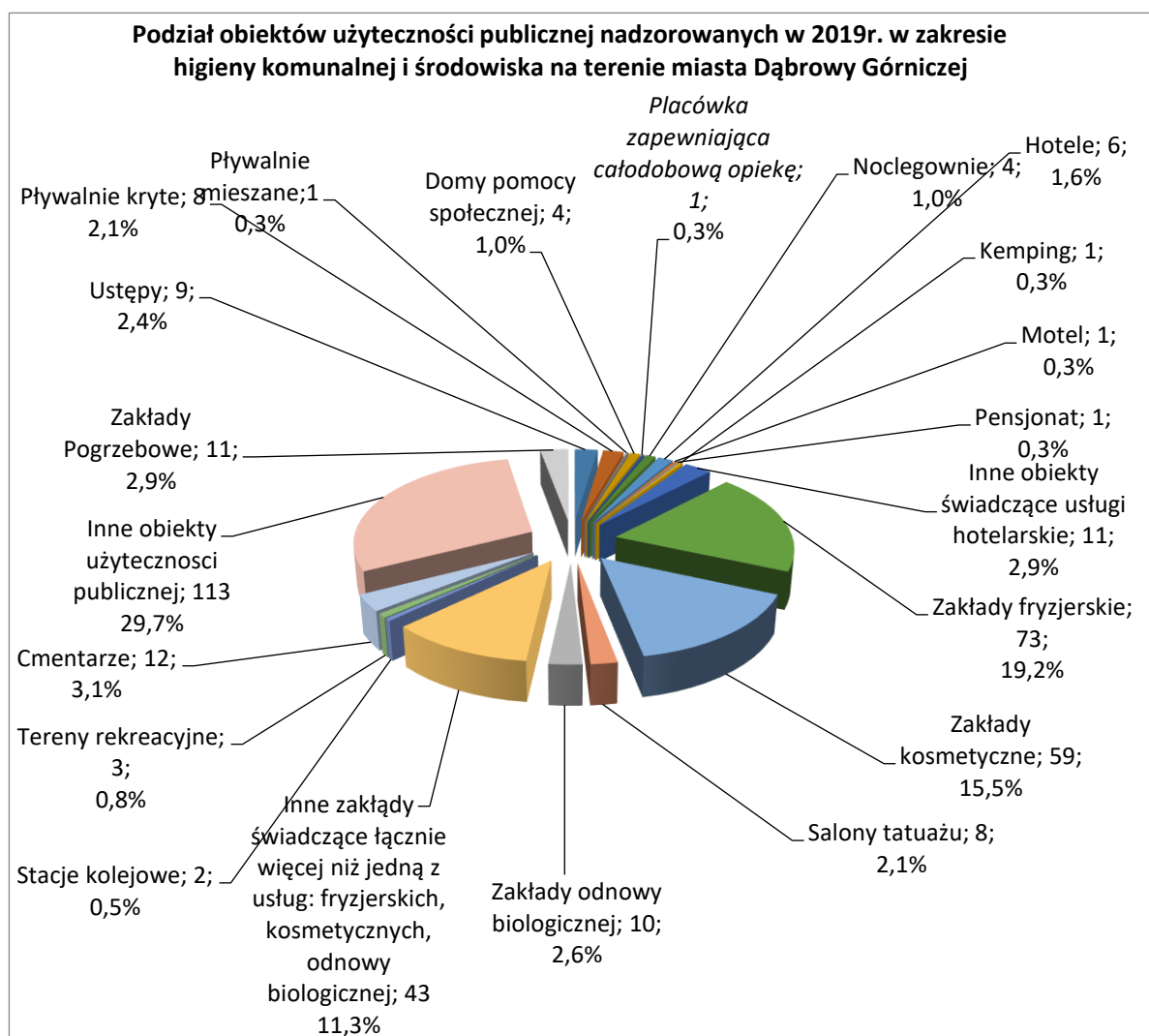
Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się **382** obiektów użyteczności publicznej, wśród których wyróżniamy:

- **9** ustępów (w tym 1 nieskanalizowany- tymczasowy typu TOI - TOI),
- **8** pływalni krytych,
- **1** pływalnia mieszana (Aquapark Nemo - Wodny Świat),
- **4** domy pomocy społecznej,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

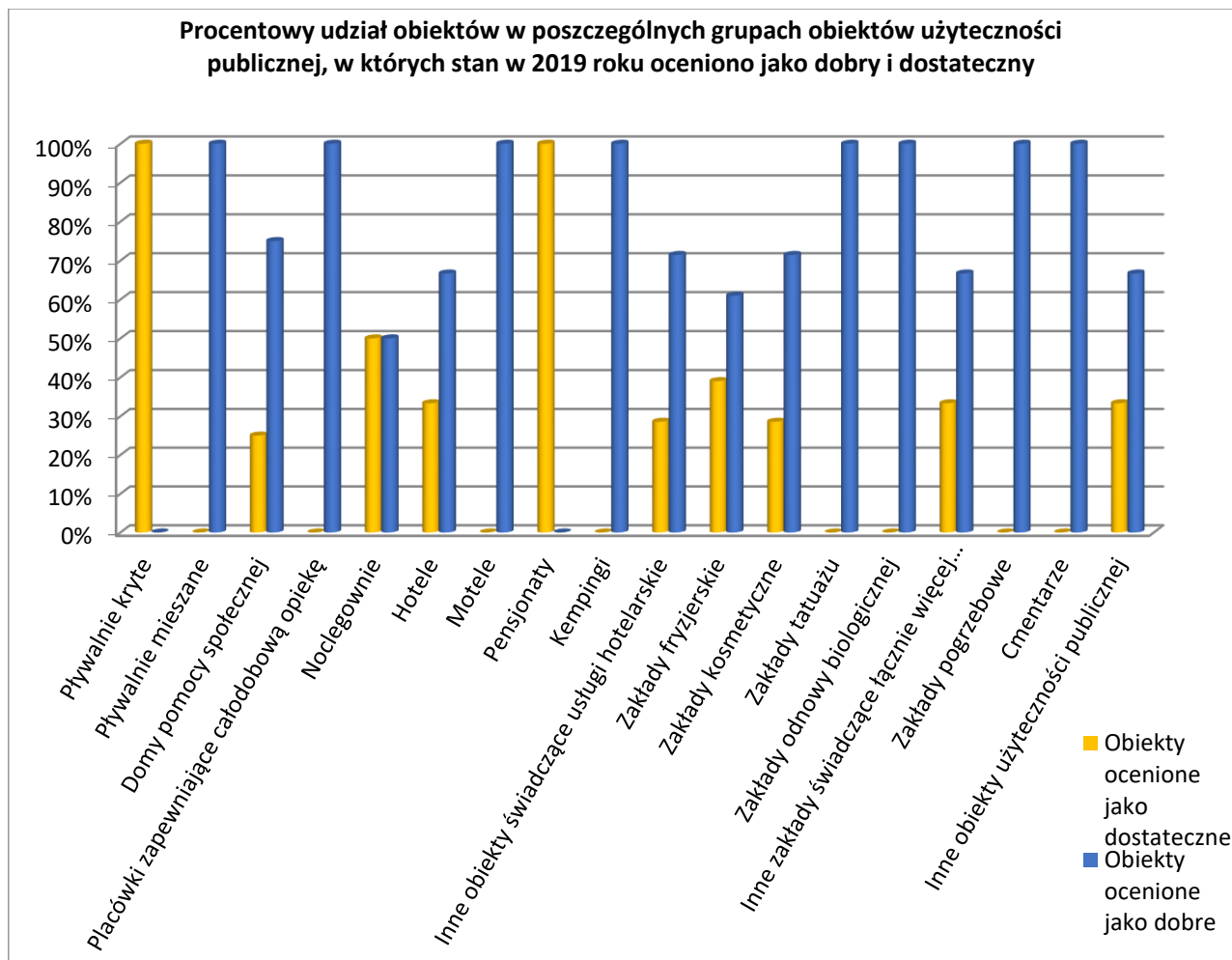
- 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę,
- 4 noclegownie,
- 6 hoteli,
- 1 motel,
- 1 pensjonat,
- 1 kemping,
- 11 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oberże, ośrodki wczasowe),
- 73 zakłady fryzjerskie,
- 59 zakładów kosmetycznych,
- 8 salonów tatuażu,
- 10 zakładów odnowy biologicznej,
- 43 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 stacje kolejowe,
- 3 tereny rekreacyjne (w tym 2 kąpieliska oraz 1 park),
- 11 zakładów pogrzebowych,
- 13 cmentarzy,
- 113 innych obiektów użyteczności publicznej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno-widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji.

W minionym roku skontrolowano 121 obiektów użyteczności obiektów zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza co stanowi ok. 32%. Wśród których 69,4 % ocenionych zostało jako dobre, a 30,6 % jako dostateczne.

C. Interwencje

W 2019 r. wpłynęło ogółem **31** interwencji, z których:

- **25** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej;
- **3** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, inspektora nadzoru budowlanego czy powiatowego inspektora weterynarii);
- w **3** przypadkach udzielono poinformowano wnoszącego interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie 30 kontroli sanitarnych nałożono 4 mandaty karne na kwotę 550,00 złotych (za niewłaściwy stan porządkowy w Ośrodku Wczasowym LAGUNA przy ul. Żeglarskiej, oraz w salonach fryzjerskich przy ul. 3-go Maja oraz przy ul. Paryskiej. Z rozpatrzonych interwencji częściowo lub całkowicie zasadnych było 9 interwencji.

Wniesiono 4 interwencje dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji i przeprowadzono 2 kontrole części ogólnodostępnych – które wykazały, iż części wspólne tych budynków mieszkalnych były we właściwym stanie sanitarno-higienicznym.

7 interwencji dot. niewłaściwej dezynfekcji albo deratyzacji w budynkach mieszkalnych z czego 2 były zasadne.

Ponadto wniesiono 5 interwencji związanych z uciążliwościami powodowanymi przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi. Przeprowadzono 5 kontroli, które tylko w 1 przypadku potwierdziły częściową zasadność zgłaszanych uciążliwości

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (w tym również po przeprowadzeniu kontroli) osoby wnoszące interwencje każdorazowo były informowane o podjętych czynnościach oraz kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W pozostałych przypadkach interwencje rozpatrywane przez PPIS w Dąbrowie Górniczej dotyczyły nadzorowanych obiektów:

- NZOZ Poradnia Lekarza Rodzinnego „ZDROWIE” w Dąbrowie Górniczej ul. Zwycięstwa 85 interwencja dotyczyła nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych obiektu - przeprowadzona kontrola sanitarna nie potwierdziła podnoszonych zarzutów;
- Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowa Górnicza ul. Szpitalna 13 interwencja dotyczyła nieczynnej windy przy oddziale ginekologiczno -położniczym przeprowadzono kontrolę w trakcie której ustalono że winda jest w trakcie naprawy, po uzyskaniu pozwolenia z nadzoru technicznego zostanie uruchomiona;
- Ośrodek Wczasowy LAGUNA ul. Żeglarska Dąbrowa Górnicza – wniesiona interwencja dotyczyła niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego obiektu w tym braku ciepłej wody oraz brudnej bielizny pościelowej – przeprowadzona kontrola częściowo potwierdzała podnoszone zarzuty, na właścicielkę obiektu nałożono mandat karny w wysokości 100,00 zł., kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości;
- Ośrodek Wczasowy Rybaczówka ul. Pogoria nr 30 w Dąbrowie Górniczej interwencja dotyczyła niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiekcie oraz pogryzienia przez insekty – przeprowadzona kontrola wspólnie z pracownikami Sekcji Epidemiologii wykazała szereg nieprawidłowości w związku z którymi na właściciela obiektu nałożono decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego ścian w pomieszczeniu gospodarczym, tapicerki tapczanów oraz urządzeń sanitarnych oraz armatury w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych ogólnodostępnych do dnia 30.04.2020 r.
- Salon fryzjerski Hairstylist Dąbrowa Górnicza ul. 3-go Maja 32 interwencja dotyczyła niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych, postępowania z narzędziami oraz przyborami fryzjerskim –przeprowadzona kontrola potwierdzała podnoszone zarzuty, na właścicielkę obiektu nałożono mandat karny w wysokości 100,00 zł., kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości;

- Schronisko dla bezdomnych ARKA Dąbrowa Górnicza ul. Przelotowa 205 interwencja dotyczyła niewłaściwego stanu sanitarno- higienicznego obiektu przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości m.in. zagrzybienie ścian, brak właściwej organizacji i wyposażenia pomieszczeń suszarni, zniszczoną armaturę łazienkową W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną zarządzającą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości do dnia 30.04.2020 r.

D. Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:

W ramach prowadzonego nadzoru wydano **82** decyzji merytorycznych:

- **12** decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- **2** decyzje umarzających postępowanie,
- **45** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **4** decyzja – ocena higieniczna na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **9** decyzji – zbiorczych rocznych ocen dotyczących pływalni,
- **4** decyzji dot. zatwierdzenia systemu jakości badań wody.
- **4** decyzji zezwalające na wywóz zwłok za granicę
- **2** decyzje prolongujące

oraz **39** decyzji płatniczych za czynności kontrolne, w trakcie których stwierdzono naruszenie wymagań higieniczno-sanitarnych oraz inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców i podmiotów leczniczych.

Wydano **12** postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej..

Opracowano **22** opinie sanitarne dotyczących:

- imprez masowych - **11**
- obiektów użyteczności publicznej -**1**
- środków transportu – **3**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **1**
- podmiotów leczniczych – **2**
- projektów uchwał dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy – **2**
- projektów uchwał dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych (w zakresie częstotliwości) – **2**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w Dąbrowie Górniczej nadzorowano 42 ekshumacji.

Powiat będziński

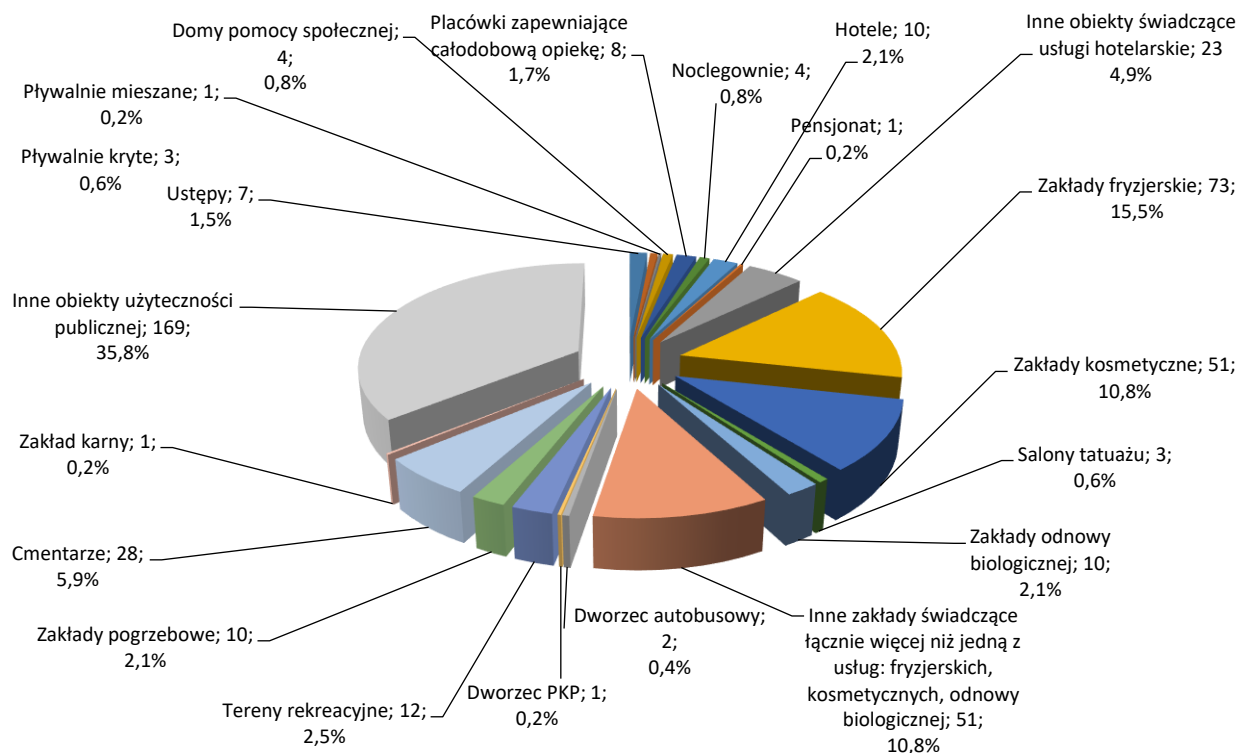
Na terenie powiatu znajduje się **470** obiektów użyteczności publicznej wśród których wyróżniamy:

- **7** ustępów (w tym 2 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 3 publiczne, 1 zlokalizowany na terenie dworca PKP oraz 1 na terenie targowiska),
- **3** pływalnie kryte (pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji, pływalnia na terenie gimnazjum w Czeladzi, pływalnia na terenie hotelu),
- **1** pływalnia mieszana (Termy Rzymskie w Czeladzi),
- **4** domy pomocy społecznej,
- **8** placówek zapewniających całodobową opiekę
- **4** noclegownie,
- **10** hoteli,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 1 pensjonat,
- 23 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oboże, ośrodki wczasowe, agroturystyka),
- 73 zakładów fryzjerskich,
- 51 zakładów kosmetycznych,
- 3 salony tatuażu,
- 10 zakładów odnowy biologicznej,
- 51 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 dworzec autobusowy
- 1 dworzec PKP,
- 12 terenów rekreacyjnych, w tym miejsce wykorzystywane do kąpeli, plac wodny, basen sezonowy, strefy aktywności rodzinnej,
- 9 zakładów pogrzebowych,
- 27 cmentarzy,
- 1 zakład karny,
- 169 innych obiektów użyteczności publicznej.

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2019r. w zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie powiatu będzińskiego

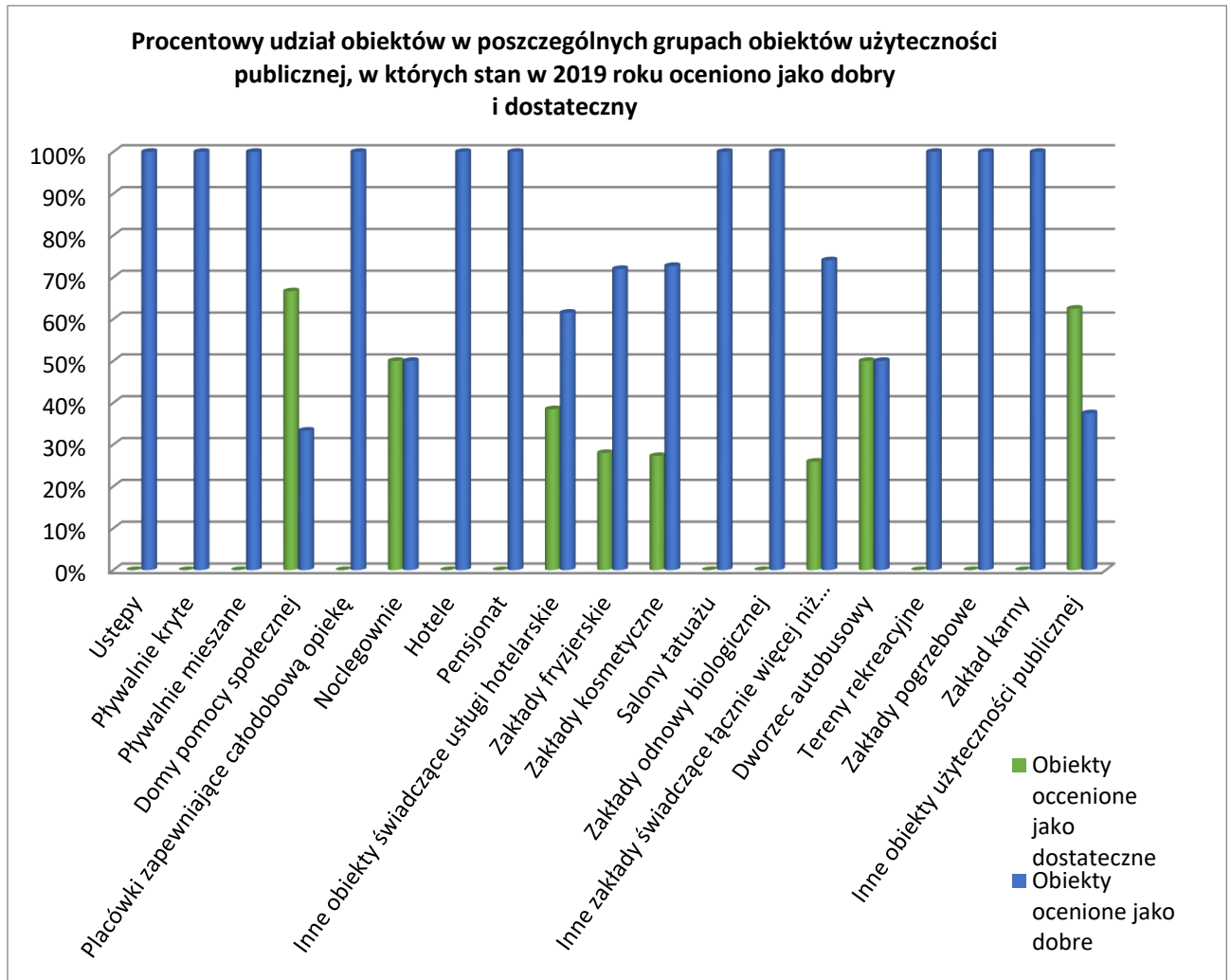

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno- widowiskowo-rozrywkowe (kino, teatr, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

W minionym roku skontrolowano 147 obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie powiatu będzińskiego co stanowi ok 31 %. Wśród nich 71,6 % obiektów zostało ocenionych jako dobre, a 28,4 % jako dostateczne.

INTERWENCJE

W 2019 r. wpłynęło ogółem **35** interwencji, z których

- **23** zostały rozpatrzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej,
- **6** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, inspektora nadzoru budowlanego),
- **2** zostały wycofane,
- w 4 przypadkach poinformowano wnoszącego interwencję o obowiązujących przepisach prawnych oraz o braku kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie podnoszonego problemu.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie 27 kontroli, nałożono 1 mandat karny na kwotę 200,00 złotych (niewłaściwy stan sanitarny –porządkowy pomieszczeń

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

zakładu pogrzebowego w Będzinie przy ul. Modrzejewskiej). Z rozpatrzonych interwencji częściowo lub całkowicie zasadnych było 10 interwencji.

2 interwencję na uciążliwości powodowane przez hałas, zostały wycofane przez interweniującego.

Wniesiono 6 interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji przeprowadzono kontrole części ogólnodostępnych – które wykazały, iż części wspólne tych budynków mieszkalnych były we właściwym stanie sanitarno-higienicznym.

W pozostałych przypadkach interwencje rozpatrywane przez PPIS w Dąbrowie Górniczej dotyczyły:

- niewłaściwy stan warunków higieniczno-sanitarny Pałacu Saturn, szkoły tańca, siłowni, pomieszczeń toalet w supermarkecie
- niewłaściwej gospodarki odpadami komunalnymi;
- niewłaściwej gospodarki ściekami;

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (w tym również po przeprowadzeniu kontroli) osoby wnoszące interwencje każdorazowo były informowane o podjętych czynnościach.

Wśród rozpatrywanych interwencji znalazły się również takie, które dotyczyły nadzorowanych obiektów:

Zakład Pogrzebowy Będzin ul. Modrzejowska - przeprowadzono kontrolę, która częściowo potwierdziła nieprawidłowości wskazane przez interweniującego, sprawę przekazano do Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w zakresie wykonywania działalności niezgodnie z posiadanym zezwoleniem. Natomiast w związku ze stwierdzonym podczas kontroli naruszeniem art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. Z 2008 r. poz. 151 z późn. zm) została nałożona grzywna w drodze mandatu karnego w kwocie 200,00 zł oraz na właścicielkę obiektu została nałożona decyzja administracyjna zarządzająca doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach zakładu przeznaczonych dla pracowników z terminem do dnia 30.08.2019 r. Kontrole sprawdzające potwierdziły usunięcie wszystkich nieprawidłowości

Powiat będziński:

W ramach prowadzonego nadzoru wydano 86 decyzji merytorycznych

- **15** decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- **7** prolongaty terminu wydanej decyzji administracyjnej,
- **2** decyzji umarzających postępowanie,
- **45** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **10** decyzji – ocen higienicznych na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **1** decyzja wygaśnięcia,
- **4** decyzje - zbiorcze roczne ocen dotyczące pływalni,
- **2** decyzje dot. zatwierdzenia systemu jakości badań wody.
- **1** decyzja zezwalająca na wywóz zwłok za granicę

Wydano **48** decyzji płatniczych za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości, inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców, podmiotów

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

lecznicych,

Wydano **11 postanowień** dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

Opracowano **28** opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - **10**
- obiektów użyteczności publicznej - **4**
- środków transportu – **8**
- podmiotów leczniczych – **3**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **2**
- projektów uchwał dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy - **6**
- projektów uchwał dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych (w zakresie częstotliwości) - **3**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w powiecie będzińskim nadzorowano **49** ekshumacji.

VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	9	9	100	9
Przedszkola	31	27	87	36
Szkoły podstawowe	17	17	100	39
Gimnazja	0	0	0	0
Licea ogólnokształcące	1	1	100	1
Zespoły szkół	12	12	100	31
Szkoły Wyższe i Policealne	3	2	67	2
Inne	38	13	34	15
Razem	111	81	73	133

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	12	11	92	11
Przedszkola	40	38	95	49
Szkoły podstawowe	34	33	97	66
Gimnazja	0	0	0	0
Licea ogólnokształcące	0	0	0	0
Zespoły szkół	8	8	100	15
Szkoły Policealne	1	1	100	1

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Inne	11	7	64	6
Razem	106	98	92	148

W roku 2019 przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe, które związane były najczęściej z oceną bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, organizacją wypoczynku zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych/ przedszkolnych do wzrostu uczniów/ dzieci, jak również oceną obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Przeprowadzono również kontrole sprawdzające oraz interwencyjne.

2. Działalność represyjna

Dąbrowa Górnicza

Rok	Liczba decyzji de-	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2019	6	11	18/1763,25	7	7

Powiat będziński

Rok	Liczba decyzji de-	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2019	8	1	10/1299	9	8

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach przedszkolnych i szkolnych dotyczyły:

- nieprawidłowego stanu technicznego nawierzchni boiska sportowego,
- złego stanu technicznego nawierzchni przed wejściem do placówki,
- niedostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i uczniów,
- niezabezpieczenia szyb okiennych w salach gimnastycznych,
- złego stanu technicznego osłon zabezpieczających grzejniki centralnego ogrzewania,
- nieprawidłowego stanu technicznego ścian w pomieszczeniach szatni i sanitariatów,
- uszkodzonego wyposażenia w pomieszczeniach sanitarnych,
- niedostatecznego wyposażenia apteczek oraz braku instrukcji udzielania pierwszej pomocy,
- uszkodzonych urządzeń na placu zabaw.

Rozpatrzono ogółem 15 interwencji.

Dąbrowa Górnicza - 7 interwencji, które dotyczyły:

1. Występowania zagrzybień na ścianach i sufitach w salach pobytu dzieci oraz w szatni w Przedszkolu Nr 4 41-303 Dąbrowa Górnicza ul. św. Antoniego 41. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Wydano decyzję płatniczą. Zarządzający placówką usunął nieprawidłowości w ciągu 7 dni. W związku z powyższym umorzono postępowanie (zgodnie z art. 105 §1 kpa).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

2. Prowadzenia prac remontowych podczas obecności dzieci w przedszkolu, nieprzyjemnego zapachu chemikaliów, złego samopoczucia dzieci uczęszczających do Przedszkola Nr 12 41-303 Dąbrowa Górnicza ul. Krasickiego 1. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.
3. Występowania wszawicy wśród dzieci uczęszczających do Przedszkola Nr 14 41-303 Dąbrowa Górnicza ul. Tysiąclecia 25a. W zakresie interwencji dotyczącej występowania wszawicy w placówce pobytu dzieci pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili kontrolę sanitarną mającą na celu ustalenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w placówce. Przekazali również materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozy (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektor placówki oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród dzieci.
4. Występowania zagrzybienia w sali lekcyjnej, złego stanu technicznego stolarki drzwiowej w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 10 41-300 Dąbrowa Górnicza ul. Górników Redenu 4. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Wydano decyzję płatniczą. Zarządzający placówką usunął nieprawidłowości w ciągu 7 dni, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.
5. Występowania wszawicy wśród uczniów, występowania insektów oraz zagrzybień w pomieszczeniach Szkoły Podstawowej Nr 11 41-303 Dąbrowa Górnicza Al. J. Piłsudskiego 103. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Wydano decyzję płatniczą. Zarządzający placówką usunął nieprawidłowości w ciągu 7 dni, co potwierdziła kontrola sprawdzająca. Pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przekazali materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozy wśród uczniów (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektor placówki oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród uczniów.
6. Występowania nieprzyjemnego zapachu w sali zabaw, częstych zachorowań wśród dzieci, złego stanu sanitarno - higienicznego sali zabaw i pomieszczenia sanitarnego dla dzieci. Interwencja dotyczyła Przedszkola Nr 15 wchodzącego w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego Nr 4 42-530 Dąbrowa Górnicza ul. Ofiar Katynia 76. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie.
7. Braku wydzielonych pomieszczeń sanitarnych dla mężczyzn, niedostatecznego natężenia oświetlenia oraz niewłaściwej wentylacji w pomieszczeniu auli, braku wydzielonej szatni dla studentów w budynku WSPS przy ul. Wojska Polskiego 52. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie. Interwencję w zakresie niedostatecznej wentylacji przekazano do PINB w Dąbrowie Górniczej do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Powiat będziński – 8 interwencji, które dotyczyły:

1. Częstych zachorowań wśród dzieci uczęszczających do Przedszkola Miejskiego Nr 6 42-500 Będzin ul. Szymborskiej 10a. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.
2. Zagrzybienia pomieszczeń piwnicznych, nieszczelnego dachu, nieprzyjemnego zapachu pleśni w pomieszczeniach Przedszkola Miejskiego Nr 15 42-506 Będzin ul. Barlickiego 75. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.

Interwencję w zakresie złego stanu technicznego pomieszczeń piwnicznych i nieuszczelnego dachu przekazano do PINB w Będzinie do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

3. Złego stanu sanitarno – higienicznego sal zabaw w tym zabawek oraz występowania wszawicy wśród dzieci oddziału „0” Przedszkola Miejskiego 41-260 Sławków ul. Sikorskiego 10 zlokalizowanego na terenie Szkoły Podstawowej w Sławkowie przy ul. Browarnej 55. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie. Pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przekazali materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozy wśród dzieci (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektor placówki oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród dzieci.
4. Złego stanu sanitarno – higienicznego sal zabaw w Przedszkolu Publicznym 42-582 Rogoźnik ul. Zacisze 1. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Wydano decyzję płatniczą. Zarządzający placówką usunął nieprawidłowości w ciągu 7 dni, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.
5. Złego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla dzieci oraz podawania kanapek na zbiorczym talerzu w Przedszkolu Publicznym 42-583 Bobrowniki ul. 1-go Maja 73a. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.
6. Braku środków do utrzymania higieny osobistej w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 10 42-500 Będzin ul. Sportowa 2. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.
7. Braku środków do utrzymania higieny osobistej w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów oraz częstych zachorowań wśród uczniów Szkoły Podstawowej Nr 7 41-253 Czeladź ul. Spacerowa 2. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie.
8. Występowania wszawicy wśród uczniów Szkoły Podstawowej 41-260 Sławków ul. Browarna 55 oraz wśród dzieci oddziału „0” Przedszkola Miejskiego w Sławkowie zlokalizowanego na terenie w/w placówki. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w w/w zakresie. Pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przekazali materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozy wśród dzieci i uczniów. (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektor placówki oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród dzieci.

3. Współpraca z placówkami szkolno- wychowawczymi

1. W związku z utrzymującym się wysokim stężeniem zanieczyszczeń pyłowych powietrza atmosferycznego podczas bieżących kontroli sanitarnych, w okresie jesienno - zimowym informowano dyrektorów szkół i przedszkoli o konieczności śledzenia komunikatów dotyczących alertu smogowego i podejmowania w związku z tym odpowiednich decyzji.
2. Z uwagi na liczne interwencje w zakresie występowania wśród uczniów i dzieci przypadków pedikulozy, przekazano dyrektorom placówek oświatowych materiały informacyjne i edukacyjne w postaci ulotek, plakatów, prezentacji celem eliminacji w/w problemu.
3. W związku z kampanią edukacyjną „Oszczędź dziecku ospy” opracowaną przez Polskie Towarzystwo Higieniczne, pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży rozdystrybuowali do wszystkich żłobków i klubów dziecięcych będących pod

nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej, materiały edukacyjne i informacyjne w postaci ulotek i plakatów podnoszących świadomość społeczeństwa na temat zagrożenia ospą wietrzną oraz możliwością ochrony przed tą chorobą.

4. Realizując plan zasadniczych przedsięwzięć na rok 2019 pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży dokonywali oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w placówkach szkolnych. Wyniki przeprowadzonych pomiarów w formie wystąpień przekazano dyrektorom placówek celem podniesienia świadomości w zakresie edukacji prozdrowotnej ukierunkowanej na profilaktykę wad postawy .

4. Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie. Liczne modernizacje, zakup nowego certyfikowanego sprzętu sportowego powoduje, że lekcje w-f stają się bardziej atrakcyjne i urozmaicone. Szkoły dla podniesienia atrakcyjności zajęć organizują lekcje w-f w obiektach sportowych poza placówką, takich jak basen czy boiska sportowe miejscowych klubów sportowych.

Dąbrowa Górnicza

W roku kalendarzowym 2019 wybudowano na terenie Zespołu Szkolno – Przedszkolnego Nr 1 nową salę gimnastyczną wraz z zapleczem sanitarnym. Ponadto na terenie szkół podstawowych cyklicznie zwiększa się liczba placów zabaw dla najmłodszych uczniów.

Powiat będziński

W omawianym okresie sprawozdawczym infrastruktura do zajęć z wychowania fizycznego nie uległa zmianie. Ponadto, na terenie szkół podstawowych cyklicznie zwiększa się liczba placów zabaw dla najmłodszych uczniów.

5. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno- wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowane szkolne gabinety (27 w Dąbrowie Górniczej i 40 w powiecie będzińskim) spełniają wymagania określone w §27, §29 oraz §36.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Dwie szkoły zapewniają profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w pomieszczeniach zastępczych tj. na terenie placówki (Szkoła Podstawowa w Brudzowicach i Szkoła Podstawowa Nr 26 z Oddziałami Przedszkolnymi w Dąbrowie Górniczej) oraz poza terenem szkoły (Zespół Szkół Katolickich w Dąbrowie Górniczej). Stan sanitarno- techniczny gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

6. Ocena dożywiania

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów w pijących napój	Liczba uczniów w otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	17	2710	1	70	17	3769	156
Gimnazja	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	8	1626	3	209	10	1171	52
Razem	25	4336	4	279	27	4940	208

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów pijących napój	Liczba uczniów w otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	30	5423	1	136	27	5575	336
Gimnazja	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	6	724	2	399	4	855	21
Razem	36	6147	3	535	31	6430	357

7. Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stanumeblowania szkół/przedszkoli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	31	26	1050	1/9

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Szkoły Podstawowe	17	16	808	0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	12	9	498	0
Razem	60	51	2356	1/9

Badania, które przeprowadzono w 16 szkołach podstawowych (co stanowi 94% nadzorowanych obiektów) i 26 przedszkolach (co stanowi 84% nadzorowanych placówek) wykazały, że 0,4% badanych dzieci siedzi nieprawidłowo. Badania w w/w zakresie przeprowadzono również w 9 zespołach szkół. Z uzyskanej oceny wynika, że wszyscy uczniowie/dzieci siedzą prawidłowo.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych. W myśl §9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r. poz. 69 ze zm.) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

W zakresie posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 56 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 1 placówka posiada do 50% mebli z certyfikatami,
- 9 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 46 placówki posiadają 100% mebli z certyfikatami.

Powiat będziński

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli, w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami/liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	40	34	1216	0
Szkoły Podstawowe	34	29	1560	2/20
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	8	7	497	0
Razem	82	70	3273	2/20

Badania, które przeprowadzono w 34 przedszkolach (co stanowi 85% nadzorowanych obiektów) wykazały, że wszystkie badane przedszkolaki siedziały prawidłowo.

Badania, które przeprowadzono w 29 szkołach podstawowych (co stanowi 85% nadzorowanych obiektów) oraz 7 zespołach szkół (co stanowi 87,5% nadzorowanych placówek) wykazały, że 20 uczniów z dwóch placówek siedziało nieprawidłowo. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania dzieci w omawianym roku sprawozdawczym został rozwiązany we wszystkich skontrolowanych przedszkolach. Placówki, w

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

---

których stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych. W myśl § 9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r. poz. 69 ze zm.) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw. W zakresie posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 79 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 0 placówek posiada do 50% mebli z certyfikatami,
- 16 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 63 placówki posiadają 100% mebli z certyfikatami.

8. Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz., w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz., w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	16/251	0/0
Gimnazja	0/0	0/0
Zespoły szkół	9/106	0/0
Razem	25/357	0/0

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz. w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz. w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	25/357	0/0
Gimnazja	0/0	0/0
Zespoły szkół	5/58	0 /0
Razem	30/415	0 /0

Podczas kontroli brano pod uwagę potrzebę równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia.

Analizując rozkład zajęć lekcyjnych oceniano, czy:

- zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina,
- różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie jest większa od 1 godziny.

W 2019 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ocenianych planów zajęć dydaktyczno – wychowawczych.

9. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Przeprowadzone kontrole sanitarne w okresie od stycznia do grudnia 2019r. odnośnie realizacji §8 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003, nr 6, poz. 69 ze zm.) w zakresie dostępu do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów wykazały, że omawiane zagadnienie nie uległo zmianie w stosunku do roku 2018.

Dąbrowa Górnicza

Jedynie Szkoła Podstawowa nr 18 w Dąbrowie Górniczej nie dysponuje instalacją ciepłej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów.

Dzieci i młodzież to grupa wiekowa najbardziej narażona na infekcje, choroby zakaźne i wirusowe. Dlatego też, w trosce o ich zdrowie i ukształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych należy dążyć, aby dostęp do ciepłej bieżącej wody zapewniony był przy każdej umywalce.

Powiat będziński

W roku sprawozdawczym 2019 wszystkie skontrolowane szkoły zapewniały ciepłą wodę przy wszystkich umywalkach, tym samym spełniały prawidłowe warunki do utrzymania higieny osobistej.

10. Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003 nr 6, poz. 69 ze zm.)

Dąbrowa Górnicza

Zgodnie z realizacją zasadniczych przedsięwzięć Głównego Inspektora Sanitarnego na rok 2019, pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w 10 szkołach podstawowych przeprowadzili ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Zgodnie z przedmiotem badania zważono łącznie 2062 uczniów ze 119 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły. Ocena wykazała, że 1788 uczniów tj. 87% nosi ciężar tornistra w przedziale 10%-15% swojej wagi ciała. Natomiast ciężar plecaka u 274 uczniów tj. 13% przekraczał 15% masy ich ciała.

Przeciążenie plecaków, jak pokazuje analiza, wynika nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki, termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Wysłano 10 wystąpień do dyrektorów placówek w celu eliminacji zbędnego obciążenia ucznia i podjęcia ścisłej współpracy z rodzicami w zakresie nauczania dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

Powiat będziński

Zgodnie z realizacją zasadniczych przedsięwzięć Głównego Inspektora Sanitarnego na rok 2019, pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w 14 szkołach podstawowych przeprowadzili ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Zgodnie z przedmiotem badania zważono łącznie 2826 uczniów z 169 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły. Ocena wykazała, że 2428 uczniów tj. 86% nosi ciężar tornistra w przedziale

10%-15% swojej wagi ciała. Natomiast ciężar plecaka u 398 uczniów tj. 14% przekraczał 15% masy ich ciała.

Przeciążenie plecaków, jak pokazuje analiza, wynika nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki, termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Wysłano 14 wystąpień do dyrektorów placówek w celu eliminacji zbędnego obciążenia ucznia i podjęcia ścisłej współpracy z rodzicami w zakresie nauczania dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

13. Podsumowanie i wnioski

W dalszym ciągu należy podejmować działania zmierzające do:

- poprawy i zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w publicznych i niepublicznych szkołach,
- popularyzacji profilaktyki higieny czystych rąk,
- zintensyfikowaniu działań zmierzających do eliminacji stanowisk pracy uczniów/ przedszkolaków, które nie są dostosowane do wymagań ergonomii,
- zwrócenia uwagi nauczycielom i dzieciom na problem przeciążonych plecaków będących przyczyną wad postawy

VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

Powiat będziński

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi.

W roku 2019 objętych nadzorem były **263** zakłady pracy, w których było zatrudnionych **12719** pracowników. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego się zwiększyła się o 12 zakładów, oraz zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego wzrosło o 114 osób. Od kilku lat obserwuje się wzrost liczby małych przedsiębiorstw zatrudniających po kilku, kilkunastu pracowników głównie w sektorze usług i handlu. Nadal znaczna ilość nadzorowanych zakładów (65%) to zakłady zatrudniające do 100 pracowników.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracowników przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i preparatów chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

Skontrolowano **127** zakładów i przeprowadzono **153** kontrole. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **19** decyzji administracyjnych, którymi zobowiązano strony do wykonania **94** nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- -brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia
- -niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych
- -brak rejestru pomiarów i karty badań
- -brak lub nieprawidłowo sporządzona ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy
- -przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych
- -brak instrukcji stanowiskowych
- -nieprawidłowe oznakowanie substancji i mieszanin chemicznych

Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

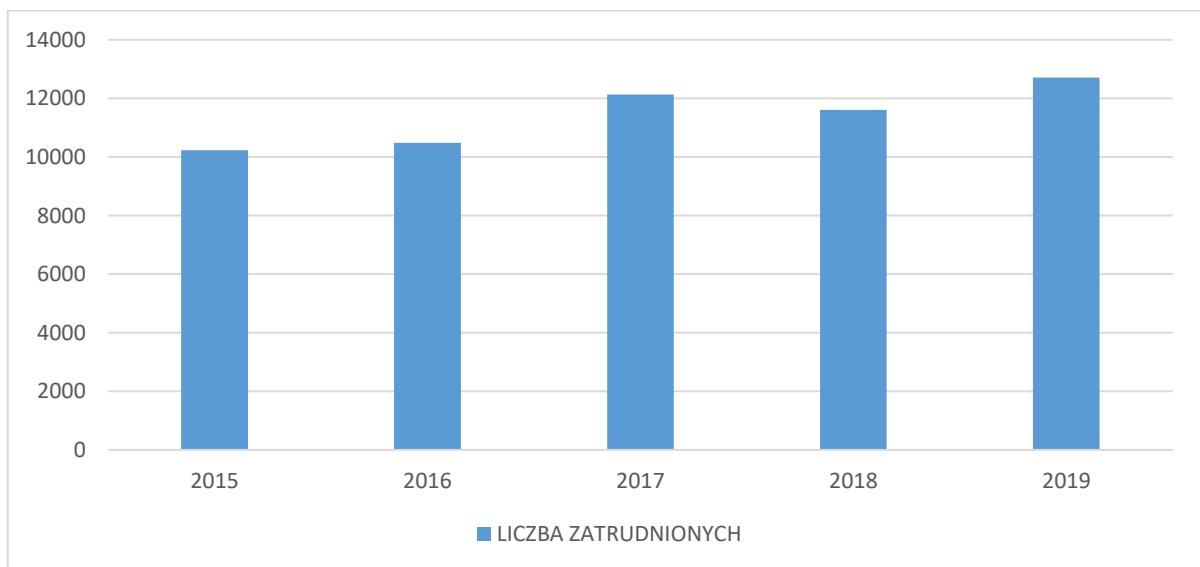
- systematyczne obniżanie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia na hałas
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń socjalnych
- wyposażenie pracowników w odzież roboczą i ochronną oraz indywidualne środki ochrony osobistej,
- szkolenie pracowników w zakresie stosowania urządzeń i sprzętu ochronnego w procesie pracy na stanowiskach gdzie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm
- aktualizowanie oceny ryzyka zawodowego, oraz informowanie o zagrożeniach na poszczególnych stanowiskach pracy

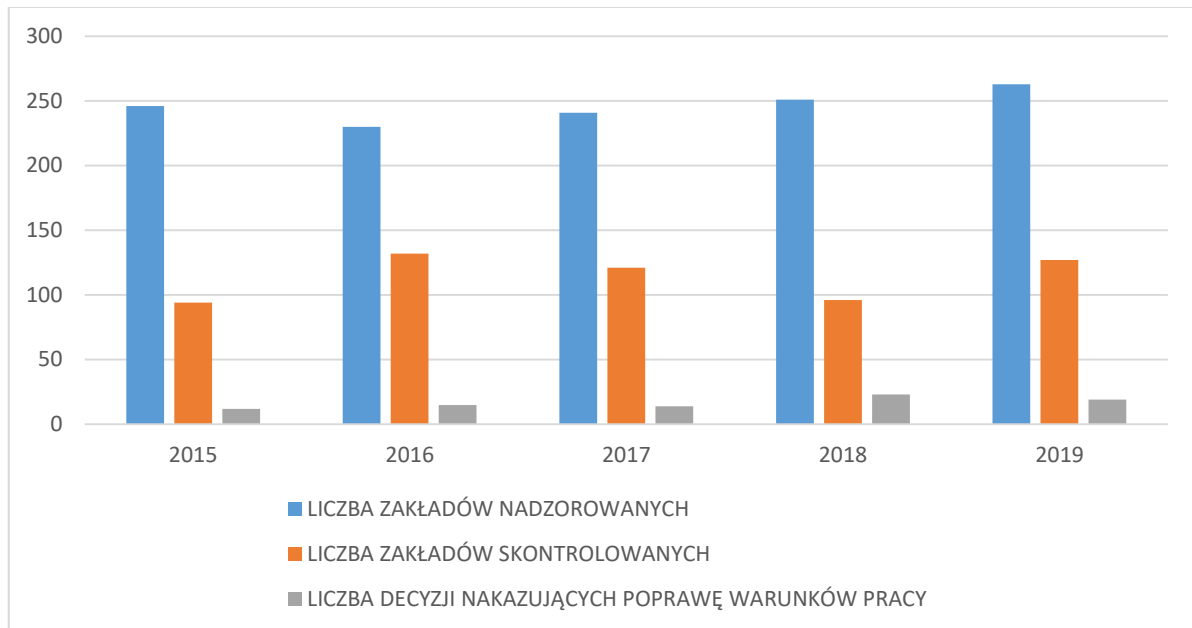
Kontrole wykazały w 7 zakładach pracy przekroczenie dopuszczalnych wartości stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Na wszystkich w/w zakładach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego natężenia hałasu. Narażonych na ten czynnik jest łącznie 36 pracowników. Oprócz przekroczenia norm poziomu hałasu w 1 zakładzie 5 osób jest zatrudnionych w narażeniu na drgania mechaniczne a przekroczenie dopuszczalnych wartości, stężenia pyłów stwierdzono w 1 zakładzie (narażonych łącznie 23 osoby). W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami stężenia pyłu, oraz natężenia hałasu na stanowiskach pracy zostały wydane **3** decyzje nakazujące likwidację przekroczeń. W wyniku tych działań poprawiono warunki pracy w zakresie narażenia na pyły dla 8 pracowników. W zakładach w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości czynników fizycznych (hałasu i drgań mechanicznych) opracowano i wdrożono programy zabezpieczenia przed szkodliwym działaniem hałasu i drgań mechanicznych na organizm człowieka.

PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2015-2019

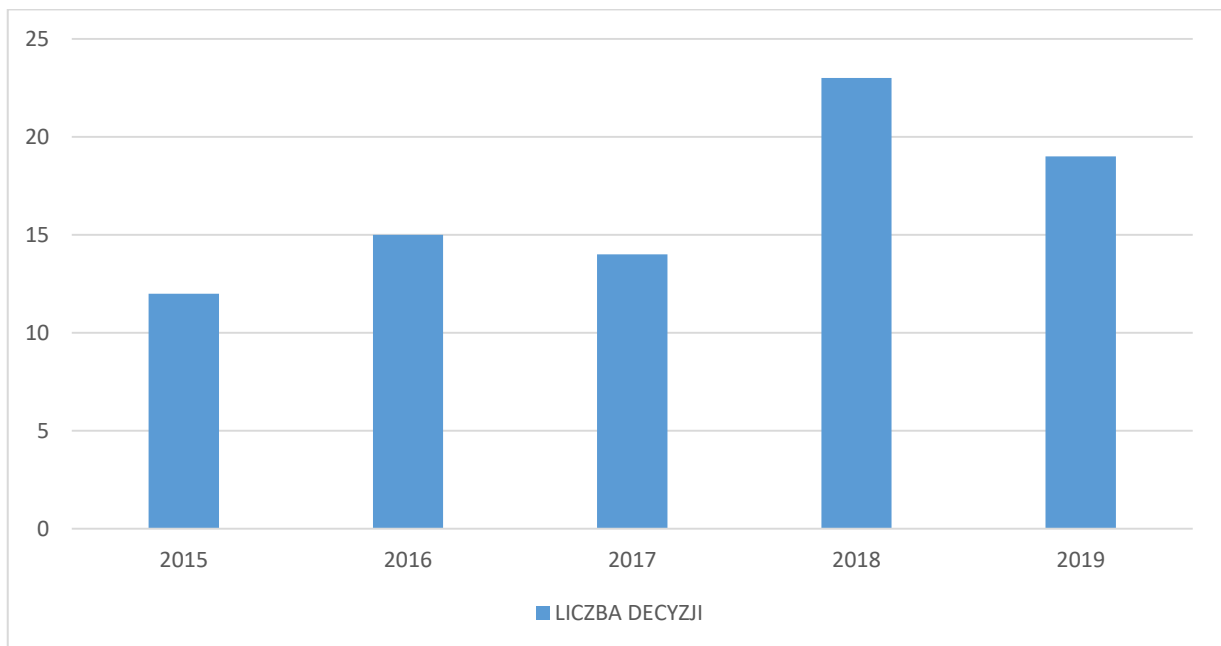

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2015-2019

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych
w latach 2015-2019

Liczba wydanych decyzji w latach 2015-2019

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2019r. sprawowano nadzór nad 8 podmiotami wprowadzającymi do obrotu, substancje i mieszaniny chemiczne i 4 producentami substancji chemicznych. Kontrolowano sposoby bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych na stanowiskach pracy. Przeprowadzono 57 kontroli w tym zakresie.

Podczas kontroli sprawdzano: klasyfikację substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Zostały wydane **4** decyzje nakazujące między innymi sporządzenie spisu stosownych substancji i mieszanin niebezpiecznych, zaopatrzenia się w aktualne charakterystyki, z którymi powinni być zapoznani pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy, zapewnić właściwe warunki przechowywania i magazynowanie substancji i mieszanin chemicznych. W tych sprawach wydano 12 nakazów

W ramach programu o przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje. Przeprowadzono **6** kontroli w zakładach produkcyjnych stosujących prekursory narkotykowe oraz **1** kontrolę w punkcie handlowym wprowadzającym do obrotu prekursory. Kontrole wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem. Prowadzący sprzedaż prekursorów narkotyków prowadzą ewidencję osób realizujących zakupy tych produktów.

W IV kwartale 2019 roku pracownik Sekcji Higieny Pracy uczestniczył w procesach sądowych w charakterze świadka w sprawie ukarania 2 osób, którzy w 2017r. wprowadzali do obrotu na terenie Będzina środki zastępcze (dopalacze) zawierające niedozwolone substancje psychoaktywne. Aktualnie nie są prowadzone przez tutejszy organ nowe postępowania w sprawie handlu dopalaczami.

W ewidencji PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje 6 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono 2 kontrole podczas których zwracano szczególną uwagę: czy znajdujące w obrocie produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne, czy posiadają aktualną datę ważności. Kontrolowano czy etykiety zawierają wymaganymi przepisami informacje takie jak: sposób podania i sporządzenia roztworu roboczego, sposób działania na organizmy zwierzęce, okres karencji po wykonanym zabiegu, stosowane środki ostrożności, postępowanie z opakowaniami itp. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Kontrola u dystrybutora mieszaniny biobójczej stosowanej powszechnie do uzdatniania wody basenowej ujawniła nieprawidłowości w karcie charakterystyki. Wykryte nieprawidłowości zostały usunięte w trakcie trwania kontroli.

3. Czynniki biologiczne

W zakładach produkujących żywność, w piekarniach, ubojniach drobiu, w placówkach ochrony zdrowia, w zakładach produkcji rolnej i gospodarki leśnej laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków, kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajdują się **72** tego typu zakłady.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w **21** zakładach zwracano uwagę na: ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, rejestr prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej) a także sprawdzono instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Przeprowadzono **24** kontrole. Stwierdzono przestrzeganie wymagań higieniczno sanitarnych określonych w przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz prowadzenie niezbędnej dokumentacji pracowniczej dla osób narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne 2 i 3 grupy zagrożenia. Wydano **1** decyzję w sprawie zapewnienia pracownikom narażonym na kontakt z czynnikami biologicznymi pomieszczenia z natryskami.

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W 2019r. w ewidencji było **7** zakładów, w których na stanowiskach pracy występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono **4** kontrole w zakładach pracy oraz **4** kontrole dotyczące nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych pracodawcy dokonali 28 zgłoszeń. Wszystkie firmy wykonujące prace były z poza obszaru nadzorowanego przez PSSE Dąbrowa Górnica. Kontrolowano dokumentację w zakresie badań lekarskich, szkoleń dotyczących prowadzenia pracy przy usuwaniu azbestu, oznakowania stref ochronnych, rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na pył azbestowy oraz zabezpieczenie terenów przyległych i miejsc składowania czasowego odpadów zawierających azbest. Zgłaszane przez mieszkańców nieprawidłowości dotyczące magazynowania płyt azbestowo cementowych nie znalazły potwierdzenia w sporządzonych protokołach.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze występuje w zakładach:

- Elektrociepłownia „Będzin” S.A. w Będzinie - (wodzian hydrazyny i mazut)
- Południowy Koncern Energetyczny S.A. w Będzinie Tauron Wytwarzanie - (wodzian hydrazyny)
- W Zakładach Opieki Zdrowotnej - (promieniowanie jonizujące)

Pracodawcy prowadzą ewidencję pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy i przesyłają terminowo informację o czynnikach rakotwórczych.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze, zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, zmniejszenie czasu ekspozycji oraz stosowanie właściwej wentylacji, poddawanie pracowników specjalistycznym badaniom lekarskim.

5. Interwencje

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej w 2019 roku rozpatrywał ogółem **2** interwencje, które dotyczyły uciążliwości dla okolicznych mieszkańców ze względu na emisję pyłów węgla i hałasu z przeładunków w Euroterminalu Sławków i występowania dużej ilości owadów - much żerujących na opakowaniach po napojach przerabianych w Firmie Krist Mar w Będzinie. Przeprowadzono 4 kontrole i zawarte w protokołach informacje o ujawnionych nieprawidłowościach przesłano zgodnie z kompetencją do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz Starostwa Powiatowego w Będzinie.

6. Choroby zawodowe

W 2019 roku sporządzono 26 kart oceny narażenia zawodowego i wydano **1** decyzję stwierdzającą chorobę zawodową:

- przewlekłe uszkodzenie łąkotki (1)

Dąbrowa Górnica

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku **2019** pod nadzorem pozostawały **222** zakłady pracy, w których zatrudnionych było **23928** osób. Powstały nowe podmioty gospodarcze, zatrudniające od kilku kilkadziesiąt osób świadczące usługi remontowe na rzecz dużych zakładów surowcowych takich jak JSW KOKS Zakład Przyjaźń, ArcelorMittal Poland S.A. i Saint-Gobain

W 2019 roku ArcelorMittal Poland S.A. zakończył kilka inwestycji, proekologicznych dotyczących hermetyzacji procesu rozlewania stali w zakładzie Stalowniczym i budowę instalacji odsiarczania spalin w elektrociepłowni TAMEH. Przeważająca ilość zakładów przemysłowych zlokalizowana

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

jest w strefach ekonomicznych w obrębie ArcelorMittal Poland S.A. i JSW Koks Zakład Przyjaźń. Ograniczenie emisji pyłów przemysłowych i substancji chemicznych do atmosfery poprawi znacząco warunki pracy zatrudnionych w tym rejonie pracowników z innych przedsiębiorstw.

W trakcie prowadzonych wizytacji w zakładach kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno - sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Kontrolowano poziom stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących stosowanych substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

Skontrolowano 85 zakładów i przeprowadzono 119 kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zostało wydanych 16 decyzji administracyjnych, w których zobowiązano strony do wykonania 69 nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 12 zakładach
- przekroczenia NDS i N czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w 4 zakładach
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w 2 zakładach
- brak rejestru pomiarów i karty badań w 6 zakładach
- brak programu działań, zmierzających do ograniczenia narażenia hałasu w 2 zakładach
- niewłaściwy stan higienicznosanitarny pomieszczeń socjalnych i pomieszczeń pracy w 4 zakładach

W 2019 roku stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych normatywów czynników szkodliwych dla zdrowia w 16 skontrolowanych zakładach pracy.

W warunkach przekroczenia NDN hałasu jest zatrudnionych 240 pracowników, w przekroczeniu stężenia pyłu zatrudnionych 15 pracowników, oraz w przekroczeniu NDS czynników chemicznych ogółem 8 osób.

W wyniku działań kontrolnych poprawiono warunki pracy poprzez obniżenie stężenia manganu i tlenu azotu do wartości dopuszczalnych na stanowiskach spawacza dla 8 pracowników. W zakładach pracy w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych wartości natężenia hałasu na stanowiskach pracy zostały opracowane docelowe plany obniżenia hałasu w środowisku pracy oraz wdrożono programy zabezpieczenia pracowników przed szkodliwym działaniem hałasu i drgań mechanicznych na organizm człowieka.

Najczęściej stwierdzane zagrożenia czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy występują w zakładzie Hutniczym ArcelorMittal Poland S.A., JSW S.A. Koksownia Przyjaźń, Saint –Gobain Glass Polska, Brembo Poland Sp. z.o.o oraz w przedsiębiorstwach wykonujących prace remontowe w obiektach tych czterech przedsiębiorstw.

Systematyczne działania kontrolne stanowisk pracy, oraz podjęte działania modernizacyjne wpływają zdecydowanie na poprawę warunków pracy dla zatrudnionych pracowników. W 2019 utrzymała się na tym samym poziomie jak w 2018r liczba stwierdzonych chorób zawodowych wśród pracowników Huty ArcelorMittal i Huty Bankowa rozpoznano choroby zawodowe u 7 pracowników

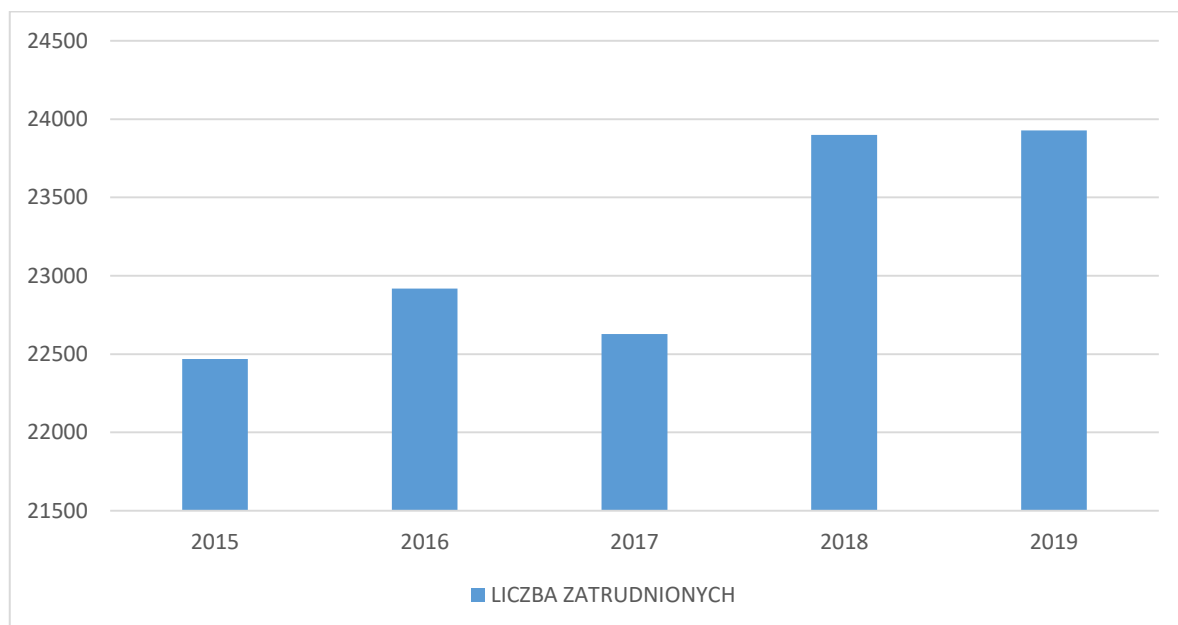
- obustronny trwały ubytek słuchu – 3 osoby, przewlekłe choroby narządu ruchu 3 osoby, - pylica krzemowa - 1 osoba

Poprawę warunków higieniczno – sanitarnych uzyskano przez wyposażenie pracowników w indywidualny sprzęt i środki ochrony osobistej odpowiedni do wykonywanych czynności zawodowych, zastosowanie urządzeń i narzędzi mechanicznych eliminujących pracę fizyczną, oraz zmiany organizacyjne ograniczające czas ekspozycji na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia.

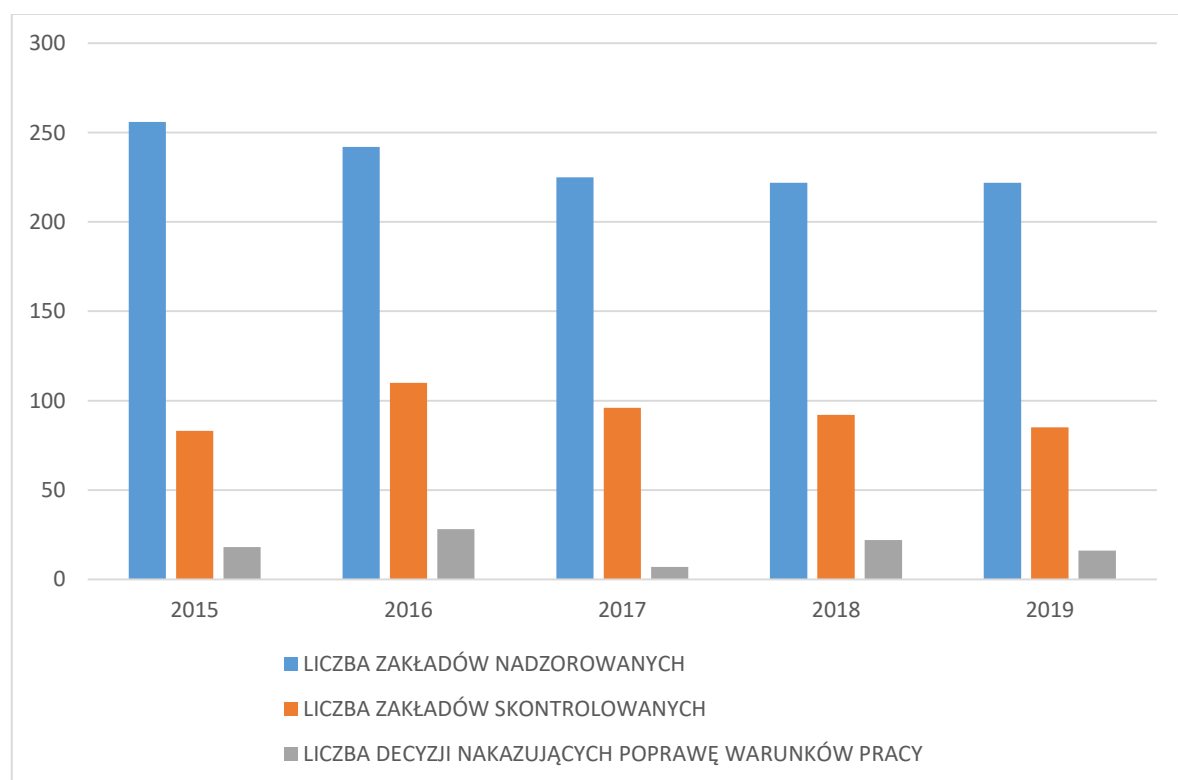
W JSW Koks S.A. zakład Przyjaźń. przeprowadzono kontrole stanowisk pracy wydziału produkcji Koksu oraz ilości zużytych prekursorów narkotyków kategorii 2 - substancji chemicznych stosowanych w procesie oczyszczania gazu i demineralizacji wody obieguj.

PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO
W LATACH 2015-2019.

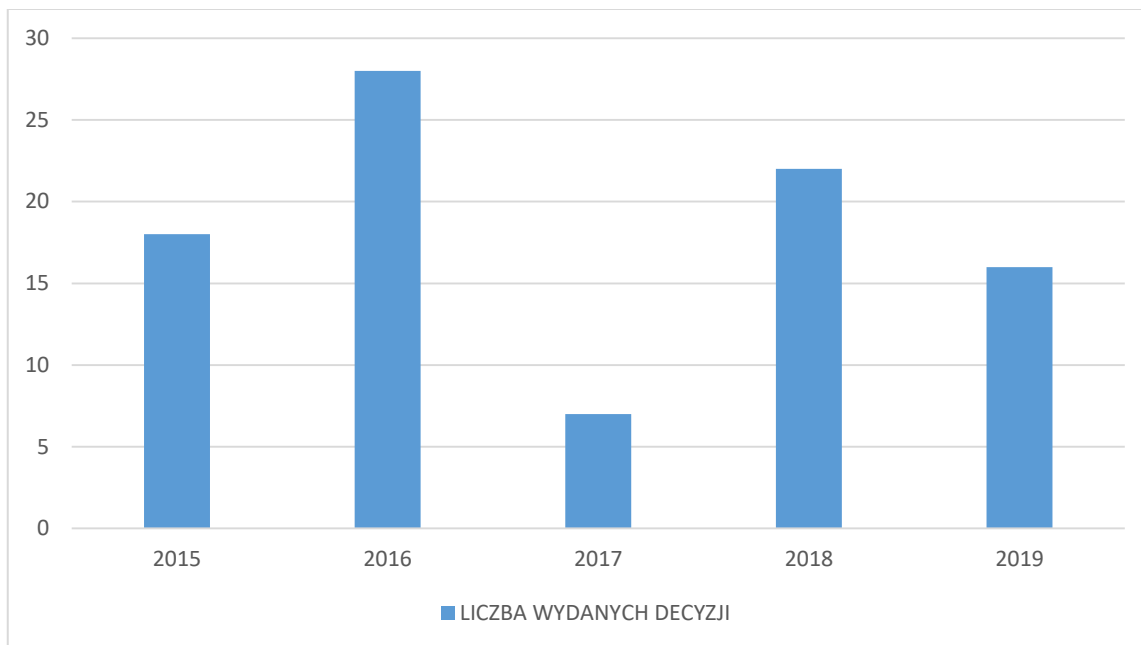
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2015-2019

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2015-2019

Liczba wydanych decyzji w latach 2015-2019

2. Substancje i mieszaniny chemiczne w środowisku pracy

W 2019 roku sprawowano nadzór nad **9 podmiotami** odpowiedzialnymi za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych. 199 zakładami stosującymi w działalności zawodowej chemikalia , oraz **2 producentami** substancji i mieszanin chemicznych.

199 zakładami stosującymi w działalności zawodowej chemikalia ,

Przeprowadzono **53 kontrole** dotyczące substancji i mieszanin chemicznych w zakładach stosujących w działalności zawodowej chemikalia. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również przestrzeganie warunków bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzone kontrole w zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne nie wykazały nieprawidłowości. Kontrola przeprowadzona u dystrybutora produktów chemii gospodarczej ujawniła nieprawidłową kartę charakterystyki dostarczaną odbiorcom importowanego detergentu. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych importer odpowiedzialny za wprowadzanie do obrotu na terytorium RP dostarczył kartę charakterystyki odpowiednią do sprzedawanego produktu.

W IV kwartale 2019 roku przeprowadzono kontrole w ramach ogólnopolskiego programu REF-7 w zakresie oznakowania opakowania i klasyfikacji wprowadzanych do obrotu produktów biobójczych, co do których mają zastosowanie Rozporządzenia i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego oraz substancji objętych rejestracją właściwą. Kontrolą objęto produkt biobójczy – impregnat u wprowadzającego do obrotu oraz producenta substancji jednorodnej. Dokumentacja w tym temacie została przekazana do Biura do Spraw Substancji Chemicznych za Pośrednictwem WSSE w Katowicach.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje.

Przeprowadzone kontrole w **8 podmiotach** (2 wprowadzających do obrotu i 6 stosujących) wykazały, że prowadzona jest ewidencjonowana sprzedaż prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3

(kwas siarkowy, kwas solny, aceton, toluen i nadmanganian potasu) a kontrolowani przedsiębiorcy wykorzystują zakupione prekursory zgodnie z przeznaczeniem w procesach technologicznych.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi w II kwartale 2019r. zostało zakończone postępowanie administracyjne i nałożono karę pieniężną 20 tyś. złotych na osobę wprowadzającą do obrotu w 2018r. na terenie Dąbrowy Górniczej środki zastępcze (dopalacze) zawierające niedozwolone substancje psychoaktywne. Obecnie kontynuowana jest współpraca z KM policji w Dąbrowie Górniczej zakresie przekazywania wzajemnie informacji o sygnalizowanych przez mieszkańców podejrzeniach handlu środkami zastępczymi.

3. Produkty Biobójcze

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono 4 kontrole, u dystrybutorów, podczas których sprawdzano: czy produkty biobójcze oferowane do sprzedaży posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne, czy znajdują się rejestrze produktów i posiadają prawidłowe oznakowanie opakowań dla bezpiecznego ich stosowania, czy etykieta opakowania zawiera niezbędne informacje do ich bezpiecznego stosowania oraz datę przydatności. Skontrolowano 1 producenta wprowadzającego do obrotu produkt biobójczy. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

4. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, ubojniach, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów gospodarczych znajduje się 48 zakładów.

W kontakcie z czynnikami biologicznymi 2 i 3 grup zagrożenia jest zatrudnionych – 850 osób. Przeprowadzono 16 kontroli w zakładach pracy i placówkach medycznych na terenie miasta Dąbrowy Górniczej. W czasie prowadzonych kontroli zwracano uwagę na prawidłową ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej), sprawdzano instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, oraz przeprowadzanie okresowych szczepień dla pracowników narażonych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 2019r. nadzorem sanitarnym objęto **22** zakłady pracy, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono ogółem **7** kontroli w tym 6 kontroli tematycznych i **1** kontrolę prac związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i obiektów przemysłowych. W czasie prowadzonych czynności kontrolnych w zakładach pracy stosujących substancje lub materiały o działaniu rakotwórczym i kontroli prac usuwania azbestu sprawdzano rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi, rejestry pracowników wykonujących te prace, badania lekarskie, szkolenia pracowników w zakresie stosowania środków ochrony osobistej i bezpiecznej pracy w kontakcie z substancjami o działaniu rakotwórczym i mutagennym oraz czy przekazywana jest informacja do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o występowaniu czynników rakotwórczych i procesów o działaniu rakotwórczym na stanowiskach pracy.

W 2019 roku do PSSE w Dąbrowie Górniczej wpłynęło 18 zgłoszeń, przed planowanym terminem usuwania azbestu na terenie miasta. Przeprowadzono 1 kontrolę w zakładzie mającym siedzibę w Dąbrowie Górniczej, który prowadzi działalność w zakresie transportu materiałów zawierających azbest. Skontrolowano 1 przedsiębiorcę wykonującego demontaż elewacji budynku mieszkalnego w postaci płyt azbestowo cementowych. Kontrole w obu przypadkach nie wykazały nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze benzen, benzo(a)piren i WWA (wyższe węglowodory aromatyczne) jest w zakładach:

- JSW KOKS Zakład Przyjaźń – 469 osób
- „Zrembud” Sp. z o.o. - 249 osób
- PPUH Remkoks Sp. z o.o. – 57 osób

związanych z procesami produkcji koksu.

Na czynniki o działaniu rakotwórczym (wodzian hydrazyny) stosowany w obiegach wody chłodzącej są pracownicy elektrociepłowni Tameh i ArcelorMittal Poland S.A., oraz na promieniowanie jonizujące i cytostatyki pracownicy w zakładach opieki zdrowotnej.

Kontrolę narażenia na cytostatyki przeprowadzono w Zagłębiowskim Centrum Onkologii Szpital im Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej, w którym na czynniki rakotwórcze jest narażonych 20 osób zatrudnionych na stanowisk: pielęgniarka i farmaceuta

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim.

6. Interwencje

Rozpatrzono w 2019r **3** interwencje, które wpłynęły do działu Higieny Pracy. Dwie zgłoszone przez pracowników interwencje dotyczyły niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych pomieszczeń socjalnych (umywalni, i sanitariatów) w miejscu pracy) ArcelorMittal Poland S.A. sklepu wielkopowierzchniowego Auchan. Przeprowadzone kontrole sprawdzające we wszystkich 3 sprawach nie potwierdziły nieprawidłowości.

7. Choroby zawodowe

W 2019 roku wydano **12** decyzji stwierdzających chorobę zawodową oraz 14 decyzji odmownych. Sporządzono 23 karty oceny narażenia zawodowego

W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających choroby zawodowe wzrosła ponad dwukrotnie

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylice płuc górników kopalń i pylica krzemowa (4),
- obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu (3)
- przewlekłe choroby narządu ruchu (2)
- alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (2),
- zespół rowka nerwu łokciowego (1),

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Powiat będziński

W roku sprawozdawczym 2019 uzgodniono **10** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i **7** projektów zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Projekt zmiany nr 5 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz dotyczył obszaru lokalizacji rurociągu paliwowego Boronów – Trzebinia. Planowany rurociąg stanowić będzie przedłużenie istniejącego układu rurociągów produktowych Płock – Koluszki – Boronów. Szerokość pasa terenu objętego studium wynosi 50 m, jedynie w rejonie Dzierżawy (sołectwo Żeliszawice) dochodzi do 250 m. Obszar objęty studium to w większości tereny niezainwestowane, głównie grunty orne. Cały obszar rozciąga się poza terenami o większej koncentracji zabudowy mieszkaniowej.

Kolejny projekt zmiany nr 5 do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz dotyczył rozbudowy cmentarza parafialnego w Siewierzu – Osiedle

Zachód. W studium utrzymano istniejący teren cmentarza z zielenią urządzoną i obiektami małej architektury. Jako dopuszczalne zagospodarowanie ustalono obiekty uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie (domy pogrzebowe, kaplice, obiekty administracyjno – usługowe i gospodarcze), sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, ulice wewnętrzne i miejsca postojowe. Wskazano również teren powiększenia powierzchni cmentarza. Jako dopuszczalne zagospodarowanie ustalono obiekty uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie (domy pogrzebowe, kaplice, obiekty administracyjno – usługowe i gospodarcze), sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, ulice wewnętrzne i miejsca postojowe. Ponadto w studium wskazano teren zieleni izolacyjnej oraz tereny miejsc postojowych oraz drobnych usług związanych z obsługą istniejącego cmentarza oraz powiększenia cmentarza. Ustalono kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy m.in. w zagospodarowaniu terenów wokół cmentarza ZC i ZC1 należy uwzględnić strefy dotyczące zagospodarowania terenów w odległości 50,0 m i 150,0 m od granic cmentarza. Dla rozbudowy cmentarza opracowano „Opinię hydrogeologiczną dla projektowanej rozbudowy cmentarza w Siewierzu” – 2018 rok.

Gmina Psary przedstawiła projekt zmiany nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Psary obejmujący tereny położone w sołectwach Strzyżowice, Malinowice, Preczów, Sarnów, Gołąsza, Brzękowice, Dąbie. Zmiana nr 2 studium wynikała z potrzeby poszerzenia obszarów zabudowy mieszkaniowej oraz wprowadzenia nowych terenów inwestycyjnych, terenów usług sportowo – rekreacyjnych, a także przemysłowych i usługowych. Dla niektórych zmian zachodziła potrzeba rozbudowy układu jedynie o drogi gminne oraz wewnętrzne na etapie wykonania planów miejscowych. Ponadto zapisy zmiany studium określające warunki zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy były skorygowane w zakresie wskaźników i parametrów urbanistyczno - architektonicznych, dając wytyczne do planów miejscowych. Wpływ planowanych zmian kierunków zagospodarowania terenów przewiduje zwiększenie terenów zainwestowanych w stosunku do obecnie przewidzianych kosztem 92 ha, terenów zieleni, tj.: tereny lasów i zadrzewień, tereny dolesień na gruntach rolnych, tereny parków, skwerów i zieleńców, tereny gruntów rolnych i łąk, tereny gruntów rolnych i łąk wyłączone spod zabudowy.

Z przedłożonej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mierzęcice wynika, że obszar zmiany studium obejmuje tereny położone w sołectwie Nowa Wieś: teren nr 1 usytuowany w południowej części sołectwa przy granicy z gminą Bobrowniki o powierzchni 81,08 ha; teren nr 2 usytuowany w północno – zachodniej części sołectwa, przy ul. Wolności o powierzchni 15,06 ha. W granicach studium projekt zmiany wyznacza nowoprojektowane tereny o działalności produkcyjnej, składowania i usług, dla których podstawowe przeznaczenie terenu obejmuje obiekty przeznaczone na potrzeby przemysłu, centra logistyczne, bazy, składy, magazyny, handel hurtowy i giełdowy, obiekty przeznaczone na potrzeby usług, drogi, sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej oraz tereny zieleni towarzyszącej zabudowie. Przeznaczenie dopuszczalne obejmuje obiekty i urządzenia związane z funkcjonowaniem lotniska, stacje paliw, obiekty i urządzenia transportu, parkingi oraz instalacje wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW. Ponadto w obszarach terenów zainwestowanych – terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej, usytuowanych wzdłuż ulicy Zawadzkiego projekt zmian studium wprowadził następujące uzupełnienia: przeznaczenie podstawowe obejmuje obiekty przeznaczone na potrzeby usług, drogi, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, zieleń towarzyszącą zabudowie, zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę mieszkaniowo – usługową. Dla ograniczenia zarówno potencjalnych oddziaływań na środowisko oraz w szczególności minimalizacji uciążliwości dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej projekt zmiany studium w granicach terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wprowadza zakaz lokalizacji obiektów handlu targowiskowego, hurtowego, giełdowego, komisów samochodowych, sprzedaży pojazdów ciężarowych, sprzętu budowlanego i rolniczego, obiektów rzemiosła produkcyjnego oraz konfliktowych rodzajów użytkowania w stosunku do zabudowy mieszkaniowej.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice (dla obszaru Mierzęcice – Trzonia) dotyczy obszaru położonego w północnej części gminy (Mierzęcice – Trzonia) i wynika z potrzeby lokalizacji terenu działalności produkcyjnej, składowania i usług w obszarze zlokalizowanym w północnej części gminy w celu umożliwienia realizacji obiektów magazynowo-produkcyjnych. Teren objęty zmianą studium obejmuje rozległe nieużytki porolne, które obecnie podlegają procesom wtórnej sukcesji. W sąsiedztwie terenu planowanej zmiany studium nie występuje zabudowa mieszkaniowa.

Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojkowice wskazuje na rozwój terenów mieszkaniowych we wschodniej części gminy pomiędzy ul. Fabryczną, Długosza, Plaka i Głowackiego. W znacznie mniejszym stopniu zabudowa ta ma być zlokalizowana w zachodniej części gminy. Poza tym utrzymuje się tereny przemysłowe w dotychczasowej funkcji oraz wyznacza nowe obszary aktywności gospodarczej w ich sąsiedztwie. Wskazuje się także na rozwój zalesień na gruntach rolnych oraz usług sportu, rekreacji i turystyki. Głównym typem zabudowy preferowanym w rozwoju przestrzennym gminy ma być zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Ustalenia studium dążą do wykonywania zwartej struktury przestrzennej o charakterze miejskim z dominacją osiedli jednorodzinnych. Utrzymane i rozszerzone zostają obszary usługowe, parkowe oraz rekreacyjne. Przyrost terenów osadniczych powinien polegać na dopełnieniu i intensyfikacji zabudowy istniejących układów osadniczych oraz na dodawaniu terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów. Przedsięwzięcia mogące zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy lokalizować poza terenem zabudowy mieszkaniowej. Ponadto nowe przedsięwzięcia mogące zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy lokalizować poza terenami bezpośrednio sąsiadującymi z terenami zabudowy mieszkaniowej. Dla terenów na których funkcjonują w/w przedsięwzięcia zakłada się ich odgrózenie od terenów zabudowy mieszkaniowej poprzez realizację pasów zieleni izolacyjnej (wysokiej i niskiej). Oddziaływanie inwestycji nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Dla istniejących zakładów których oddziaływanie wykracza poza obszary działalności należy stopniowo ograniczać uciążliwości poprzez stosowanie rozwiązań technicznych oraz zmianę technologii.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzin dla terenu położonego w dzielnicy Łagisza w rejonie ulicy Bory i granicy z gminą Psary było wprowadzenie przeznaczenia terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej; teren lasu. Przeznaczenie tych terenów odpowiada bieżącemu zagospodarowaniu. Jednocześnie w projekcie planu wprowadzono zakaz lokalizowania przedsięwzięć związanych z gospodarowaniem odpadami, uwzględniając tym samym oczekiwania lokalnej społeczności, wyrażającej obawy i sprzeciw wobec tego typu działalności.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Łagisza przy ulicy Odkrywkowej, Niepodległości, Pokoju, Parkowej oraz granicą z gminą Psary wprowadza obszar pod szereg funkcji, w tym głównie mieszkaniową jednorodziną oraz usługową w różnych konfiguracjach. Pozostałe tereny przeznaczone pod zabudowę, w tym mieszkaniową wielorodzinną, usługi publiczne, produkcję ogrodniczą, obiekty produkcyjne, składy i magazyny to utrwalenie stanu obecnego. Nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, w tym z równoważną lub towarzyszącą funkcją usługową rozwijana będzie na zasadzie uzupełnienia i kontynuacji istniejącego zainwestowania głównie w części centralnej i wschodniej obszaru. Funkcja usługowa wyznaczona została w południowo – zachodniej części w sąsiedztwie drogi krajowej nr 86. Na przedmiotowym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu obszarów chronionych akustycznie.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w rejonie ulic: Wolności, Sadowej i Modrzewiowej ustala przeznaczenia terenów oraz zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, a także parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w sposób przeważnie sankcjonujący istniejący stan zagospodarowania oraz harmonizujący ze stanem faktycznym zarówno samego obszaru planu, jak i jego sąsiedztwa, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i funkcjonalnymi, a także z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy oraz wniosków mieszkańców. Przeznacza przedmiotowy obszar przede wszystkim pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (w tym z równoważną funkcją usługową w sąsiedztwie ul. Wolności). Wśród nich nie pojawią się nowe obszary inwestycyjne, a rozwój zabudowy odbywał się będzie na zasadzie dogęszczania istniejącego zagospodarowania. Teren leśny pozostawiono w stanie istniejącym, natomiast dolinę Potoku Brzozowickiego wskazano jako tereny zieleni nieurządzonej. Teren po dawnej linii piaskowej wskazano częściowo jako teren zieleni urządzonej, częściowo przeznaczono je pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sławkowa dotyczył lokalizacji rurociągu paliwowego Boronów – Trzebinia. Obszar objęty projektem to w większości tereny niezainwestowane, głównie grunty orne. Cały obszar rozciąga się poza terenami o większej koncentracji zabudowy mieszkaniowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ul. Wiejską, ul. Nowopogońską, nasypem kolejowym, granicą administracyjną z miastem Sosnowiec, drogą KDG wyznaczył tereny m.in. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, usługowo – mieszkaniowej wielorodzinnej, usługowej, tereny zabudowy usługowej – usług publicznych, tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej. W przedstawionej dokumentacji znalazła się zmiana przeznaczenia terenu na którym znajduje się istniejące ujęcie wody z terenu zabudowy usługowej na teren zabudowy usługowo – produkcyjnej z możliwością lokalizacji m.in. stacji paliw, stacji obsługi technicznej samochodów, stacji diagnostycznych czy myjni samochodowych co może przyczynić się do pogorszenia parametrów określających stan jakości wody czerpalnej z tego ujęcia, również zła jakość wody może wynikać z braku stref ochronnych wokół ujęcia. Wobec powyższego opinia sanitarna została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że teren oznaczony symbolem S4.22PU ustala się jako teren usługowy w części obszaru dotyczącego istniejącego ujęcia trąsowego wody wraz z ograniczeniami wynikającymi z podanej definicji zabudowy usługowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladzi dla terenu pomiędzy ulicą Będzińską, drogą krajową DK86, nasypem kolejowym wskazuje następujące przeznaczenie terenów m.in. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; tereny zabudowy usługowej; tereny zabudowy usługowo – mieszkalnej; tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²; tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej. Ze względu na bliskie sąsiedztwo terenów „wrażliwych” opinia sanitarna została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że dla terenów oznaczonych symbolem U/UC (tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²), PU (tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej) graniczących z terenami MN– (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) – ustala się realizację usług przy granicy terenu, natomiast w części środkowej realizację obiektów produkcyjnych oraz z warunkiem urządzenia zieleni izolacyjnej pomiędzy terenami 1PU i 13 MN (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Projekt planu ponownie został poddany opiniowaniu przez tutejszy organ. W obszarze planu stwierdzono bezpośrednie sąsiedztwo terenu zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² z zabudową mieszkaniową. Bliska lokalizacja wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, zabudowy usługowo – produkcyjnej przy terenach zabudowy usługowo – mieszkalnej powoduje konflikty społeczne związane z uciążliwościami powodowanymi przez inwestycje powstające na tych terenach.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W związku z powyższym opinia sanitarna została wydana pod warunkiem wydzielenia nieprzekraczalnej linii zabudowy dla terenu 9U/UC łączącego się z terenem 2U/MN, dla terenu 5U/UC łączącego się z terenem 3U/MN i 4U/MN dla terenu 8U/UC łączącego się z terenem 5U/MN w celu ochrony terenów zabudowy mieszkaniowej. Projekt planu ponownie został poddany opinii przez tutejszy organ. W aktualnie przedłożonym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniono warunek podany w opinii sanitarnej poprzez wprowadzenie nieprzekraczalnych linii zabudowy. Ponadto wprowadzono zapis dotyczący dodatkowego dopuszczenia realizacji ekranów akustycznych, wyznaczono tereny zieleni izolacyjnej, wprowadzono nakaz realizacji osłon akustycznych przysłaniających urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne lokalizowane na dachach budynków o wysokości minimum 50 cm wyższej niż wysokość przysłanianych urządzeń (osłony muszą przesłaniać obiekty od strony wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej).

W projekcie planu miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ulicami: Staszica, Szpitalną, Wojkowską, Rolniczą, granicą administracyjną z miastem Siemianowice Śląskie wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej, składów i magazynów. Ze względu na bliskie sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej z terenami produkcyjnymi i usługowymi opinię sanitarną wydano z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że dla terenu oznaczonego symbolem PU (tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej, składów i magazynów) graniczącego z terenem MN (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) – ustala się realizację usług przy granicy terenu, natomiast w części środkowej realizację obiektów produkcyjnych. Burmistrz Miasta Czeladź ponownie zwrócił się do tutejszego organu o opinię do ww. projektu planu. W przedłożonej dokumentacji nie uwzględniono warunku podanego w opinii sanitarnej. Wobec powyższego nową opinię sanitarną wydano również pod warunkiem lokalizacji zabudowy usługowej terenu 1PU i 4PU przy granicy z terenami odpowiednio 4 MN i 18 MN w celu ochrony zabudowy mieszkaniowej przed oddziaływaniem obiektów produkcyjnych. Projekt planu ponownie został poddany opiniowaniu przez tutejszy organ. W przedstawionym do zaopiniowania projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu ochrony zabudowy mieszkaniowej przed oddziaływaniem obiektów produkcyjnych wprowadzono zapis zastosowania zieleni izolacyjnej dla terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej.

W granicach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w sołectwach Gródków i Psary planowana jest przebudowa gazociągu relacji Tworzeń – Łagiewniki. Ponadto w projekcie planu ustalono przeznaczenie terenów pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny rolnicze, teren wód powierzchniowych płynących, teren kolejowy.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice dotyczącego miejscowości Mierzęcice ul. Głowackiego wyznacza następujące kategorie terenów: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny dróg publicznych, teren drogi wewnętrznej. Proponowane w miejscowym planie zmiany w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów w stosunku do istniejącego użytkowania i zagospodarowania, obejmują wyznaczenie nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Podstawowe przeznaczenie terenu obejmuje zabudowę mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług towarzyszących z zakresu: zdrowia, edukacji, handlu detalicznego, gastronomii, sportu i rekreacji oraz usług konsumpcyjnych służących zaspakajaniu osobistych potrzeb mieszkańców (np. fryzjer, gabinet kosmetyczny, punkt napraw AGD), realizowanych w celu poprawy warunków mieszkania i jakości życia społeczności lokalnej. Przeznaczenie uzupełniające obejmuje ponadto: tereny zieleni urządzonej z obiektami małej architektury, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi wewnętrzne oraz budynki gospodarcze i garaże.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice w miejscowości Nowa Wieś – Tereny Inwestycyjne. Teren objęty miejscowym planem obejmuje rozległe kompleksy nieużytków porolnych, które obecnie podlegają procesom wtórnej sukcesji. W granicach terenu planu ustalenia projektu miejscowego planu wyznaczają tereny o następującym przeznaczeniu: U tereny zabudowy usługowej, UMN tereny zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej, Uks tereny zabudowy usługowej obsługi komunikacji samochodowej, PU tereny obiektów produkcyjnych, baz składów magazynów i usług, KD tereny dróg publicznych: KDG – główna, KDZ – zbiorcza, KDD – dojazdowa, KDW teren drogi wewnętrznej. W obszarach PU obowiązuje zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej oraz lokalizacji usług rozrywki i kultury, zamieszkania zbiorowego i usług związanych ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży. Dla ograniczenia uciążliwości terenów PU na kierunku sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej wzdłuż ulicy Zawadzkiego, projekt miejscowego planu wprowadza nakaz realizacji wzdłuż drogi 1KDD pasa zieleni izolacyjnej o minimalnej szerokości 10m. Dla ochrony przed hałasem terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej na kierunku wschodnim wzdłuż ulicy Zawadzkiego oraz na kierunku południowym – bezwzględnie konieczne jest na etapie projektowania inwestycji stosowanie rozwiązań ograniczających emisję hałasu m.in. poprzez odpowiednie zaprojektowanie wewnętrznego układu komunikacyjnego, ekranowanie źródeł hałasu zabudową, kształtowanie rzeźby terenu wzdłuż dróg w sposób sprzyjający tłumieniu hałasu, wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej.

Wykonano **117** uzgodnień warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Ustalane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązywały do istniejącego zagospodarowania terenu.

Wydano **8** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one m.in. nowatorskiej linii do produkcji palet tekturowych z innowacyjną technologią ich wytwarzania; zespołu przemysłowo – magazynowo – usługowego z obiektami towarzyszącymi; budowy gminnej oczyszczalni ścieków w gminie Psary; budowy Bazy Paliw na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego w Pyrzowicach; budowy zakładu przetwórstwa warzyw i owoców; przetwarzania (w tym czasowego magazynowania) odpadów innych niż niebezpieczne, tj. tworzyw sztucznych; budowy instalacji do nakładania powłok ochronnych; modernizacji zakładu przetwarzania i recyklingu tworzyw sztucznych.

Wydano **15** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla budowy sieci kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bobrowniki ul. Teligi, ul. Akacyjowa; rozbudowy drogi krajowej nr 1 na odcinku Brudzowice – Siewierz; poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze krajowej nr 1 – zadanie nr 5 przebudowa odcinka Siewierz – Podwarpie; przebudowy odwodnienia drogi powiatowej 4721 S ul. Zagórska w Będzinie; budowy kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Rolniczej w Czeladzi; rozbudowy drogi gminnej ul. Zawodzie w Wojkowicach Kościelnych; budowa kanalizacji w części sołectw Mierzęcice II i Przeczycze; adaptacji istniejącego placu po byłym składzie opału do pełnienia funkcji punktu zbierania złomu; budowy farmy fotowoltaicznej.

Wydano **7** uzgodnień przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć realizowanych głównie na obiektach przemysłowych.

Z przedstawionych do opiniowania raportów wynika, że w Pyrzowicach na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” powstanie baza paliwa lotniczego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, która zaopatrywać będzie w paliwo wszystkie samoloty operujące na terenie MLP Katowice. Docelowo planowana jest budowa 6 podziemnych zbiorników magazynowych o pojemności 1000 m³ każdy, jednego nadziemnego zbiornika o pojemności 100 m³ (zbiornik zrzutu awaryjnego), jednego nadziemnego zbiornika o pojemności 30 m³ (zbiornik sedimentacyjny), 4 stanowisk rozładunkowych autocystern (o zdolności rozładunkowej do 150

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

m³ paliwa na godzinę każde) oraz stanowiska rozładunkowego cystern kolejowych, umożliwiającego jednoczesny postój 36 cystern, z przepompownią o wydajności ok. 540 m³ paliwa na godzinę.

W Psarach powstanie gminna oczyszczalnia ścieków. Inwestycja obejmować będzie budowę obiektów technologicznych, potrzebnych do oczyszczania ścieków bytowo – gospodarczych pochodzących z terenu Gminy Psary.

Również w Psarach przy ul. Akacyjowej nastąpi budowa zespołu hal magazynowych z funkcją kompletowania i konfekcjonowania towaru. Planowana inwestycja będzie obejmować 8 hal produkcyjno – magazynowych o powierzchni około 180 000 – 200 000 m² oraz budowę portierni, zbiorników i pompowni p.poż., zbiornika retencyjnego oraz wjazdów wraz z infrastrukturą.

Na terenie miasta Czeladź planowana jest zmiana uwarunkowań środowiskowych dotyczących budowy i eksploatacji zespołu magazynów Centrum MLP Czeladź. Inwestor planuje zmianę izolacyjności akustycznej ścian dla wszystkich planowanych obiektów magazynowych. W raporcie oddziaływania na środowisko, który stał się podstawą do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, do obliczeń akustycznych przyjęto wartość izolacyjności akustycznej ścian wszystkich budynków magazynowych $R_w=28$ dB. Obecnie, inwestor zamierza zastosować ścianę warstwową o współczynniku $R_w = 25$ dB. Ponadto, nieznacznie zmieni się zagospodarowanie terenu – nie będzie to 5 hal magazynowych, a 3 grupy hal (oznaczonych jako A, B i C), w tym każda grupa będzie dodatkowo podzielona na segmenty (A – 3 zblokowane segmenty A1, A2 i A3; B – 2 zblokowane segmenty B1 i B2; C – 3 segmenty, C1 i C2 zblokowane, C3 odrębnie). Dodatkowo, w związku z wymogami najemcy jednej z hal (B2), w której magazynowane będą produkty niebezpieczne, hala ta zostanie wyposażona w dodatkowe zabezpieczenia oraz w pomieszczenie akumulatorowni, w którym ładowane będą akumulatory (przeznaczone przez najemcę na sprzedaż). Pomieszczenie zostanie wyposażone w wentylację mechaniczną (pojawi się nowy emitor ze stanowiska ładowania akumulatorów i emitor z wentylacji ogólnej pomieszczenia).

W Siewierzu powstanie instalacja do wytwarzania mas bitumicznych. Zakres przedsięwzięcia obejmuje budowę wytwórni mas bitumicznych wraz z posadowieniem modułu do odzysku destruktu asfaltowego; wydzielenie miejsc składowania kruszywa; wydzielenie placu manewrowego z drogami dojazdowymi; budowę kontenerowego budynku socjalno – biurowego; budowę kontenerowego laboratorium wraz z biurem; budowę kontenerowej stacji transformatorowej; posadowienie wagi samochodowej wraz z kontenerowym budynkiem obsługi; budowę parkingu dla samochodów.

W omawianym roku niezadowolone i protesty mieszkańców budziły następujące inwestycje:

- budowa instalacji do wytwarzania mas bitumicznych w Siewierzu przy ul. Bacholińskiej. Protesty zakładu znajdującego się w sąsiedztwie inwestycji dotyczyły: emisji zanieczyszczeń pyłowo gazowych z procesu produkcyjnego mas bitumicznych,

- budowa stacji bazowej telefonii komórkowej P4 Sp. z o.o. nr BED2007_F na nieruchomości położonej w Toporowicach dz. nr ewid. 212 obręb Toporowice. Protesty mieszkańców dotyczyły lokalizacji inwestycji na terenie gdzie planowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zakłócenia walorów widokowych, estetycznych i przyrodniczych terenu, nasilenie fal telefonii komórkowej, narażenie zdrowia i życia ludzi, lokalizacji masztu na działce, na której istnieje już jeden maszt, wpływu promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie ludzi, lokalizacji masztu na terenie o walorach przyrodniczych, obniżenie wartości działek położonych w okolicy, obawy związane z promieniowaniem elektromagnetycznym na ludzi i środowisko, interferencji fal elektromagnetycznych oraz sumowania mocy anten z istniejącym już na działce masztem, niezgod-

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

ności zadania z zapisami planu odnowy miejscowości Toporowice, zachęcenia kolejnych inwestorów do zabudowy nowych masztów telefonii komórkowej, wyników kontroli istniejących stacji i braków standardów ochrony środowiska związanych z emisją promieniowania elektromagnetycznego, braku gwarancji należytego badania wpływu na zdrowie i jakość życia mieszkańców w przypadku istniejących już anten,

- przetwarzanie (w tym czasowe magazynowanie) odpadów innych niż niebezpieczne, tzn.: tworzyw sztucznych i innych surowców wtórnych na terenie działki ew. 154 k.m. 4 położonej w Mierzęcicach. Protest mieszkańców oraz Międzynarodowego Portu Lotniczego w Pyrzowicach dotyczył lokalizacji przedsięwzięcia ze względu na ograniczenia wskazane w art. 87 ustawy Prawo Lotnicze, instalacje związane z przetwarzaniem odpadów przyczyniają się do zwiększenia obecności zwierząt w danym rejonie, szczególnie w zakresie awifauny wysokiego ryzyka do której zaliczamy gatunki występujące stadnie, konieczności zapewnienia działań minimalizujących powstawanie odcieków, odorów oraz odpadów zarówno na etapie budowy i eksploatacji inwestycji, konieczność zastosowania zabezpieczenia terenu planowanej inwestycji przed ewentualnym przedostaniem się substancji i odpadów na teren kolejowy, uwzględnienie planowanego przyśtanku osobowego pn. „Mierzęcice Łubnie”, który będzie wykonany w ramach zadania pn.: „Rewitalizacja i odbudowa częściowa nieczynnej linii kolejowej nr 182 Tarnowskie Góry – Zawiercie”,

- „Adaptacja budynków i placów na Stację Demontażu Pojazdów” przewidziana do realizacji w Siewierzu ul. Olchowa 8, dz. nr 2803/7. Protesty mieszkańców dotyczyły lokalizacji inwestycji w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenie przeznaczonym pod działalność gospodarczą w sąsiedztwie której mieszkają osoby starsze, dzieci; zaburzenia ładu przestrzennego spowodowanego realizacją przedsięwzięcia; braku listownego powiadomienia właścicieli sąsiadujących działek o planowanym przedsięwzięciu; uciążliwego oddziaływania przedmiotowej inwestycji w zakresie emisji hałasu, dwutlenku węgla oraz innych substancji szkodliwych dla środowiska oraz ludzi; drogi dojazdowej do terenu inwestycji; planach lokalizacji w sąsiedztwie przedmiotowej inwestycji nowoczesnego przedszkola z oddziałami integracyjnymi.

W roku sprawozdawczym 2019 dokonano **13** uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno – zdrowotnych. Dotyczyły one m.in.: oczyszczalni ścieków, kuchni cateringowej, żłobka i przedszkola, lokali gastronomicznych, punktu wydawania żywności, gabinetu stylizacji paznokci i makijażu, salonów kosmetycznych.

Przeprowadzono **66** kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania. W wyniku przeprowadzonych kontroli zostało wydanych **66** opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. Projekt zmiany nr 5 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz dotyczył obszaru lokalizacji rurociągu paliwowego Boronów – Trzebinia. Kolejny projekt zmiany nr 5 do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Siewierz dotyczył rozbudowy cmentarza parafialnego w Siewierzu – Osiedle Zachód. Gmina Psary przedstawiła projekt zmiany nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Psary obejmujący tereny położone w sołectwach Strzyżowice, Malinowice, Preczów, Sarnów, Gołaszka, Brzękowice, Dąbie. Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice (dla obszaru Mierzęcice – Trzonia) dotyczy obszaru położonego w północnej części gminy (Mierzęcice – Trzonia) i wynika z potrzeby lokalizacji terenu działalności produkcyjnej, składowania i usług w obszarze zlokalizowanym w północnej części gminy w celu umożliwienia realizacji obiektów magazynowo-produkcyjnych. Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojkowice wskazuje na rozwój terenów mieszkaniowych we wschodniej części gminy po-

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

między ul. Fabryczną, Długosza, Plaka i Głowackiego. Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszarów położonych w Trzebiesławicach było wyznaczenie terenów o przeznaczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzin dla terenu położonego w dzielnicy Łagisza w rejonie ulicy Bory i granicy z gminą Psary było wprowadzenie przeznaczenia terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej; teren lasu. Przeznaczenie tych terenów odpowiada bieżącemu zagospodarowaniu. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Łagisza przy ulicy Odkrywkowej, Niepodległości, Pokoju, Parkowej oraz granicą z gminą Psary wprowadza obszar pod szereg funkcji, w tym głównie mieszkaniową jednorodziną oraz usługową w różnych konfiguracjach. Pozostałe tereny przeznaczone pod zabudowę, w tym mieszkaniową wielorodzinną, usługi publiczne, produkcję ogrodnictwa, obiekty produkcyjne, składy i magazyny to utrwalenie stanu obecnego. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w rejonie ulic: Wolności, Sadowej i Modrzewiowej ustala przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (w tym z równoważną funkcją usługową w sąsiedztwie ul. Wolności). Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sławkowa dotyczył lokalizacji rurociągu paliwowego Boroń – Trzebinia. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ul. Wiejską, ul. Nowopogońską, nasypem kolejowym, granicą administracyjną z miastem Sosnowiec, drogą KDG wyznaczył tereny m.in. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, usługowo – mieszkaniowej wielorodzinnej, usługowej, tereny zabudowy usługowej – usług publicznych, tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej. Opinia sanitarna dla przedmiotowego planu została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że teren oznaczony symbolem S4.22PU ustala się jako teren usługowy w części obszaru dotyczącego istniejącego ujęcia triasowego wody wraz z ograniczeniami wynikającymi z podanej definicji zabudowy usługowej. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladzi dla terenu pomiędzy ulicą Będzińską, drogą krajową DK86, nasypem kolejowym wskazuje następujące przeznaczenie terenów m.in. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; tereny zabudowy usługowej; tereny zabudowy usługowo – mieszkalnej; tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²; tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej. Przedmiotowy projekt planu był kilkakrotnie opiniowany. W aktualnie przedłożonym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniono warunek podany w opinii sanitarnej poprzez wprowadzenie nieprzekraczalnych linii zabudowy. Ponadto wprowadzono zapis dotyczący dodatkowego dopuszczenia realizacji ekranów akustycznych, wyznaczono tereny zieleni izolacyjnej, wprowadzono nakaz realizacji osłon akustycznych przysłaniających urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne lokalizowane na dachach budynków o wysokości minimum 50 cm wyższej niż wysokość przysłanianych urządzeń (osłony muszą przysłaniać obiekty od strony wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej). W projekcie planu miasta Czeladź dla terenu pomiędzy ulicami: Staszica, Szpitalną, Wojkowską, Rolniczą, granicą administracyjną z miastem Siemianowice Śląskie wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej, składów i magazynów. Projekt planu również był kilkakrotnie opiniowany. W przedstawionym do zaopiniowania projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu ochrony zabudowy mieszkaniowej przed oddziaływaniem obiektów produkcyjnych wprowadzono zapis zastosowania zieleni izolacyjnej dla terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej. W granicach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w sołectwach Gródków i Psary planowana jest przebudowa gazociągu relacji Tworzeń – Łagiewniki. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice dotyczącego miejscowości Mierzęcice ul. Głowackiego wyznacza następujące kategorie terenów: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny dróg publicznych, teren drogi wewnętrznej. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice w miejscowości Nowa

Wieś – Tereny Inwestycyjne. Teren objęty miejscowym planem obejmuje rozległe kompleksy nieużytków porolnych, które obecnie podlegają procesom wtórnej sukcesji. W granicach terenu planu ustalenia projektu miejscowego planu wyznaczają tereny o następującym przeznaczeniu: U tereny zabudowy usługowej, UMN tereny zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej, Uks tereny zabudowy usługowej obsługi komunikacji samochodowej, PU tereny obiektów produkcyjnych, baz składów magazynów i usług, KD tereny dróg publicznych: KDG – główna, KDZ – zbiorcza, KDD – dojazdowa, KDW teren drogi wewnętrznej.

2. Wnioski o uzgodnienie warunków zabudowy w przeważającej większości dotyczą budownictwa mieszkalnego jednorodzinne a zabudowa ta nawiązuje do istniejącego zagospodarowania terenu.

3. Na terenie Powiatu Będzińskiego powstały m.in.: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, obiekty handlowo – usługowe, sklepy spożywcze, obiekty przemysłowe.

Dąbrowa Górnicza

W roku sprawozdawczym 2019 uzgodniono 5 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszarów położonych w Trzebieśławicach było wyznaczenie terenów o przeznaczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Projekt planu przewiduje częściowo utrzymanie dotychczasowych form zagospodarowania – zabudowa mieszkaniowa – usługowa, droga dojazdowa oraz użytki rolne oraz przewiduje nową zabudowę mieszkaniową. Zmiana dotyczyć będzie przede wszystkim wprowadzenia zabudowy na tereny do tej pory użytkowane rolniczo, bądź nieużytki.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów w rejonie ul. Koksowniczej, Zakawie, Składowej, Świerczyna, przeważająca część obszaru planu zlokalizowana jest w obrębie strefy A, obejmującej tereny dotychczas zainwestowane, należące do funkcjonujących zakładów przemysłowych, drogi dojazdowe, place manewrowe oraz parking. Strefa A predysponowana jest do pełnienia funkcji przemysłowej z uwagi na położenie w obrębie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, dobrą dostępność komunikacyjną (dostęp do drogi ekspresowej oraz linii kolejowej). W obrębie strefy A nie występują obszary mogące wiązać się z zagrożeniem dla ludzi czy ich mienia. Tereny dotychczas niezagospodarowane gdzie obecnie dominują tereny zielone (nieużytków oraz łąk), zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz tereny kompleksów leśnych zaklasyfikowano do strefy B predysponowanej do pełnienia funkcji przyrodniczej. Powyższe tereny zielone pełnią funkcję ekologiczną. Z uwagi na położenie w obrębie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, dobrą dostępność komunikacyjną, nie wyklucza się jej sukcesywnego zagospodarowania pod przyszłe tereny przemysłowe lub usługowe przy zachowaniu odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi, a terenami zielonymi. Natomiast północno – wschodnia część planu zlokalizowana jest w obrębie strefy C predysponowanej do pełnienia funkcji mieszkaniowej. Obejmuje tereny gdzie obecnie zlokalizowane są obiekty zabudowy mieszkaniowej. Są to tereny zaopatrzone w niezbędną infrastrukturę techniczną oraz posiadają dobrą dostępność komunikacyjną. Obszar planu jest w znacznej części zagospodarowany. Zainwestowanie skupia się w jego centralnej części w pobliżu ulicy: Koksowniczej, Zakawie oraz Składowej. Przedmiotowy teren pełni przede wszystkim funkcję przemysłową, co wynika z jego położenia w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Największe zakłady zlokalizowane są w północnej części obszaru, w pobliżu ulicy Koksowniczej. Występują tam wielkopowierzchniowe hale produkcyjne oraz magazyny należące do takich przedsiębiorstw jak Koksownia „Przyjaźń”, Hobas, Sarpi, Final, Polkoks, itp. W centralnej części terenu zlokalizowany jest ogromny plac stanowiący terminal przeładunkowy należący do firmy Polzug. Natomiast w południowej części położony jest zakład ALBA zajmujący się gospodarką odpadami. Południową część obszaru zajmuje teren kolejowy PKP Cargo. Oprócz istniejących

zakładów znaczącą powierzchnię planu stanowią tereny zwałowisk oraz hałd. Terenom zainwestowanym towarzyszą liczne tereny zieleni urządzonej, nieużytków oraz tereny leśne. Porozciane są one licznymi sieciami infrastruktury technicznej, między innymi liniami elektroenergetycznymi średnich i wysokich napięć. Z uwagi na intensywne zagospodarowanie obszaru planu, znacząca część terenów wyznaczonych w projekcie planu została wprowadzona do jego ustaleń na bazie stanu istniejącego, między innymi: tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P); tereny komunikacji kolejowej (KK); tereny produkcyjno – usługowe (PU); tereny infrastruktury technicznej (IT); infrastruktury elektroenergetycznej (1E); tereny infrastruktury gazowej (1G) oraz wodociągowej (1W) oraz istniejące linie elektroenergetyczne, tereny rolne (R), tereny leśne i zadrzewień (ZL) oraz część dróg. Projekt planu zakłada poszerzenie istniejącego Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych Lipówka II. W ramach rozbudowy planuje się powstanie placów do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów. Celem rozbudowy jest umożliwienie wytwarzania przez zakład środka poprawiającego właściwości gleby AP-1.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych przy ulicy Wiejskiej obejmuje obszar przeznaczony pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren drogi publicznej klasy D (dojazdowa). Obszar planu jest w znacznej części zagospodarowany. Występują tutaj obiekty zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy Wiejskiej. Zabudowie tej towarzyszą tereny zieleni urządzonej (trawniki, krzewy) oraz zieleni nieurządzonej w postaci pojedynczych zadrzewień rozwijających się w drodze naturalnej sukcesji.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Kopalni Dolomitu Ząbkowice obejmuje teren przylegający bezpośrednio do zakładu PPUH „Dolomit” Kopalnia Ząbkowice S.A. z przeznaczeniem podstawowym terenu eksploatacji surowców mineralnych. Dopuszczalnym przeznaczeniem są: obiekty administracyjno – socjalne i inne obiekty i urządzenia związane z funkcją podstawową, obiekty służące ochronie środowiska, sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, drogi związane z bezpośrednią obsługą terenu, maszty stacji bazowych telefonii komórkowej, tereny zielone i zieleń towarzysząca.

Wydano **10** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla budowy parku logistycznego – hale magazynowe z częścią biurową i obiektami towarzyszącymi; budowy fabryki separatorów do baterii litowo – jonowych SKHi-tech Battery Materials Poland; zespołu magazynowo – produkcyjno – usługowego z zapleczem socjalno – biurowym; budowy centrum serwisowego stali nierdzewnej zakładu produkcyjnego Outokumpu; rozbudowy i przebudowy instalacji do mechanicznej obróbki oraz antykorozyjnego powlekania tarcz hamulcowych; instalacji wdmuchiwania pyłu węglowego do wielkiego pieca na terenie ArcelorMittal Poland.

Wydano **11** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla budowy fundamentu pod urządzenie technologiczne na terenie zakładu produkcyjnego; budowy stacji zgazowania argonu dla napełniania butli gazów technicznych; budowy podziemnych zbiorników gazowych na gaz płynny wraz z elektrycznym parownikiem gazu i przyłączem do istniejącej kotłowni gazowej; przebudowy sieci ciepłowniczej oraz sieci gazowej w ramach zadania A – budowa Centrum Przesiadkowego w rejonie dworca kolejowego PKP Centrum; budowy fundamentu pod zmodernizowaną linię gięcia obudów górniczych wraz z infrastrukturą w istniejącej Hali Wsadu Zakładu Walcowni w ArcelorMittal Poland; budowy w zakresie zmiany lokalizacji stacji redukcyjnej gazu koksowniczego na terenie JSW KOKS S.A.; modernizacji instalacji transportu pyłu z wykorzystaniem podajników rurowych i pomp zbiornikowych na terenie JSW KOKS S.A.; budowy kanalizacji sanitarnej na potrzeby zwiększenia przepustowości kanalizacji oraz odbioru ścieków ze strefy ekonomicznej; zbierania odpadów innych niż niebezpieczne.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wydano **4** opinie przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wniosek prezydenta miasta.

Najwięcej dokonano uzgodnień inwestycji realizowanych na obiektach przemysłowych.

W omawianym roku niezadowolone i protesty mieszkańców budziły następujące inwestycje:

- „Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne, w tym złomu oraz przetwarzanie odpadów innych niż niebezpieczne w instalacji” przewidziane do realizacji w Dąbrowie Górniczej ul. Puszkina 41 dz. nr 5244 i 5285/13 k.m. 6). Protesty mieszkańców dotyczyły skumulowania oddziaływań przedsięwzięć realizowanych i zrealizowanych znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedmiotowego przedsięwzięcia oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia z planowanym przedsięwzięciem; rodzaju odpadów, technologii odzysku oraz sposobu ograniczenia oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; ilości odpadów przewidzianych do zbierania i przetwarzania w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia; sposobu zagospodarowania ścieków socjalno – bytowych; sposobu ogrzewania budynku biurowo – produkcyjnego; emisji substancji gazowo – pyłowych do powietrza; wpływu przedmiotowego przedsięwzięcia na walory krajobrazowe; emisji hałasu w związku z eksploatacją przedmiotowego przedsięwzięcia.

W omawianym roku dokonano uzgodnień **9** dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno - zdrowotnych. Dotyczyły one lokali żłobka i przedszkola, sklepów spożywczych, salonów kosmetycznych, salonów fryzjerskich, gabinetów lekarskich, lokali usługowych.

Przeprowadzono na terenie miasta Dąbrowy Górniczej **68**, kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano **67** opinii sanitarnych dopuszczające obiekty do użytkowania.

W roku sprawozdawczym 2019 wydano **3** stanowiska w formie negatywnej opinii sanitarnej:

- na funkcjonowanie apteki ogólnodostępnej w Dąbrowie Górniczej przy ul. Topolowej 26 ze względu na brak decyzji Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wyrażającej zgodę na obniżenie wysokości pomieszczenia sali ekspedycyjnej. Po uzyskaniu przez inwestora zgody Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na obniżenie wysokości pomieszczenia, została wydana opinia pozytywna;

- na funkcjonowanie budynku magazynowego o niskich temperaturach składowania wraz z budynkiem usługowo – socjalnym w Dąbrowie Górniczej przy ul. Główniej 91 ze względu na fakt nie wykonania inwestycji, tj. budynek socjalny znajdował się w stanie surowym – bez dachu, budynek magazynowy stanowił stalowy szkielet;

- na funkcjonowanie sklepu warzywno – owocowego w Dąbrowie Górniczej przy ul. Okrzei 10 ze względu na brak kurtyny powietrznej w sali sprzedaży, brak wentylacji mechanicznej załączanej automatycznie, bądź o działaniu ciągłym oraz brak dostępu do wentylacji grawitacyjnej w pomieszczeniu ustępu, brak oświetlenia elektrycznego w lokalu, brak ciepłej wody w lokalu, brak powierzchni łatwo zmywalnych na ścianach i podłodze, brak miejsca wydzielonego ścianką do celów socjalnych.

WNIOSKI

1. Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszarów położonych w Trzebiesławicach było wyznaczenie terenów o przeznaczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Projekt planu przewiduje częściowo utrzymanie dotychczasowych form zagospodarowania – zabudowa mieszkaniowa – usługowa, droga dojazdowa oraz użytki rolne oraz przewiduje nową zabudowę mieszkaniową. Zmiana dotyczyć będzie przede wszystkim wprowadzenia zabudowy na tereny do tej pory użytkowane rolniczo, bądź nie-użytki.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów w rejonie ul. Koksowniczej, Zakawie, Składowej, Świerczyna, przeważająca część obszaru planu zlokalizowana jest w obrębie strefy A, obejmującej tereny dotychczas zainwesto-

wane, należące do funkcjonujących zakładów przemysłowych, drogi dojazdowe, place manewrowe oraz parking. Strefa A predysponowana jest do pełnienia funkcji przemysłowej z uwagi na położenie w obrębie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, dobrą dostępność komunikacyjną (dostęp do drogi ekspresowej oraz linii kolejowej). W obrębie strefy A nie występują obszary mogące wiązać się z zagrożeniem dla ludzi czy ich mienia. Tereny dotychczas niezagospodarowane gdzie obecnie dominują tereny zielone (nieużytków oraz łąk), zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz tereny kompleksów leśnych zaklasyfikowano do strefy B predysponowanej do pełnienia funkcji przyrodniczej. Powyższe tereny zielone pełnią funkcję ekologiczną. Z uwagi na położenie w obrębie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, dobrą dostępność komunikacyjną, nie wyklucza się jej sukcesywnego zagospodarowania pod przyszłe tereny przemysłowe lub usługowe przy zachowaniu odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi, a terenami zielonymi. Natomiast północno – wschodnia część planu zlokalizowana jest w obrębie strefy C predysponowanej do pełnienia funkcji mieszkaniowej. Obejmuje tereny gdzie obecnie zlokalizowane są obiekty zabudowy mieszkaniowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych przy ulicy Wiejskiej obejmuje obszar przeznaczony pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz teren drogi publicznej klasy D (dojazdowa). Obszar planu jest w znacznej części zagospodarowany. Występują tutaj obiekty zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy Wiejskiej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Kopalni Dolomitu Ząbkowice obejmuje teren przylegający bezpośrednio do zakładu PPUH „Dolomit” Kopalnia Ząbkowice S.A. z przeznaczeniem podstawowym terenu eksploatacji surowców mineralnych.

2.Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza powstawały m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, obiekty handlowo – usługowe, obiekty przemysłowe, sklepy spożywcze.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Obchody 100lecia Służb Sanitarnych w Polsce

W roku 2019 Państwowa Inspekcja Sanitarna świętowała dwa jubileusze: 100 -lecie powstania Służb Sanitarnych w Polsce oraz 65-lecie funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Od momentu powstania, Państwowa Inspekcja Sanitarna rozwija się i modernizuje, by jak najlepiej wypełniać swoją misję i czuwać nad bezpieczeństwem zdrowotnym mieszkańców naszego kraju. Naszym celem jest dbanie o bezpieczeństwo we wszelkich aspektach życia, pracy i wypoczynku człowieka. Zasadnicza ustawa sanitarna w ogólnym zarysie określa zadania, prawa i obowiązki nad zdrowiem publicznym.

W związku z tą ważną rocznicą organizowane były wydarzenia promujące działania służb sanitarnych dla społeczności całego Kraju.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej dla mieszkańców powiatu będzińskiego zorganizowała cykl spotkań i akcji promujących zdrowy styl życia w okresie wakacji letnich, min...:

„Państwowa Inspekcja Sanitarna wczoraj i dziś”

Konferencja organizowana dla pielęgniarek z NZOZ realizujących szczepienia ochronne. Tematyką przewodnią było przedstawienie aktualnych zadań realizowanych przez Inspekcję Sanitarną, rys historyczny oraz początki funkcjonowania. Ponadto omówienie roli szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych i sytuacja epidemiologiczna na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Uczestnictwo w akcjach oraz szkoleniach organizowanych w placówkach nauczania i wychowania celem omówienia z młodzieżą oraz gronem pedagogicznym tematyki profilaktyki zdrowotnej. Kolportaż materiałów edukacyjnych tj. plakatów i ulotek wzbogaciły wiedzę uczniów na temat chorób nowotworowych. Informowano i edukowano na temat:

- Przestrzegania ustawy z dnia 15 września 2017r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium , zmian zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania , co stwarza ryzyko powstania „czerniaka.
- zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

W placówkach służby zdrowia poruszono problem dotyczący testowania w kierunku obecności wirusa HIV oraz omawiano zasady przenoszenia chorób zakaźnych drogą płciową. Podjęte działania informacyjno – edukacyjne, akcje , spotkania skierowane do społeczności lokalnej miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie podczas spotkań prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących obiektach:

Szkoła Podstawowa nr 2 i 5 Czeladź,
Szkoła Podstawowa Nr 9 i 13 Będzin,
Park „Dolna Syberka „ Będzin – Dni Będzina
Plaża miejska Będzin – „Juwenałia plus”, „100lecie Państwowej Inspekcji Sanitarnej”
NZOZ Centrum Medyczne „Syberka „ Będzin- akcja profilaktyczna

W miesiącu listopadzie dla nauczycieli województwa śląskiego WSSE w Katowicach zorganizowało konferencję pt „ HIV/AIDS – chcę wiedzieć więcej”, której celem było podniesienie poziomu wiedzy na temat zapobiegania nowym zakażeniom i wczesnej diagnostyki.

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Spotkania edukacyjne z młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

Koordynatorzy szkolni corocznie uczestniczą w szkoleniu na w/w temat celem upowszechniania wiedzy wśród młodzieży i rodziców.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie spotkań z uczniami, akcje plenerowe tj. Park Dolna 'Syberka' oraz Plaża Miejska. Przy stoiskach edukacyjno- informacyjnych społeczność lokalna była informowana o szczepieniach jako najskuteczniejszym sposobie zapobiegania wielu chorobom zakaźnym.

W punktach informacyjno – edukacyjnych w placówkach szkolnych, przedszkolnych oraz placówkach służby zdrowia uczestnicy uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne. Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został zorganizowany wśród uczniów już kolejny *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

Celem przypomnienia merytoryki programowej, odbywały się spotkania z koordynatorami szkolnymi podczas których omówiono założenia programowe tj kształtowania postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną. Wiedzy o informacjach zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych i umiejętności korzystania z nich.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych i codziennej aktywności fizycznej.

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, ochrony zdrowia

przed chorobami zakaźnymi, przyswajanie prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków higieniczno – zdrowotnych a także zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych. Ponadto rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia

W czasie trwania roku szkolnego odbywały się spotkania indywidualne z koordynatorami celem omówienia założeń projektu.

Od miesiąca grudnia projekt został wzbogacony o program pt' „Skąd się biorą produkty ekologiczne” ,którego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Do programu pilotażowego przystąpiło 10 przedszkoli.

Profilaktyka antytytoniowa

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone były metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia. Aktywny udział uczniów w zajęciach sprzyjał identyfikowaniu się z omawianą tematyką i motywował do tego, aby zdobyłą wiedzę i umiejętności stosować w codziennym życiu.

Szkolenia i spotkania indywidualne dla koordynatorów programu odbywały się w trakcie trwania roku szkolnego.

„Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Współpraca z dyrekcją Centrum Handlowego B1 w Czeladzi umożliwiła przeprowadzenie w organizowanej akcji profilaktyki antytytoniowej. Spotkanie z pracownikami centrum handlowego miało na celu propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wolnego od uzależnień. Podczas akcji uczestnicy mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtyniowych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

Ponadto przez cały rok prowadzony był kolportaż materiałów edukacyjnych na w/w temat wśród przedstawicieli placówek szkolnych i służby zdrowia z całego powiatu będzińskiego.

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających, uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły.

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach:

Gimnazjum Nr 3 , Szkole Podstawowej Nr 13 Będzin, Szkole Podstawowej Nr 5 i 2 w Czelandzi,; Podczas spotkań edukacyjnych organizowanych dla młodzieży prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia w formie prelekcji z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Podczas akcji ph „ Juwenalia plus”, Dni Będzina oraz obchodów 100lecia Państwowej Inspekcji Sanitarnej na Plaży Miejskiej w Będzinie promowano aktywny styl życia wolny od używek.

Ponadto przez cały rok prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych na w/w temat wśród młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych z całego powiatu będzińskiego.

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechnianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych.

Podczas wizytacji w Szkole Podstawowej Nr.13, 8 i 10 w Będzinie omówiono szczegółowo założenia programowe, udostępniono filmy i spoty edukacyjne, które wykorzystano podczas zajęć warsztatowych z młodzieżą.

Światowy Dzień Zdrowia – „Uniwersalny zasięg/dostęp do opieki zdrowotnej”

Przekazano informacje na temat „Światowego Dnia Zdrowia” do wydziałów oświaty i edukacji celem poinformowania placówek nauczania o zaangażowanie i podjęcie inicjatyw w powyższym

zakresie w tym umieszczenie informacji – materiałów edukacyjnych na stronach internetowych szkół i samorząd. . W placówkach nauczania i wychowania Powiatu Będzińskiego odbywały się uroczyste obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

Dąbrowa Górnicza

Profilaktyka nowotworowa

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów. Możliwość uczestnictwa koordynatorów szkolnych w konferencji pt. „Rak w XXI wieku „organizowanej w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach przybliżyła problematykę zdrowotną i skuteczność przeciwdziałania zachorowania na raka wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów.

„Znamie ! Znam je”

Spotkania edukacyjne z młodzieżą na temat nowotworów złośliwych skóry jakim jest między innymi czerniak. Celem edukacji była zmiana zachowania społeczeństwa w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium, szczególnie przez osoby w młodym wieku.

W okresie wakacji przeprowadzono akcję w Parku Hallera podczas Dni Dąbrowy gdzie informowano społeczeństwo o skutkach nadmiernego opalania i zachęcano do propagowania postaw prozdrowotnych.

W przygotowanych stoiskach profilaktyczno – edukacyjnych uczestnicy otrzymywali porady na temat zdrowia oraz materiały edukacyjne w formie ulotek i plakatów.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Spotkanie edukacyjne z odbiorcami programu prowadzone w formie prelekcji połączonej z prezentacją multimedialną i projekcją filmów edukacyjnych w szkołach ponadpodstawowych. Spotkania miały na celu zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań cytologicznych.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczeństwa lokalnego miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących placówkach:

Zespół Szkół Sportowych; II Liceum Ogólnokształcące; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej „Caritas”; Zespół Szkół Ekonomicznych; Szkołka Żeglarska ‘Sztorm’ (podczas półkolonii letnich); Centrum Handlowe „Pogoria”; Park Hallera

Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół ponadpodstawowych do uczestnictwa w konkursie ogólnopolskim na projekt edukacyjny pt. ” HIV – chcę wiedzy więcej”.

Cały rok prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych otrzymanych z Krajowego Centrum ds. AIDS do wszystkich placówek służby zdrowia z terenu Dąbrowy Górniczej.

Koordynatorzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu celem przypomnienia założeń programowych i sposobu realizacji przedsięwzięć

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Spotkania edukacyjne z młodzieżą w czasie trwania roku szkolnego miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu A, B i C.

Zainicjowano w szkołach ponadpodstawowych kontynuację kolejnej edycji

Program edukacyjny realizowany jest we wszystkich szkołach ponadpodstawowych.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” w tym profilaktyka grypy sezonowej

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia) w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepień.

W placówkach przedszkolnych prezentowano bajkę pt. „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepanka” min. w przedszkolu „Zajac Poziomka” z której dzieci mogły dowiedzieć się jak działają szczepienia oraz dlaczego są ważne dla każdego człowieka.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Program realizowany jako metoda projektu w celu zachęcenia uczniów do samodzielnej pracy. Dzięki temu zdobywają nową wiedzę i doświadczenia wykorzystując swoją zaangażowanie i kreatywność.

Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został ponownie zorganizowany wśród młodzieży *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Projekt edukacyjny dla przedszkolaków którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, ochrony zdrowia przed chorobami zakaźnymi, przyswajanie prawidłowych przyzwyczajzeń i nawyków higieniczno – zdrowotnych a także zapoznanie dzieci z tematem bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych. Ponadto rozróżnianie dymów, ich źródeł oraz właściwości niekorzystnych dla zdrowia

W czasie trwania roku szkolnego odbywały się spotkania indywidualne z koordynatorami celem omówienia założeń projektu.

Od miesiąca grudnia projekt został wzbogacony o program pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” ,którego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Do programu pilotażowego przystąpiło 10 przedszkoli.

Profilaktyka antytytoniowa

„Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Nawiązana współpraca z przedstawicielem NZOZ Centrum – Twoja Poradnia umożliwiła przeprowadzenie akcji profilaktycznej na w/w temat. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień. Podczas akcji uczestnicy przy stoisku edukacyjnym mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtytoniowych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

Ponadto przez cały rok prowadzony był kolportaż materiałów edukacyjnych na w/w temat wśród przedstawicieli placówek służby zdrowia.

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia.

Szkolenia indywidualne dla koordynatorów programu odbywały się w trakcie trwania roku szkolnego.

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły; Akcje i prelekcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie odbywały się w placówkach nauczania i wychowania, placówkach służby zdrowia oraz podczas eventów organizowanych przez samorząd lokalny i organizacje pozarządowe tj Park Hallera podczas Dni Dąbrowy, w Centrum Handlowym ‘Pogoria’, jak również w placówkach organizowanych półkolonie podczas letniego wypoczynku.

Zaangażowano się w przygotowanie warsztatów dla młodzieży na temat profilaktyki uzależnień (tor przeszkód z alko i narkogoglami; prelekcje z wykorzystaniem projekcji filmów edukacyjnych i spotów edukacyjnych);

Ponadto w przygotowanych punktach informacyjno – konsultacyjnych prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia.

Spotkania edukacyjne dostarczały wiedzę na temat niebezpiecznych procesów zachodzących w organizmie podczas zażywania tzw. środków zastępczych.

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie klas VI - VIII szkół podstawowych.

Podczas wizytacji w szkołach omówiono szczegółowo założenia programowe, udostępniono filmy i spoty edukacyjne, które wykorzystano podczas zajęć warsztatowych z młodzieżą.

Światowy Dzień Zdrowia – „Uniwersalny zasięg/dostęp do opieki zdrowotnej”

Przekazano informacje na temat „Światowego Dnia Zdrowia” do wydziałów oświaty i edukacji celem poinformowania placówek nauczania o zaangażowanie i podjęcie inicjatyw w powyższym zakresie w tym umieszczenie informacji – materiałów edukacyjnych na stronach internetowych szkół i samorząd. . W placówkach nauczania i wychowania odbywały się obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

W II Liceum Ogólnokształcącym odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia Zdrowia, które Honorowym Patronatem objął Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej. W ramach zorganizowanego przedsięwzięcia podjęto działania:

- akademia przygotowana przez młodzież celem przybliżenia tematyki zdrowia
- prelekcja zaproszonego edukatora
- „Zagłębiowski konkurs wiedzy o zdrowiu”: wystawa plakatów o tematyce nawiązującej do hasła WHO oraz pisemny test wiedzy (w konkursach uczestniczyła młodzież z terenu Zagłębia Dąbrowskiego);

Wnioski:

Działania podejmowane przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie promocji zdrowia, wzbudzały zainteresowanie, akceptację społeczną oraz inicjowały stosowanie właściwych zachowań prozdrowotnych. Wytyczone kierunki zmierzały do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniem zasad higieny, racjonalnego żywienia i metod zapobiegania chorobom zakaźnym.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2019 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wzmocnienie współpracy z koordynatorami szkolnymi, samorządem lokalnym przyczyniło się do współuczestnictwa w wielu cennych inicjatywach na rzecz poprawy zdrowia w środowisku lokalnym. Najczęstszymi formami działań były prelekcje, pogadanki, imprezy okolicznościowe, spotkania z młodzieżą szkolną. W punktach informacyjno-edukacyjnych udzielano porad na temat profilaktyki zdrowotnej, zachęcano do wykonania badań: symulacji alko i narkogoglami, pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących papierosy oraz prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty itp.).

Dalsze działania realizowane w obszarze profilaktyki zmierzać będą do umocnienia współpracy budowania wspólnej prozdrowotnej polityki w tworzeniu środowisk sprzyjających zdrowiu.